

ЗІМОВЫЯ
НАВАЛЬНІЦЫ
І ТРАПІЧНЫЯ
НОЧЫ

11

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

21

САКАВІКА 2023 г.

АЎТОРАК

№ 53 (29933)

ОПЕРНЫЯ
МУЗЫ
ПАЭТА
ЯНКІ ЛУЧЫНЫ

13

ЦЫТАТА ДНЯ

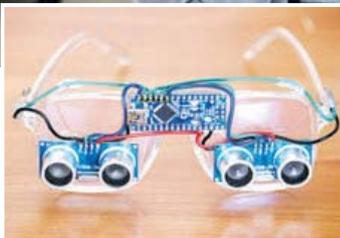
**Іван ТОЛКАЧ, намеснік
начальніка аддзела
прававой, аналітычнай
і метадычнай работы
апарата Цэнтрвыбаркама:**

«У працэсе падрыхтоўкі
правядзення рэферэндуму
і зараз, калі ідзе
абмеркаванне прыняцця
законаў у развіццё
палажэнняў Канстытуцыі,
ідзе найшырэйшая
грамадская работа.
Гэта значыць, акрамя
дыялогавай пляцоўкі,
грамадскіх абмеркаванняў,
ідзе шырокае ўцягванне
нашага грамадства
ў заканадаўчы працэс.
Гэта тое, чаго, на мой
погляд, не хапіла нам
у 2020 годзе, — калі
наша грамадства ведае
асноўныя дакументы,
разумее ўсю складанасць
адміністрацыйна-
кіраўніцкай сістэмы,
ую яе комплекснасць,
маштабнасць і ўсе тыя
механізмы, якія дазваляюць
кіраваць дзяржавай».

Пашырыць поле зроку

Фота: BenITA

На конкурсе «100 ідэй для Беларусі», фінал якога прайшоў нядаўна ў Мінску, адной з найлепшых прызнана распрацоўка другаякурсніцы Віцебскага дзяржаўнага індустрыяльна-тэхналагічнага каледжа Дар'і ТАРАСЕВІЧ (на фота). Разам з кіраўніком, выкладчыкам інфарматыкі Крысцінай Куставай, яны прадставілі сэнсарныя акуляры для людзей са слабым зрокам.

Прататып дэвайса важыць крыху больш за 130 г і абсталяваны ультрагукавымі датчыкамі і вібраматорамі, падзараджаецца праз провад паўэрбанка. Калі чалавек набліжаецца да якой-небудзь перашкоды на метр і менш, акуляры пачынаюць вібраваць. Гаджэт плануець удасканаліць, дадаўшы некалькі карысных функцый і эстэтычны выгляд.

КОРАТКА

- Савет Рэспублікі прыняў заяву ў сувязі з прынятай Еўрапарламентам рэзалюцыяй па Беларусі.
- Усе раёны Гомельскай вобласці пачалі вясенне-палявыя работы.
- Беларускія вытворцы прадуктаў харчавання заключылі кантракты на \$2 млн на выставе ў Катары.
- У Нацыянальным парку «Белавежская пушча» выраслі першыя вясновыя рыбы. Гаворка ідзе аб саркасыфе пунсвай, інакш яе яшчэ завуць пунсвай чашай.

Высокія тэхналогіі

УВЕСЬ СВЕТ У КІШЭНІ

Сфера інфарматызацыі і высокіх тэхналогій у нашай краіне імкліва развіваецца. Гэта прадугледжана дзяржпраграмай «Лічбавае развіццё Беларусі», якая накіравана на павышэнне камфорту і якасці жыцця людзей. Гэтым разам Магілёў стаў цэнтрам адразу некалькіх падзей, прысвечаных смарт-тэхналогіям, — прэзентацыі мадэрнізаванага навукова-адукацыйнага цэнтра «Разумны горад» і дадатку «Мой горад», а таксама вьязнога семінара «Разумныя гарады Беларусі» з удзелам міністраў сувязі і інфарматызацыі Канстанціна Шульгана і адукацыі — Андрэя Іванца.

Гарады будучыні

Біятэрмальнае станцыя, якая ацяпляе горад за кошт энергіі зямлі, абсталяванне, якое працуе ад... маланкі (да-статкова «злавіць» яе два разы, каб на год хапіла энергіі раёну). Плюс ветракі, падземнае метро, канатная дарога, электрастанцыя, якая працуе на смецці, электрамабіль — менавіта такім высокатэхналагічным уяўляюць сабе горад будучыні навучэнцы магілёўскага электратэхнічнага каледжа.

СТАР. 5

Сітуацыя

НЕ ТОЛЬКІ ВЯРНУЦЬ СЛЫХ, АЛЕ І НАВУЧЫЦЦА РАЗМАЎЛЯЦЬ

Як беларуска стварыла сваю сістэму рэабілітацыі дзяцей з кахлеарнымі імплантамі, што аказалася запатрабаванай у нашай краіне і за яе межамі

У Беларусі 892 чалавекі прайшлі праз кахлеарную імплантацыю — аперацыю, якая дазваляе кампенсаваць адсутнасць слыху і стала магчымай у два апошнія дзесяцігоддзі, прычым у Беларусі яна робіцца бясплатна. Глеб Аўчароў — адзін з іх. І сёння ён удзельнічае ў канцэртах і мюзіклах, перамагае ў спеўных і дэкламатарскіх конкурсах, а калісьці быў самым маленькім пацыентам, якому правялі кахлеарную імплантацыю. Усё пералічанае стала ў многім магчымым дзякуючы намаганням яго бацькоў, у прыватнасці мамы Святланы Бурнос. Прычым яна падарыла магчымасць гаварыць не толькі ўласнаму сыну. Сёння яе ведаюць сем'і дзяцей з кахлеарнай імплантацыі з Беларусі, Расіі, Казахстана, Узбекістана, Грузіі і іншых краін. Дзякуючы Святлане ў Беларусі пастаўлены першы ў свеце мюзікл для дзяцей з кахлеарнымі імплантамі, а таксама з'явіўся першы ў свеце хор з такімі выканаўцамі. Беларуская стварыла ўласную сістэму, якая дазваляе развіць маўленне ў малых, якія нарадзіліся з глухотай.

СТАР. 4

ISSN 1990 — 763X

2 3 0 5 3

9 771990 763008

Падпішыся на «Звезду» — і выйграй карысны прыз!

Ідзе падпіска на II квартал 2023 года

ВЯСНА І ЛЕТА — З ЛЮБІМАЙ ГАЗЕТАЙ!

«ДЗВЕРЫ ДЛЯ ВАС І ДЛЯ ЎСІХ РАСІЯН У НАС АДЧЫНЕННЫ»

Новыя рабочы тыдзень у Палацы Незалежнасці пачаўся сустрэчай Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі з кіраўніком Рэспублікі Калмыкія Бату Хасікавым. Дэлегацыя рэгіёна гэтымі днямі знаходзіцца за афіцыйнымі візітамі ў нашай краіне. У праграме візіту — перагаворы з прэм'ер-міністрам Беларусі Раманам Галоўчанкам, міністрам сельскай гаспадаркі і харчавання Ігарам Брыло, наведванне Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, ААТ «МТЗ», ААТ «МАЗ», Кітайска-Беларускага індустрыяльнага парка «Вялікі камень».

«Нягледзячы на адлегласць, мы заўсёды былі блізкімі па духу, сумеснай гісторыі, выхаванні. Нашы прадкі разам абаранялі заваяванні Кастрычніка, атрымалі Вялікую Перамогу ў барацьбе з фашызмам, уздымалі з руін разбураную краіну, здзяйснялі працоўныя подзвігі. Мы выхаваны мірна ствараць, а не ламаць. І гэта нас аб'ядноўвае, робіць мацнейшымі перад абліччам усялякіх цяжкасцяў», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка, вітаючы госця.

Прэзідэнт падкрэсліў, што кантакты з Калмыкіяй набываюць усё больш актыўны характар. «Але ўпэўнены, што сапраўдны эканамічны прарыв у нас яшчэ наперадзе. Кажучы спартыўнай мовай, наш цяперашні тавараабарот — гэта нават не першая спроба, а разнімка перад гэтай першай спробай», — заўважыў беларускі лідар. Ён падкрэсліў, што ў Беларусі шмат прадукцыі для Калмыкіі — ад машынабудавання і будаўніцтва да фармацэўтыкі, IT-сектара і высокатэхналагічнага транспарту. «У сённяшніх умовах па судноснасці цана-якасць гэта нармальныя для нас з вамі прадукты. Наша прадукцыя даўно карыстаецца попытам у многіх рэгіёнах Расіі. Упэўнены, і вашым грамадзянам яна добра вядомая. У нашым разуменні патрэбен пераход ад разавых гандлёвых зделак да доўгатэрміновых кантрактаў, стварэнне рамонтнай

базы і складоў запасных частак, умацаванне вытворчай кааперацыі. Акрамя паставак сельскагаспадарчай, грузавой тэхнікі, пасажырскага транспарту, раю звярнуць увагу на нашы вопыт і напрацоўкі ў аграпрамысловым комплексе, перапрацоўчай прамысловасці», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён падкрэсліў, што ведае пра маштабную праграму будаўніцтва, якая стартвала ў Калмыкіі. Кіраўнік дзяржавы заўважыў, што ў беларусаў для гэтай галіны ёсць усё: кампетэнцыі, тэхніка, абсталяванне, матэрыялы, вопыт узвядзення розных аб'ектаў у рэгіёнах Расіі.

У тэму

У размове з журналістамі Бату Хасікаў назваў асноўныя галіны, на якія сёння вяртае зрабіць акцэнт у супрацоўніцтва. У першую чаргу гэта сельская гаспадарка. «У нас актыўна развіваецца сельская гаспадарка, раслінаводства і жывёлагадоўля. Але для таго, каб гэта рабіць эфектыўна, патрэбна сельгастэхніка. І так складалася, што дзве трэці нашай сельгастэхнікі выраблена ў Беларусі. Сёння востра стаіць задача мадэрнізацыі нашай сельгастэхнікі і забеспячэння сістэм абслугоўвання. Што да нашага досведу, на базе Калмыцкага дзяржаўнага ўніверсітэта мы маем інстытут генетыкі. Мы ганарымся сваімі пародамі, яны устойлівыя да розных захворванняў, да розных умоў, і мы гатовы да супрацоўніцтва з Беларуссю», — сказаў Бату Хасікаў.

Яшчэ адзін напрамак, дзе ў найбліжэйшы час пачнецца беларуска-калмыцкае супрацоўніцтва, — будаўнічая галіна. «У Расіі зараз будаўнічай галіне ўдзяляецца асабліва ўвага, гэта датычыцца і нашага рэгіёна.

«Мы гатовы, калі вы зацікавіліся, у самую кароткія тэрміны разгледзець вашы прапановы ў сферах адукацыі, спорту, турызму, медыцынскіх паслуг, культурных абменаў. Думаю, што вам, як прафесіяналам спартсмену, будуць цікавыя нашы спартыўная інфраструктура і досвед у падрыхтоўцы атлетаў па шматлікіх дысцыплінах, арганізацыі фізічнага выхавання моладзі». Па словах Аляксандра Лукашэнкі, Беларусь заўсёды рада прыняць міжнародныя спаборніцтвы самага высокага ўзроўню, а таксама асобныя зборы расійскіх каманд.

Прэзідэнт таксама пацвердзіў зацікаўленасць у арганізацыі рэйса па маршруце Эліста — Мінск сіламі расійскіх авіяперавозчыкаў. «Беларускі бок у рамках гэтага праекта гатовы абмяркоўваць атрыманне эксклюзіўных прэфэрэнцый для расійскіх авіякампаў у Нацыянальным аэрапорце Мінск», — адзначыў ён.

«Інтэрэс да Беларусі ў вас павінен быць вялікі. Мы гатовы адказаць у тым плане, у тым аб'ёме, які патрэбны будзе для вас. Дзверы для вас і для ўсіх расіян у нас адчынены. Бярэце, глядзіце, усё, што трэба, з нашага досведу для вас. Мы з задавальненнем прыедзем і будзем аказваць адпаведную дапамогу і будзем вучыцца ў вас таму, чаго няма ў нас», — рэзюмаваў Прэзідэнт.

У сваю чаргу Бату Хасікаў падзякаваў беларускаму лідару за цёплы і гасцінны прыём. «Не толькі за гэта. «Вам вялікі дзякуй за вашу прыныцыповую пазіцыю і дэманстрацыю таго духу, які вы і ваша каманда выпраменьваеце. Для многіх маіх калег і для многіх расіян гэта сапраўды прыклад. Цяпер рэалізоўваецца новы імпульс нашых ўзаемаадносін. Я рады таму, што нам ёсць ад чаго адштурхоўвацца. У нас ёсць гісторыя адносін, яна як падмурак для далейшага развіцця», — сказаў ён.

У Беларусі вельмі сучасныя тэхналогіі, вялікія кадравыя патэнцыялы. І мы дамовіліся, што будзем адпраўляць да вас вучыцца нашых студэнтаў, бо нам патрэбны спецыялісты. З пункту гледжання матэрыялаў, мы настроены на тое, каб нарошчваць магчымасці ў сябе ў Калмыкіі. Але пры гэтым сёння мы можам паспяхова супрацоўнічаць з Беларуссю і набываць неабходныя матэрыялы. У прыватнасці, размова ішла пра цэмент», — заўважыў Бату Хасікаў.

Яшчэ адзін перспектыўны напрамак для супрацоўніцтва — турызм: «У Расіі бурна развіваецца ўнутраны турызм. У нас паляпшаецца інфраструктура, ёсць унікальныя турыстычныя месцы, шмат месцаў сілы. Калмыкія — гэта будысці рэгіён, але пры гэтым мы знаходзімся ў Еўрапейскай частцы Расіі, і гасцям будзе цікава агунацца ў нашу ўнікальную культуру. Ведаю, што і ў Беларусі шмат цікавых мясцін. Тут ёсць вялікі патэнцыял, і гэта той напрамак, які сёння вяртае развіваць».

У той жа дзень

Аляксандр Лукашэнка сустрэўся з прэзідэнтам НАК Беларусі

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прыняў прэзідэнта Нацыянальнага алімпійскага камітэта Рэспублікі Беларусь Віктара Лукашэнку. Як адзначыў кіраўнік дзяржавы, аб стане спраў у сферы спорту ўнутры Беларусі ён добра ведае. Таму асноўнай тэмай размовы стала сітуацыя з беларускім спортам на міжнароднай арэне, уключаючы пытанні Алімпійскіх гульняў 2024 года. У адпаведную дзейнасць актыўна ўцягнутыя як дзяржаўныя органы, так і грамадскія арганізацыі. Прэзідэнта цікавіла, як тут арганізавана работа і ўзаемадзеянне з Нацыянальным алімпійскім камітэтам.

Акрамя таго, на сустрэчы абмяркоўваліся падрыхтоўка і правядзенне II Гульняў краін СНД, якія ў жніўні гэтага года прыме Мінск. Раней Прэзідэнт Беларусі падкрэсліваў, што гэтыя міжнародныя спаборніцтвы стануць вельмі сур'ёзным крытэрыем для ўсёй спартыўнай галіны краіны.

Валерыя СЦЯЦКО.

Падзея

НОВАЯ ПАЛІТЫЧНАЯ ПАРТЫЯ — «БЕЛАЯ РУСЬ» — СТВОРАНА Ў БЕЛАРУСІ

Сярод яе мэт — дабрабыт дзяржавы, грамадства і асобы

У Беларусі з'явілася новая палітычная партыя — «Белая Русь». Такое рашэнне прынята 17 сакавіка на ўстаноўчым з'ездзе партыі ў Мінску. На ім сабралася больш за тысячу дэлегатаў з усіх куткоў краіны. Сярод іх — члены беларускага ўрада, Савета Рэспублікі, дэпутаты Палаты прадстаўнікоў, кіраўнікі і прадстаўнікі арганізацый дзяржкіравання, найбуйнейшых грамадскіх аб'яднанняў і СМІ, працоўных калектываў. Сярод ганаровых гасцей з'езда — першы намеснік старшыні Савета Федэрацыі Федэральнага сходу Расіі Андрэй Турчак, дэлегацыя Пасольства Расіі ў Беларусі на чале з паслом Барысам Грызловым, прадстаўнікі палітычнай партыі «Адзіная Расія». Прэзідыум з'езда ўзначаліла Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНОВА.

Праект праграмы партыі «Белая Русь» абнародаваны 28 лютага і вынесены на грамадскае абмеркаванне. Ініцыятарам стварэння новай партыі выступіла РГА «Белая Русь». У пачатку лютага бягучага года былі створаны аргкамітэт па падрыхтоўцы і правядзенні ўстаноўчага з'езда партыі, і гэту прапанову падтрымалі ўсе рэгіёны краіны. Праведзена 147 устаноўчых сходаў, у якіх узялі ўдзел 15 915 грамадзян. Яны вылучылі 1002 дэлегатаў з'езда.

На ўстаноўчым з'ездзе былі зацверджаны статут і праграма палітычнай партыі «Белая Русь», абраны кіруючыя органы. А старшынёй партыі абраны старшыня РГА «Белая Русь» Алег РАМАНАУ.

— Я ўпэўнены, што час палітычных партый не сышоў, яны па-ранейшаму застаюцца ўплывовымі суб'ектамі палітыкі і дэманстра-

уюць гэта ў многіх рэгіёнах свету, — заявіў Алег Раманаў. — Але партыям патрэбны перазагрузка, новыя формы работы з выбаршчыкамі з улікам тых выклікаў, якія атрымлівае грамадства. Што датычыцца Беларусі, то сёння партыйная сістэма выходзіць на якасна новы ўзровень свайго развіцця. Партыі змогуць вырашаць многія пытанні, якія хвалююць грамадства і дзяржаву, быць эфектыўнымі пасрэдкамі ва ўзаемадзеянні ўлады і грамадзян і тым самым стануць дзейным спосабам вырашэння асаблівых і сацыяльных праблем. У Беларусі ёсць выразная спецыфіка ў будаванні сваёй партыйнай сістэмы. Нашы партыі — гэта не апаненты дзяржавы, не сілы, скіраваныя на яе слабленне. Наадварот, мы працуем на адну мэт з беларускай дзяржавай і грамадствам — будаўніцтва моцнай і квітнеючай Беларусі, умацаванне беларускай дзяржавы, забеспячэнне яе канкурэнтаздольнасці ва ўмовах тых жорсткіх выклікаў, якія атрымала наша краіна ў апошнія гады і дзесяцігоддзі.

Алег Раманаў адзначыў, што мэт у новай палітычнай партыі некалькі. Аднак усё яны падпарадкоўваюцца сістэмнаму адзінству трох вымярэнняў — карысці для дзяржавы, грамадства і асобы. Адна з найважнейшых функцый партыі — стаць сацыяльным ліфтам.

— Важна вылучыць са сваіх шэрагаў кіраўнікоў, лідараў грамадскай думкі і ў цэлым людзей, якія стануць палітычнай і іншай элітай — эканамічнай, духоўнай. Думаю, наша партыя ў поўнай меры зможа вырашаць гэтую задачу, станаўчыца сацыяльным ліфтам. Для гэтага будзе рэалізаваны шэраг актыўнасцяў, — падзяліўся Алег Раманаў.

Арганізацыйную структуру партыі вызначыць тэрытарыяльны прынцып. У яе складзе

увайдуць мінская гарадская, абласныя, раённыя, гарадскія і ярвічныя аддзяленні. Найвышэйшым органам партыі, які будзе вызначаць стратэгію яе развіцця і руху, прымаць найбольш важныя дакументы і рашэнні, стане яе з'езд. Ён будзе склікацца не радзей чым раз на пяць гадоў. Магчыма правядзенне і пазачарговых з'ездаў партыі.

— Сучасная гісторыя хуткая і дынамічная, і я мяркую, што нам давядзецца сустракацца часцей, каб вырашаць пытанні, якія ставіць перад намі само жыццё, — упэўнены Алег Раманаў.

Калегіяльным кіруючым органам партыі стане Вышэйшы палітычны савет. Гэты орган складуць 70 чалавек. Старшыня партыі будзе выконваць рашэнні і волю з'езда і Вышэйшага палітычнага савета, прадстаўляць партыю ва ўзаемадзеянні з дзяржавай, іншымі палітычнымі партыямі, суб'ектамі міжнароднага права.

Кіраўнік аб'явіў у членаў новай партыі? На гэтым таксама засяродзіў увагу Алег Раманаў.

— Член партыі абавязаны выконваць Канстытуцыю, законы Беларусі, садзейнічаць рэалізацыі мэт партыі, прапагандаваць яе ідэалогію і прыцягваць новых членаў партыі. Разам з тым абавязкам члена партыі з'яўляюцца і абавязкі любога грамадзяніна краіны. Па выніках рэфэрэндуму 2022 года вызначана неабходнасць кожнаму грамадзяніну быць актыўным удзельнікам грамадскага жыцця. Патрыятычныя каштоўнасці чалавека, яго рэальныя клопат аб грамадстве і дзяржаве, аб нашай краіне, жаданне дабрабыту Беларусі, — на мой погляд, гэта самы галоўны абавязак члена партыі. А ў спалучэнні з кампетэнтнасцю, прафесіяналізмам, іншымі

значымі асабовымі якасцямі гэта і ёсць залог паспеху партыі ў цэлым і кожнага яе члена, — выказаў меркаванне Алег Раманаў.

Гістарычны падзеяй назваў стварэнне партыі «Белая Русь» Андрэй Турчак. Ён зачытаў прывітанне з'езда ад старшыні партыі «Адзіная Расія», намесніка старшыні Савета Бяспяк Расійскай Федэрацыі Дзмітрыя Мядзведзева. «Прыміце шчырыя віншаванні з нагоды заснавання беларускай партыі «Белая Русь». Упэўнены, што гэта падзея стане важным этапам у палітычным жыцці вашай краіны. З задавальненнем канстатую, што адносіны Расіі і Беларусі ўяўляюць сабой прыклад сапраўднага раўнапраўнага партнёрства. Важную ролю ў іх паступальным развіцці адыгрывае супрацоўніцтва ў рамках Саюзнай дзяржавы, па лініі ЕАЭС, АДКБ і Садружнасці Незалежных Дзяржаў. Умацаванне міжпартыйнага ўзаемадзеяння нашых краін магчыма ўнесці істотны ўклад у работу на гэтых кірунках», — гаворыцца ў віншаванні.

Наталля Качанова падкрэсліла, што на з'ездзе сабраліся аднадумцы, якія жывуць жыццём сваёй краіны, народа і думаюць аб будучыні Беларусі:

— Рада павіншаваць усіх з гэтай важнай палітычнай падзеяй. Вы ўпісалі яшчэ адну старонку ў гісторыю суверэннай, незалежнай Беларусі, яркую старонку. Наш народ шмат перацярпеў на сваім вяку, былі розныя перыяды ў жыцці краіны. І наша суверэнная малая незалежная дзяржава на працягу гісторыі рабіла ўсё, каб рэалізаваць асноўныя прынцыпы, закладзеныя Прэзідэнтам: дзяржава для народа, каб зрабіць жыццё больш камфортным, каб жыццё народа было на карысць развіцця, росквіту краіны.

Алена КРАВЕЦ.

НА ВАРЦЕ

ЭКАНАМІЧНАЙ БЯСПЕКІ КРАІНЫ

Старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Васіль ГЕРАСІМАЎ расказаў аб выніках дзейнасці за мінулы год

Акрамя таго, кіраўнік ведамства акцэнтаваў увагу на асноўных задачах на 2023 год і адказаў на пытанні парламентарнага падчас сумеснага пасяджэння Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу. Такая практыка — штогадовае заслухоўванне даклада старшыні КДК (які генеральнага пракурора, і старшыні праўлення Нацыянальнага банка) — закладзена абноўленай Канстытуцыяй. Пры гэтым захоўваецца традыцыя справяднасці перад парламентам кіраўніка ўрада і профільных вільч-прэм'ераў. На чым была сканцэнтравана ўвага дзяржаўных кантралёраў у мінулым годзе — аб гэтым падрабязней.

Эканомія бюджэтных сродкаў і выканальніцкая дысцыпліна

— Колькасць праверак, праведзеных у 2022 годзе органамі дзяржаўнага кантролю, фактычна захаваўся на ўзроўні 2021 года і склала 454, — паведаміў Васіль Герасімаў. — Гэта каля 5 працэнтаў ад усіх праверак, праведзеных кантралёрамі (наглядаючымі) органамі нашай краіны. У рамках мерапрыемстваў папярэдняга характару, накіраваных у тым ліку на прафілактыку правапарушэнняў, праведзена 909 маніторынгаў (на 106 менш, чым у 2021 годзе), па матэрыялах якіх суб'ектам гаспадарання выдадзены рэкамендацыі па ліквідацыі выяўленых недахопаў і далейшым удасканаленні дзейнасці. У пераважнай большасці яны выкананы. За 2022 год на выніках кантралёра-аналітычных мерапрыемстваў сапгана, адноўлена ў бюджэт і накіравана ў даход дзяржавы грашовых сродкаў і матэрыяльных каштоўнасцяў на суму 574,8 млн руб. Сэканомлена, прадухілена выплат дзяржаўных сродкаў на суму 580,8 млн руб. Па выніках праверак, праведзеных органамі дзяржаўнага кантролю, заведзены 653 крымінальныя справы.

Старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю спыніўся на адным з найважнейшых напрамкаў дзейнасці ведамства — кантролі за выкананнем даручэнняў кіраўніка дзяржавы. Ад адначасна Васіль

Герасімаў, большасць нявыкананых даручэнняў адзначаецца ў аграрна-прамысловым комплексе, сферы спажывецкага рынку.

У 2022 годзе на асаблівым кантролі камітэта знаходзіліся пытанні рацыянальнага выкарыстання бюджэтных сродкаў, у тым ліку пошук рэзерваў іх эканоміі. Выпрацаваны і накіраваны ва ўрад, мясцовыя органы ўлады прапановы аб скарачэнні расходаў бюджэту на неперашчарговыя патрэбы, уключаючы прамернасці ў аб'ектах будаўніцтва. Гэта дазволіла сэканоміць каля 100 млн рублёў.

Як звярнуў увагу Васіль Герасімаў, з улікам выяўленых фактаў у рамках кантралёра-аналітычных мерапрыемстваў сёння настала пытанне аб прыняцці нарматыўнага правага акта па ўстаноўленні адказнасці за нерацыянальнае і неэфектыўнае выкарыстанне сродкаў дзяржаўнага кантролю. Такія прапановы ўжо прапрацоўваюцца.

Цэны і асартымент — пад кантролем

Пад пільнай увагай КДК знаходзілася сітуацыя на спажывецкім рынку (цэны, асартымент, якасць, айчыныя тавары). Летась было правярана каля трох тысяч гандлёвых аб'ектаў. Парушэнні цэнавай палітыкі, санітарных нормаў і правілаў выяўлены ў кожным пятым, правіл гандлю — у кожным трэцім гандлёвым аб'екце. Як высветлілася, каля 280 крам не выконвалі патрабаванні тэхнічных нарматыўных прававых актаў па маркіроўцы і бласпекі тавараў, якія рэалізуюцца. Усяго, па выніках кантралёра-аналітычных мерапрыемстваў, за выяўлення парушэнні правапарушальнікам было накіравана 968 рэкамендацый аб устанавленні парушэнняў і недахопаў, да дысцыплінарнай і адміністрацыйнай адказнасці прыцягнута 812 чалавек. Сёння, па словах старшыні КДК, кантралёраў работа на спажывецкім рынку сканцэнтравана на кантролі за выкананнем суб'ектамі гаспадарання асартыменту тавараў і справядлівым фарміраваннем цэн з улікам устаноўленых гранічных надбавак.

— Праведзена комплексная работа па вывучэнні надзённай у грамадстве тэмы — абгрунтаванасці цэн на лекавыя сродкі і медыцынскія паслугі ў дзяржстановах і прыватных медыцынскіх аргані-

зацыях, — звярнуў увагу Васіль Герасімаў. — Мы прыйшлі да высновы, што дзейная сістэма рэгулявання цэн на лекі не забяспечвае стрымлівання росту цен. Усе інфляцыйныя рызыкі перакладаюцца на пакупнікоў. Устаноўлены сістэмныя недахопы ў прымяненні заканадаўства аб цэнаўтварэнні на медыцынскія паслугі, якія цягнуць завышэнне кошту паслуг.

Па прадлісаных камітэта суб'ектамі прыняты меры па зніжэнні цэн на лекі і медыцынскія паслугі да 20 працэнтаў да змянення заканадаўства.

Стабфонды і гатоўнасць да пасяўной

Пастаянны кантроль камітэтам ажыццяўляецца і за фарміраваннем, выкарыстаннем стабілізацыйных фондаў (запасу прадукцыі раслінаводства). Старшыня КДК падкрэсліў, што наяўнасць у крамах айчынай садова-агароднай прадукцыі па прымальных цэнах з'яўляецца сацыяльнай гарантыяй дзяржавы харчовай бяспекі насельніцтва. Камітэтам праведзены кантралёра-аналітычныя мерапрыемствы па пытанні фарміравання і выкарыстання стабілізацыйных фондаў. Выяўлены шэраг парушэнняў і недахопаў пры стварэнні і выкарыстанні стабфондаў.

Адной са значных сфер увагі Камітэта дзяржаўнага кантролю таксама з'яўляецца аграрна-прамысловы і лесагаспадарчыя комплексы. «Улічваючы масіраваную санкцыю палітыку, неабходна забяспечыць харчовай бяспекі і нарошчвання экспартнага патэнцыялу ў пачатку 2022 года, сур'ёзная ўвага ўдзелена пытанням гатоўнасці сельгасарганізацый да пасяўной кампаніі, — заўважыў кіраўнік ведамства. — І нездарма. Былі ўстаноўлены шматлікі факты негатоўнасці тэхнікі да правядзення палевых работ, прыпак гатоўнасці тэхнікі, недастатковай колькасці механізатараў, недахопу мінеральных угнаенняў, насення, сродкаў аховы раслін. У бягучым годзе адпаведная кантралёраў работа працягваецца. Пэўныя недахопы бачым ужо цяпер і прыямаем меры рэагавання».

Колькасць даўгабудуў скарацілася на 72 працэнта

У мінулым годзе камітэтам прыняты шэраг кардынальных мер

у рамках выканання даручэнняў кіраўніка дзяржавы па навіядзенні парадку на ўнутраным рынку краіны па рэалізацыі мяса-малочнай прадукцыі, устанавленні пасрэдных схем пры рэалізацыі гэтай прадукцыі на экспарт, максімальнай загрузцы перапрацоўчых прадпрыемстваў краіны. Спыненыя цэнавыя схем экспарту сыравіны. Прынятыя меры дазволілі павялічыць загрузку дзяржаўных мяса-малочных прадпрыемстваў і палепшыць іх фінансавыя паказчыкі.

Праведзены камітэтам праверкі, якія датычацца дзейнасці лясной галіны, паказалі, што ў гэтай сферы яшчэ застаецца шэраг нявырашаных праблем. Кажучы аб праблемах у будаўніцтве і ЖКГ, старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю паведаміў, што ўрадам прыняты меры па выпраўленні сітуацыі з перавышэннем нарматыўных тэрмінаў будаўніцтва шматкватэрных жывых дамоў. Заканадаўча ўрэгулявана пытанне назначэння выканаўцаў паслуг па бягучым і капітальным рамонах жывых дамоў.

Кантроль за эфектыўным выкарыстаннем дзяржаўнай уласнасці — адна з найважнейшых функцый Камітэта дзяржаўнага кантролю. Як адзначыў Васіль Герасімаў, летась асабліва ўвага камітэта была аддадзена пытанням правядзення суцэльнай інвентарызацыі зямель, навіядзення парадку за даўгабудуў, забяспечэння зносу непрыдатных і неэксплуатуемых будынкаў і збудаванняў сельгасарганізацый, уключэння ў абарот пустых жывых дамоў і зямельных участкаў і інш. Пры гэтым старшыня КДК заўважыў, што правярочныя мерапрыемствы захаваў зямельнага і прыродаахоўнага заканадаўства паказваюць, што меры па забяспечэнні кантролю за выкарыстаннем і аховой зямель і эфектыўнага дзяржаўнага зямельнага адносін, якія прымаюцца выканкамамі, недастатковыя.

На пастаянным кантролі — і пытанне эфектыўнасці прыняцця мер па выкананні даручэнняў кіраўніка дзяржавы па навіядзенні парадку за даўгабудуў. Старшыня КДК падкрэсліў, што дасягнуты нядарны вынік: за мінулыя два гады колькасць даўгабудуў скарацілася на 72 працэнта. «Вынік мог быць значна лепшы, каб і не фармілізм на месцах і больша паварот-

лівасць органаў улады, у першую чаргу Мінабудаўніцтва», — звярнуў увагу Васіль Герасімаў.

Экстрэмны прыцягнуты да адказнасці

Старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю звярнуў увагу на спыненні каналаў фінансавання экстрэмісцкай і тэрарыстычнай дзейнасці. Асноўныя намаганні, па яго словах, былі сканцэнтраваны на аналізе абароту крыптавалют і кантролі плацежных сэрвісаў розных электронных сістэм і сацыяльных сетак. Устаноўліваліся адпраўшчыкі і атрымальнікі такіх сродкаў, прыцягваліся да крымінальнай адказнасці.

— У 2022 годзе па матэрыялах камітэта ўзбуджана 11 крымінальных спраў, звязаных з фінансаваннем экстрэмісцкіх фарміраванняў і тэрарыстычных арганізацый, — адзначыў Васіль Герасімаў. — У ходзе расследавання гэтых крымінальных спраў падазронымі (абвінавачанымі) прызнаныя 18 асоб.

Адказваючы на пытанне парламентарыяў, старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю паведаміў, што ведамства мае дастатковы вопыт і неабходныя інструменты для спынення магчымых каналаў фінансавання дэстабілізацыі абстаноўкі ў краіне напярэдадні выбарчых кампаній. «Гэта работа ўжо вядзецца, пэўны план дзеянняў у нас ёсць, — адзначыў ён. — Большасць каналаў, якія спрабавалі выкарыстоўваць у 2020 годзе, перакрыты. Зразумела, што цяпер будуць выкарыстоўваць іншыя каналы. У меншай ступені выкарыстоўваюцца безнаўныя плацяжы, якія, па сутнасці, празрыстыя. Спрабуюць сысці ў крыптавалюты, плацяжы праз фізічных асоб. Многія даюць, што крыптавалюта абсалютна ананімная, але гэта не так. У нас ёсць дастатковы вопыт кантролю за гэтымі плацяжамі. У найбліжэйшы час разам з Рэспублікай Федэрацыяй мы яшчэ больш змоцім».

Важнае значэнне надаецца абароне інтарэсаў грамадзян. Летась кожны шосты зварот у КДК атрымаў станоўчае рашэнне. З 2022 года па найбольш значных для людзей пытанняў працуе кароткі нумар КДК — 191.

Бераніка КАНЮТА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

КНДР падчас вучэнняў правяла імітацыю ядзернага ўдару

КНДР падчас вучэнняў, якія адбыліся 18—19 сакавіка, правяла пасляховы кантралёваны выбух выпрабавальнай боегалоўкі, якая імітуе ядзерны зарад. Пра гэта паведаміла агенцыя ЦТАК. «Былі праведзены вучэнні па запуску, які імітаваў нанясенне ядзернага ўдару па галоўным аб'екце ворагаў. Ракета была абсталевана выпрабавальнай боегалоўкай, якая імітавала ядзерную боегалоўку», — адзначаецца ў паведамленні ЦТАК. Паводле інфармацыі дзяржаўнага агенства, ракета, запушчаная з павета Чхольсан правінцыі Паўночна-Паўднёва, выбухнула дакладна на вышыні 800 метраў над прызначанай цэлю ў Японскім моры на адлегласці 800 кіламетраў. Як паведамляе ЦТАК, лідар КНДР Кім Чэн Ын заявіў, што цяперашняя комплексная тактычная вучэнні значна палепшылі эфектыўнасць дзейнаў вайскоўцаў у рэальных баявых умовах. Ён таксама адзначыў, што гэтыя

вучэнні сталі «важным момантам у падрыхтоўцы ядзерных баявых сіл да тэрміновага і дакладнага выканання важнай місіі па стрымліванні вайны». Ёсць верагоднасць таго, што балістычная ракета валодае зменлівай траекторыяй палёту. Запуск стаў дзевятым з пачатку года.

Кароль Тайланда ўхваліў роспуск парламента

Маха Вачыралонгкорн (Рама Х) адобрыў указ аб роспуску парламента для правядзення новых выбараў. Пра гэта гаворыцца ў паставане, апублікаванай у «Каралеўскай газеце», паведаміла ТАСС. «Сапраўдны каралеўскі ўказ уступае ў сілу з моманту публікацыі, — адзначаецца ў тэксце. — Распусціць Палату прадстаўнікоў, каб правесці новыя выбары членаў парламента. Выбары членаў Палаты прадстаўнікоў будуць праведзены ў дзень, які выбарчая камісія павіна выбраць не менш як за 45 дзён, але не больш як за 60 дзён з даты гэтага ўказа». Ён апублікаваны за некалькі дзён да заканчэння тэрміну паўнамоцтваў дзейнага ўрада. Згодна з цяперашняй канстытуцыяй, на працягу пяці дзён будзе

аб'юлена дата правядзення выбараў, якія выбарчая камісія павіна прызначыць на 7 мая. Рэгістрацыя кандыдатаў пачнецца ў красавіку.

У Турцыі прапануюць увесці сертыфікаты на сейсматрываласць атэляў

Прэзідэнт Асацыяцыі турэцкіх турыстычных агенстваў Фіруз Баглыкая прапанаваў Міністэрству культуры і турызму Турцыі выдаваць атэлям і аб'ектам грамадскага харчавання ў краіне сертыфікаты аб сейсматрываласці, паведаміла газета Hurriyet. Паводле слоў Баглыкая, гэтыя меры неабходны для развіцця турызму ў краіне пасля разбуральных землетрасенняў, якія адбыліся ў лютым. Ён растлумачыў, што ўвядзенне сертыфікатаў аб сейсматрываласці атэляў і аб'ектаў грамадскага харчавання неабходна для таго, каб замежныя турысты ў Турцыі былі ўпэўнены ў сваёй бяспецы. Баглыкая лічыць, што буйныя замежныя тураператары ў далейшым будуць запітваць інфармацыю ў турэцкіх атэляраў аб устойлівасці іх гасцініц да землятрусаў. «Няхай атэлі будуць сертыфікаваны, каб мы маглі выклікаць давер», — падкрэсліў Баглыкая.

Надвор'е

І САПРАЎДЫ ЦЁПЛА — ШПАКІ ПРЫЛЯЦЕЛІ

Вось і дачакаліся мы паўднёвых вятроў, якія прынеслі на нашу тэрыторыю сапраўды цёплае надвор'е, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтру па гідромэтаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

А ў аўторак надвор'е будучы вызначаць атмасферныя фронтны, якія ідуць з боку Заходняй Еўропы. Чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е. Уначы пераважна па паўночна-заходняй палове, раніцай і днём на большай частцы тэрыторыі краіны кароткачасовы дажджы. У ранішні гадзіны месцамі будзе згущацца слабы туман, па паўночным усходзе Беларусі на асобных участках дарог — галалёдзіца. Вечер паўднёвы з пераходам на заходні ўмераны. Тэмпература паветра мінімальна ўначы ад нуля да плюс 6 градусаў, максімальная днём ад 7 да 13 цяпла. Атмасферны ціск ноччу будзе слаба падаць, а ўдзень расці.

У сераду ўначы ўмовы надвор'я ў асноўным будзе вызначаць поле павышанага атмасфернага ціску, а днём з тэрыторыі Польшчы чакаецца ўздзеянне фронтальнага раздзелу. Будзе воблачна з праясненнямі. Уначы месцамі па паўднёвым усходзе краіны пройдуць невялікія апады, ў асноўным дождж, раніцай і днём у многіх раёнах краіны невялікія кароткачасовыя дажджы. Ноччу і раніцай у асобных раёнах слабы туман, па поўначы на дарогах месцамі галалёдзіца. Вечер заходні, паўднёва-заходні ўмераны, удзень на поўначы парывісты. Тэмпература паветра мінімальна ноччу ад мінус 2 градусаў да 4 цяпла, максімальная днём у межах ад плюс 7 градусаў па поўначы да 16 цяпла па поўдні Беларусі.

Сапраўды цёплыя ночы (без замаразкаў) у нас «пачнуцца» з чацвярга. У гэты дзень адаб'ецца ўплыў фронтальных раздзелу і цёплай нястойлівай паветранай масы, якая наступае з боку Заходняй Еўропы. Будзе воблачна з праясненнямі. Уначы месцамі, а ўдзень на большай частцы тэрыторыі нашага рэгіёна пройдуць кароткачасовыя дажджы. Ноччу і раніцай у асобных раёнах слабы туман, па поўначы краіны на дарогах месцамі галалёдзіца. Вечер паўднёва-заходні ўмераны, удзень парывісты. Тэмпература паветра мінімальна ноччу 2—8 цяпла, максімальная днём ад плюс 10 градусаў па поўначы да 18 цяпла па поўдні краіны.

Дарчы, з прыходам цёплага надвор'я ў Гродне з зімоўкі вярнуліся першыя шпакі. Там цяплей. Але нічога, хутка яны прыляццяць паўсюдна.

Сяргей КУРКАЧ.

Уласны досвед

— Я музыкант, скончыла кансерваторыю, і, калі Глебу быў усяго месяц, для мяне было відавочным, што ён не чуе, — расказвае Святлана. — Пры гэтым урачы казалі, што ўсё нармальна. У РНПЦ отарыналарынгалогіі прымалі на той момант дзяцей толькі з шасці месяцаў, мы праўдамі і няпраўдамі трапілі на платны прыём. Цяпер усё па-іншаму, і аперацыі пачалі выконваць раней, а тады асцерагаліся браць зусім малых. Нам казалі: у вас столькі праблем, у тым ліку і нейралагічных, вырашайце іх. А я абівала ўсе парогі і ў выніку дабілася кахлеарнай імплантацыі. На той момант Глеб быў самым маленькім пацыентам у Беларусі, каму была зроблена такая аперацыя.

Глебу было ўсяго 10 месяцаў, калі ўрачы РНПЦ отарыналарынгалогіі правялі хірургічнае ўмяшанне, у 11 месяцаў падключылі гукваы працэсар, і ён пачуў навакольны свет.

— Гэта не адбываецца як у кіно: падключылі працэсар, і дзіця радасна крычыць: «Мама, я цябе чую». Глухія дзеці прызвычаліся арыентавацца на штосьці іншае, і гукі не нясуць для іх ніякай інфармацыі. Гэта як бы мы апынуліся на шумнай вуліцы ў Кітаі: вы ўсё чуеце, але не разумееце, што значаць гэтыя словы. Рэакцыі ў дзяцей часта няма ніякай, — кажа жанчына.

Слых пачынае развівацца ўнутрыўлонна, і прапушчаны перыяд дае пра сабе ведаць. Развіццё маўлення ў такіх дзяцей — без перабольшвання вялізнага намаганні сурдапедагагаў, лагапедаў і ў першую чаргу бацькоў.

— Я не падтрымліваю тых урачоў, якія кажуць бацькам: усё ў парадку, зараз вам паставяць кахлеарныя імпланты, і дзіця будзе чуць і размаўляць. Гэта вар'яцкая праца па развіцці маўлення, і калі яе не будзе, нават пры ранняй імплантацыі, цуду не адбудзецца, — кажа Святлана. — Не ўсе мамы разумеюць, што ад спецыяліста ты толькі атрымаеш інфармацыю, каб рэалізаваць яе на сваім дзіцяці 24 гадзіны ў суткі кожны дзень. Інакш нічога не будзе. Самы лепшы спецыяліст не дапаможа, няхай ён і некалькі разоў на тыдзень займаецца, калі тое ж не будзе штотдзень рабіць мама. Чароўнай палачкі няма.

Дзякуючы намаганням Святланы па рэабілітацыі Глеб пайшоў у звычайную школу з беларускай мовай навучання. Цяпер яму 11 гадоў, ён вучыцца ў 6 класе. Хлоп-

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

НЕ ТОЛЬКІ ВЯРНУЦЬ СЛЫХ, АЛЕ І НАВУЧЫЦА РАЗМАЎЛЯЦЬ

чык — пераможца конкурсу чытальнікаў, прычым сярод дзяцей з нармальным слыхам: ён двойчы займаў 1-е месца ў школе і ў Смалевіцкім раёне, 3-е месца ў Мінскай вобласці. Але, перш чым дасягнуць такіх поспехаў, Святлана і сама перажыла дэпрэсію.

— У першыя месяцы я адчувала, што наперадзе толькі цэпра. Мне здавалася, я паміраю: не магла ні спаць, ні есці, плакала цэлымі днямі. Я ж была музыкант, і для мяне з'явілася стрэсам, што сын

на тыдзень. На той момант мы пачалі вучыць вершы, і ён увес час мяняў месцамі словы, блытаў канчаткі, і мы два радкі вучылі ўсё лета. Я сказала музычнаму педагогу: «Калі з верасня да снежня вы адно чатырохрадкоўе вывучыце і Дзеду Марозу праспяваеце, мы разам гэта адсвяткуем». Мэта была — не музыка, а каб у яго жыцці з'явіўся дадатковы чалавек, з якім ён будзе камунікаваць, ад якога ён будзе браць штосьці новае. І кожны ўрок яны пачалі вучыць новую песню — праз восем заняткаў ён спяваў усе песні цалкам, — успамінае Святлана.

Яна зразумела, што варта рухацца ў гэтым напрамку. Жанчына зрабіла музычныя заняткі штотдзённымі і пачала спяваць разам з сынам кожны дзень па 15 хвілін. А праз паўгода ён стаў пераможцам рэспубліканскага конкурсу «Рады чуць свет» у Беларусі сярод дзяцей з парушаным слыхам. Глебу было тады пяць гадоў.

— Праз некалькі месяцаў мы паехалі ў Санкт-Пецярбург на Міжнародны фестываль «Чароўная сімфонія», дзе Глеб спяваў на сцэне акадэмічнай капэлы. У Пецярбургу моцная сурдапедагагічная і лагапедычная школы, я была ўпэўнена, што ўсе астатнія дзеці будуць вельмі моцныя. І была здзіўлена, што мова Глеба была адной з найлепшых. Я зразумела, што дзякуючы заняткам сваёй мова стала хуткай, павучай, мелодычнай, ён стаў выкарыстоўваць надмоўныя канструкцыі — фразеалагізмы, сарказм.

Святлана Бурнос вырашыла паказаць такі шлях іншым дзецям з кахлеарнай імплантацыяй. У мінскім гарадскім рэсурсным цэнтры комплекснага дапамогі дзецям з парушаным слыхам на базе 14-й школы ёй прапанавалі папрацаваць музычным педагогам. Заняткі праводзіліся раз на тыдзень, але Святлана хацела зрабіць іх штотдзённымі. Так з'явіўся канал на YouTube, куды пасля заняткаў яна выкладвала песню, а бацькі муслілі спяваць разам з малым яе штотдзень па 15 хвілін. Ужо праз 2,5 месяца выхаванцы Святланы на навагоднім вечары праспявалі песню «Ёлачка».

— Чым далей я працавала, тым меншы становіўся ўзрост маіх вучняў. Падключалі працэсар, і дзіця, якое не разумее гукі, а Глеб сказаў: «Таксама хачу». Я дамовілася, што буду прыводзіць яго на заняткі раз

што спевы могуць быць раней гаварэння, бо дзеці лягчэй спяваюць, чым размаўляюць. Менавіта спевы закладаюць фундамент для наступнага маўлення. У дзяцей з парушаным слыхам мантажная, адрыўстая мова. Спевы дапамагаюць зрабіць яе плаўнай і мілагучнай. З'яўляюцца інтанацыі: узыходзячыя, пыталыны, над якімі б'юцца лагапеды, — праз песню гэта даецца лягчэй, — тлумачыць Святлана.

Мюзікл, хор, кліп

За пяць гадоў працы праз заняткі са Святланай Бурнос прайшлі сотні дзяцей з кахлеарнай імплантацыяй. І сёння разам з прафесарам Санкт-Пецярбургскага НДІ вуха, горла, носа і мовы Інай Каралёвай яна патэнтуюе сваю метадыку спяваў для развіцця слыху. Акрамя таго, спецыялісты разам ездзяць з семінарамі ў іншыя краіны — Расію, Узбекістан, Кіргізію.

Акрамя гэтага, Святлана Бурнос рэалізавала шэраг праектаў для дзяцей з кахлеарнай імплантацыяй у Беларусі. Напрыклад, летас разам з сімфанічным аркестрам пры падтрымцы кампаніі MED-EL, якая вырабляе кахлеарныя імпланты, паставілі мюзікл «Маша і Віця супраць дзікіх гітар» з удзелам дзяцей з парушэннямі слыху.

— Мой сын Глеб і мая вучаніца сыгралі галоўныя ролі і спявалі ўжывую. Пра падрыхтоўку мюзікл MED-EL знялі дакументальны фільм, які агучыў Міхаіл Баярскі, — кажа жанчына.

На базе дзіцячай бібліятэкі імя Пушкіна і дзяржаўнай філармоніі было арганізавана 17 «Сустрэч з музыкай». Кожная з іх была прысвечана асобнаму інструменту: піяніна, чэляста, арган, клавесін, раяль, арфа, трамбон.

Яшчэ адзін праект — «Спявай з MED-EL».

— Раней я брала дзіцячыя песні, перапрацоўвала іх і рабіла для дзяцей даступнымі. Але праз нейкі час усё адваедна скончылася, і я прыйшла да неабходнасці пісаць свае. Аказалася, што яны яшчэ лепш працуюць, бо я стаўлю карэктныя каркасы. Я напісала тры чыклыя песні, і першы лёг у аснову анлайн-курса «Спявай з MED-EL», да якога маецца бясплатны доступ на YouTube. Гэта 12 заняткаў, разлічаных на тры месяцы, кожны тыдзень адкрываецца новая песня. Разам з Інай Каралёвай мы распрацавалі метадычныя рэкамендацыі, гульні, якія суправаджаюць кожную песню, — кажа суразмоўніца.

Цяпер рыхтуецца новы праект: на песню Святланы будзе зняты кліп з дзецьмі — карыстальнікамі кахлеарных імплантаў з розных краін — Расіі, Узбекістана, Казахстана.

— Я займаюся з дзецьмі не для таго, каб вывесці іх на сцэну, а яны там спявалі і сапернічалі. Мы робім гэта для развіцця слыху і маўлення. Але без сцэны я нікому не дакажу, што метады працуюць. Зараз у мяне 17 выхаванцаў, усе яны ў хоры. Так, фальшываць, месцамі памылуюцца, але вынікі ёсць, — дзеліцца Святлана. — І, вядома, я атрымліваю асалоду ад таго, што роблю. Калі бачу канцэрт, дзе выступаюць мае выхаванцы, і ўсведамляю, што я да гэтага маю дачыненне, адчуваю самую вялікую ўзнагароду і матывацыю працаваць далей.

Алена КРАВЕЦ.

УВЕСЬ СВЕТ У КІШЭНІ

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

На выставе ў Беларусі-Расійскім універсітэце, дзе адбыўся семінар, распрацоўкі каледжа былі сканцэнтраваны на вялікім макеце. Другакурснік Уладзіслаў Малаткоў — будучы майстар вытворчага навучання — адзін з тых, хто актыўна займаецца распрацоўкамі карысных ідэй. Ён прыдумаў унікальнае спецадзённе, якое было высока ацэнена ў рамках праекта «100 ідэй для Беларусі». Распрацоўка атрымала медаль Еўразійскага патэнтнага ведамства.

Наогул, на выставе можна было убачыць шмат чаго з будучыні, прычым не такой далёкай. Сёння на вытворчасцях запатрабаваны адытыўныя тэхналогіі, якія дазваляюць ствараць вырабы паслойна на аснове камп'ютарнай 3D-мадэлі. Такі працэс яшчэ называюць «вырошчваннем». Пры традыцыйнай вытворчасці выкарыстоўваецца дэтал, ад якога потым адсякаецца з'яць непатрэбнае, а ў выпадку з адытыўнымі тэхналогіямі новы выраб выбудоваецца з нічога.

— Зараз да гэтай распрацоўкі вялікі інтарэс, — удакладняе **інжынер кафедры прамысловага і грамадзянскага будаўніцтва Беларуска-Расійскага ўніверсітэта Дзмітрый ІВАНОЎ**. — Асабліва гэта патрэбна там, дзе неабходны штучны выраб.

Суразмоўнік звяртае ўвагу на яшчэ адну карысную распрацоўку непасрэдна яго кафедры — прыстасаванне, якое дазваляе прагуляцца па змадэляваным раёне ў акулярна-віртуальнай рэальнасці. Вынаходніцтва можна выкарыстоўваць як для дэманстрацыі наглядных прыкладаў на лекцыях са студэнтамі, так і для забудовы горада ў практычным біюры.

Удзельнікі семінара уважліва азнаёміліся з распрацоўкамі магілёўскіх навукоўцаў і студэнтаў. Гэта ярка і ёсць дэталі таго, з чаго складаюцца гарады будучыні.

— Ініцыятыва «Разумныя гарады Беларусі» бязмежная, нават іншым пакаленням будзе над чым папрацаваць, — падзяліўся меркаваннем пасля наведвання выставы **міністр сувязі і інфарматызацыі Канстанцін ШУЛЬГАН**. — Галоўная мэта — зрабіць зручным наша жыццё, больш эфектыўнымі бізнес-працэсы і правільным адміністрацыйнае кіраванне на аснове лічбавых тэхналогій. Гаспадарчы падыход пры стварэнні разумнага горада і заключаецца ў тым, як гэтыя разумныя тэхналогіі прымяняць і што дадаткова распрацаваць. Магілёў — горад з вялікім патэнцыялам, які павінен уключыцца ў працэс.

Стаўка на крэатыўныя

Праект «Разумныя гарады Беларусі» ўхвалены кіраўніком дзяржавы, і яго ўкараненне праводзіцца ў адпаведнасці з планам. Сумесныя семінары міністэрстваў сувязі і інфарматызацыі і адукацыі пераследуюць мэту знаёміць грамадства з нарматыўнай асновай, расказваць пра нюансы юрыдычнага права прымянення высокіх тэхналогій, інструментаў, якія для гэтага існуюць, а таксама вырашаць кадравыя пытанні. Сёння падрыхтоўка спецыялістаў у галіне інфармацыйных тэхналогій вядзецца ў 19 універсітэтах нашай краіны і шэрагу каледжаў.

— Калі раней універсітэты пераважна ўзаемадзейнічалі з універсітэтамі, то сёння мы бачым, што ідзе фактычна скразная вертыкаль, калі мы далучаем да навукова-даследчай работы школьнікаў, падключаем спецыялістаў з каледжаў, навукоўцаў, якія працуюць ва ўніверсітэтах, — адзначыў **міністр адукацыі Андрэй ІВАНЕЦ**. — Стварэнне кластараў рэгіянальнага характару вельмі важна, таму што дапамагае вырашаць канкрэтныя прыкладныя задачы для рэгіёнаў. Сістэма адукацыі

павінна больш сур'ёзна рэалізоўваць свой патэнцыял пры вырашэнні сацыяльна-эканамічных задач. Мы павінны убачыць, якія новыя прафесіі ў будучыні нам спатрэбяцца, і без аргументаў з месцаў, без падказкі практыкаў, якія кампетэнцыі і новыя прафесіі будуць патрэбны не толькі сёння, але і на перспектыву, нам будзе цяжка забяспечыць такую падрыхтоўку.

На аснове Высокіх тэхналогій

Прадпрыемства «Белтэлекам» — флагман рэалізацыі ідэй і новых кірункаў ІТ-паслуг, якія сёння запатрабаваны ў насельніцтва. На гэта звярнуў увагу міністр сувязі і інфарматызацыі падчас прэзентацыі ў Магілёве мадэрнізаванага галоўнага сэрвіснага цэнтру «Белтэлекам» на вуліцы Болдзіна. Ён выказаў спадзяванне, што практыка адрыцця такіх цэнтраў будзе працягвацца.

Сэрвісны цэнтр сапраўды стаў больш камфортным для кліентаў. У зоне чакання, напрыклад, ёсць цяпер зоны рытэйлу, дзе кліент можа азнаёміцца з таварамі ў рэальнаму, і дэманстрацыі паслуг, якія аказвае прадпрыемства. Да ведама: іх сёння каля 70. Другая частка сэрвіснага цэнтру — зона абслугоўвання, дзе знаходзіцца праца працоўных месцаў. Асобныя прасторы прадугледжаны для прыёму юрыдычных асоб, абслугоўвання ключавых кліентаў, служб тэхнічнай падтрымкі. Побач канферэнц-зала для правядзення перагавораў з юрыдычнымі асобамі па заключэнні дагавораў на паслугі кампаніі. Фішка стаў вузельны клас, дзе спецыялісты па продажам могуць азнаёміцца з новымі паслугамі кампаніі, прайсці навучанне і атэстацыю па паслугах, якія ўжо існуюць.

Мой Магілёў

Мабільны дадатак «Мой горад» сёння даступны ў 14 гарадах

Беларусі, яшчэ 30 рыхтуюцца да запуску. Тое, што Магілёў апырэдзіў у гэтым кірунку іншы абласныя цэнтры, — заслуга гарадской улады. На гэта звярнуў увагу падчас прэзентацыі дадатку **генеральны дырэктар кампаніі «Белтэлекам» Юрый ПЕТРУЧЭНЯ**.

— Апошнія гады прадпрыемства актыўна займаецца развіццём паслуг у сферы высокіх тэхналогій, — рэзюмаваў ён. — І, як прыклад нашых напрацовак, адным з кампанентаў праекта «Разумны горад» з'яўляецца яго складнік «Мой горад». Праект складаны, і нам вельмі дапамагло супрацоўніцтва з Магілёўскімі гарвыканкамам і гарсаветам. Прадукт быў пратэставаны ў цісільны тэрміны і ўкаранены.

На дадзены момант на рэсурсе прадастаўлены паслугі і сэрвісы 400 арганізацый горада. І іх колькасць будзе толькі павялічвацца.

— Галоўная фішка дадатку — яго інтэрактыўнасць, што адрознівае яго ад звычайных інтэрнэт-сайтаў, — адзначыла **менеджар праекта «Мой горад» Таццяна ПАДУТА**. — Гэта магчымасць анлайн-запісу, анлайн-аплаты і анлайн-дастаўкі. Любая арганізацыя лёгка і гнутка падладзіць гэтыя магчымасці пад свой бізнес. Для зручнасці карыстальнікаў прад-

прыемствы ўлічаны па сферах дзейнасці (больш чым 40 відаў гарадскіх сэрвісаў) і раёнах. У дадатку маецца карта, якая дазваляе паглядзець, якія аб'екты знаходзяцца побач, і пабудаваць маршрут. Тут жа славуцасці Магілёва з невяліччай інфармацыяй пра іх.

Пры жаданні можна даведацца, як хутка да іх дабрацца.

Спецыяліст звярнуў увагу на тых плюсы, якія атрымае ад дадатку мясцовае кіраўніцтва. З яго дапамогай можна праводзіць апытанні, размяшчаць інфармацыю пра важныя падзеі горада, хутка папярэдзіць насельніцтва аб змяненні, напрыклад, маршрутаў грамадскага транспарту або праінфармаваць нахонт графікаў адключэння вады. Прадугледжана і магчымасць зваротнай сувязі, можна атрымаць прапановы і водгукі ад гараджан. З дапамогай дадатку лёгка прааналізаваць, якія сэрвісы больш запатрабаваны ў горадзе, якія сферы дзейнасці трэба ўзмацніць.

Пра папулярнасць платформы сведчыць і статыстыка. На 17 сакавіка было зроблена статыстыка, што дадатак 46 тысяч разоў спампоўваўся, болей чым 450 тысяч разоў праглядаўся і болей чым 36 тысяч анлайн-сэрвісаў праз яго было замоўлена.

Нэлі ЗІГУЛЯ, фота аўтара.

Факт

Кандыдаты навук у Беларусі «старэюць»

У 2022 годзе **Вышэйшая атэстацыйная камісія (ВАК)** прысудзіла навуковую ступень **356 саіскальнікам: ступень доктара навук атрымалі 48 чалавек, кандыдата навук — 308. Для параўнання: у папярэднім годзе было абаронена 40 доктарскіх і 347 кандыдацкіх.**

У арганізацыйна-Міністэрства адукацыі было выканана 167 дысертацый (гэта 46,9 працэнта ад паспяхова абароненых), у арганізацыйна-Міністэрства аховы здароўя — 75 работ (21 працэнт), у Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі — 49 (амаль 14 працэнтаў).

— Сярэдні ўзрост саіскальніка вучонай ступені доктара навук склаў амаль 50 гадоў, доктара навук — наблізіўся да 38 гадоў. Калі сярэдні ўзрост дактароў навук паступова змяняецца, то кандыдаты навук становяцца ў нас старэйшымі, — канстатуе **старшыня ВАК Аляксандр ГУЧОК**. — У ідэале нам хацелася б, каб маладыя вучоныя абаранялі свае кандыдацкія раней — у 27—30 гадоў.

Змяніцца колькасць абароненых кандыдацкіх дысертацый ён тлумачыць дэмаграфічным фактарам: цяпер у вялікую навуку прыходзіць моладзь, якая нарадзілася ў 1990-я, калі ў краіне назіраўся істотны спад нарадзальнасці. Таму і кандыдацкіх дысертацый становіцца крыху менш.

Аляксандр Гучок падкрэсліў, што для ВАК па-ранейшаму больш важнае значэнне мае не столькі інтэнсіўнасць прыросту навуковых кадраў, колькі якасць кадравага корпуса ў ВНУ і навуковых арганізацыях.

У лідарах па навуковых пошуках медыцына — на яе долю прыпала 17,7 працэнта прадстаўленых летас да абароны дысертацый (63 работы). Прычым на абарону прадстаўляюцца вельмі дастойныя даследаванні сусветнага ўзроўню, з глыбокай навуковай прапрацоўкай. І, што самае галоўнае, вынікі практычна ўсіх даследаванняў знаходзяць сваё прымяненне ў клінічных практыках. На другім месцы — тэхнічныя навукі з вынікам 15,7 працэнта (56 работ).

— Аднак у нас недапушчальна мала работ у сферы ІТ. Фактычна размова ідзе аб адзінкавых працах па гэтым кірунку. Таксама хацелася б, каб было больш работ па філасофіі і праве. Калі дактароў медыцынскіх навук у краіне каля 500 чалавек, то дактароў юрыдычных навук — усяго 47, — заўважыў Аляксандр Гучок. — Але ёсць і стаючыя тэндэнцыі. Так, у нас амаль удвая вырасла колькасць прысвоеных вучоных званняў прафесара. У 2022 годзе яго атрымалі 83 саіскальнікі (годам раней — 47). Гэта вынікі ўдасканалення нарматыўна-прававой базы.

У 1,5 раза павялічылася колькасць саіскальнікаў вучоных ступеняў з ліку замежных грамадзян. Уладальнікамі вучонай ступені сталі 45 замежных грамадзян з васьмі дзяржаў. Сярод іх Кітай (30 саіскальнікаў), В'етнам (чатыры саіскальнікі), Казхстан, Ліван, Украіна (па два саіскальнікі з кожнай краіны), Расійская Федэрацыя (тры саіскальнікі), Венесуэла і Ірак (па адным саіскальніку).

У 2022 годзе ВАК адхіліла ад абароны 21 дысертацыю па 12 галінах навук. З іх тры працы (адна доктарская і дзве кандыдацкія) былі адхілены непасрэдна прэзідэнтам ВАК. Астатнія 18 — зняты самімі саіскальнікамі для дапрацоўкі. Звычайна дысертацыі адхіляюцца ў сувязі з адсутнасцю навуковай навізны прадстаўленых вынікаў, а таксама спасылак на аўтара і крыніцу пры выкарыстанні матэрыялаў і вынікаў, якія належыць іншым даследчыкам. На адмоўныя заключэнні, прынятыя прэзідэнтам ВАК, за год было пададзена чатыры апеляцыі. Ні адна з іх не задаволеная. У 2021 годзе з шасці пададзеных апеляцый была задаволеная адна.

Старшыня ВАК дадаў, што ў мінулым годзе камісія па ўстанаўленні факта плагіяту, фальсіфікацыі і падлогу не стваралася ні разу. У папярэднія гады такіх камісій стваралася ад двух да пяці за год. Прычым гэтыя камісіі звычайна заўсёды пацвярджалі наяўнасць плагіяту.

— У нас ёсць эфектыўныя метады выяўлення падобных фактаў. Мы задзейнічаем не толькі сістэму «Антыплагіят», якая правярае тэкст з дапамогай камп'ютара, але ў большай ступені работу экспертаў. Наваў выніковыя пратаколы машынага тэставання патрабуюць дэталёвай працоўкі экспертамі. У нас здаралася сітуацыя, калі сістэма плагіят-кантролю паказвала на дастаткова высокую арыгінальнасць тэксту, а спецыялісты ў дадзенай галіне ўстанаўлівалі прыкладна такі ж працэнт запазычання. Таму апошнія слова — заўсёды за экспер-

тамі, — падкрэслівае Аляксандр Гучок. — Тым не менш хачу адзначыць, што масавага характару праблема плагіяту ў Беларусі не мае. Таксама я і несамасцойна падрыхтоўка дысертацый. Адна з задач нашай работы — мінімізаваць рызыкі такіх з'яў.

Па словах старшыні ВАК, беларуская навука развіваецца па стабільнай парадыгме. У нас ёсць уласная навуковая, прамысловая і індустрыяльная аснова, неабходныя для ўстойлівасці і краіны, і эканомікі. Але калі параўноўваць з савецкімі часамі, калі былі забяспечаны глыбокі тэхналагічны суверэнітэт, колькасць вучоных і даследчыкаў на 10 тысяч насельніцтва была тады ў тры разы вышэйшая, чым цяпер у Беларусі. Таму для дасягнення пастаноўленых задач тэхналагічнай бяспекі неабходна далей развіваць навукова-даследчую дзейнасць, ачышчэння навуковых школ і кляпачкіца аб амаладжэнні навуковых кадраў.

Між іншым у сярэдзіне мінулага года ў новай рэдакцыі былі зацверджаны Палажэнне аб прысуджэнні вучоных ступеняў і прысваенні вучоных званняў і Палажэнне аб Вышэйшай атэстацыйнай камісіі. У прыватнасці, былі ўніфікаваны асобныя працэдурныя патрабаванні для кандыдатаў на прысуджэнне вучоных ступеняў і званняў з аднаасовавым узмацненнем адказнасці саіскальнікаў і арганізацыяў, якія ажыццяўляюць падрыхтоўку і атэстацыю кадраў вышэйшай навуковай кваліфікацыі. Пры падрыхтоўцы змяненняў былі ўлічаны прапановы прадстаўнікоў навуковай грамадскасці.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Автотранстрой»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Мерник образ. М2Р-50, инв. № 1026	10,08	1,01	0,50
2	Горизонтально-фрезерный станок 6082, инв. № 759	990,00	99,00	49,50
3	Станок ЗК-633, инв. № 1040	186,00	18,60	9,30
4	Пресс-ножницы, инв. № 756	1020,00	102,00	51,00
5	Сварочный агрегат, инв. № 1082	87,00	8,70	4,35
6	Сварочный агрегат, инв. № 1082а	87,00	8,70	4,35
7	Сварочный агрегат, инв. № 1082б	87,00	8,70	4,35
8	Установка д/дерев. 924Д	396,00	39,60	19,80
9	Тележка Э-307	15,60	1,56	0,78
10	Электроуказатель ОМЗ-48	1800,00	180,00	90,00
11	Бензоколонка КР-500.25	564,00	56,40	28,20
12	Бензоколонка КР-500.25	564,00	56,40	28,20
13	Бензоколонка КЭР-50	564,00	56,40	28,20
14	Стенд Р-640	300,00	30,00	15,00
15	Пневмостенд для клепки ПДК-1	204,00	20,40	10,20
16	Стенд 532-2М	1560,00	156,00	78,00
17	Стенд КН-968	1560,00	156,00	78,00
18	Стенд КИ-921	1680,00	168,00	84,00
19	Стенд Р-776	1920,00	192,00	96,00
20	Теплосчетчик ТЭМ-05М-2 ду80/80 N25693 ПРП1.ПРП2.ТСП-Н	240,00	24,00	12,00
21	Диагностическое оборудование АБИТ.3555411.001. Адаптеры	168,00	16,80	8,40
22	Стеллаж к коробку к стеллажу	144,00	14,40	7,20
23	Доска необрезная	132,00	13,20	6,60
24	КПП б/у	600,00	60,00	30,00
25	Кабина б/у (МАЗ 551605-271)	3120,00	312,00	156,00
26	Кард. вал б/у 500	252,00	25,20	12,60
27	Кард. вал б/у МАЗ 5516 среднего моста	93,60	9,36	4,68
28	Кувоз б/у МАЗ 5516	2640,00	264,00	132,00
29	Мост передний б/у	780,00	78,00	39,00
30	П/мост МАЗ б/у	780,00	78,00	39,00
31	П/мост б/у	3900,00	390,00	195,00
32	Подъемник б/у	48,00	4,80	2,40
33	Седло б/у	1392,00	139,20	69,60
34	Энергоаккумулятор б/у	67,20	6,72	3,36
35	Кирки; 236-1601138 накладка сцепл.; 236-1601138 накладка сцепл.	46,08	4,61	2,30
36	Лампа люм. 36w (58w, 65w); лампа люм. 36w (58w, 65w)	27,00	2,70	1,35
37	Стол ТСБ пок.; 1109574 чехол фильтра; 1112024 корпус форсунок; 1112150 штуцер; 1702035 сухарь; 1721252 кольцо; 1721334 кольцо; 2918184 чашка; 864180 манжета; клапан; кольцо стоп. 400468	82,44	8,24	4,12

В отношении лота №1 проводятся десять повторные торги. Стоимость снижена на 98 %. Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 117 (29739) от 17.06.2022, стр. 14, № 144 (29766) от 26.07.2022, стр. 6, № 160 (29782) от 17.08.2022, № 176 (29798) от 08.09.2022, стр. 6, № 193 (29815) от 01.10.2022, стр. 14, № 213 (29835) от 29.10.2022, стр. 15, № 229 (29851) от 22.11.2022, стр. 10, № 245 (29867) от 14.12.2022, стр. 14, № 1 (29881) от 04.01.2023, стр. 12, № 14 (29894) от 24.01.2023, стр. 6. В отношении лотов №№ 2-7 проводятся седьмые повторные торги. Стоимость снижена на 75 %. Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 165 (29787) от 24.08.2022, стр. 14, № 193 (29815) от 01.10.2022, стр. 14, № 213 (29835) от 29.10.2022, стр. 15, № 229 (29851) от 22.11.2022, стр. 10, № 245 (29867) от 14.12.2022, стр. 14, № 1 (29881) от 04.01.2023, стр. 12, № 14 (29894) от 24.01.2023, стр. 6. В отношении лотов №№ 8-37 проводятся первые торги.

Местонахождение лотов №№ 1-37:
Минская обл., г. Молодечно, ул. Тамары Дудко, 2

Дата и время проведения торгов
В отношении лотов 1-7: 3 апреля 2023 года в 14.30 (регистрация с 14.00 до 14.25) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
В отношении лотов 8-37: 21 апреля 2023 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127

Срок приема заявлений и внесения суммы задатка
В отношении лотов 1-7: с 10.00 21 марта 2023 года до 16.00 30 марта 2023 года
В отношении лотов 8-37: с 10.00 21 марта 2023 года до 16.00 19 апреля 2023 года

Условия для участия в торгах:
1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с БУБЗALFA301222155704027000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: ОТНН 40901. Задаток для участия в торгах по Лоту ____ ОАО «Автотранстрой», проводимым ____2023.
2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанности сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31-33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления

заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов).
3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложенными необходимыми документами и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов высшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
4. В случае если аукцион признан неосуществившимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов. Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня проведения торгов.
6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorg.by/info>.
7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов – Александр Николаевич, +37529262504.
8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидиремого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Информация о продаже	ОАО «Автотранстрой» в лице ликвидатора – ООО «Центр антикризисных проектов», тел.: 80172552928; +375293489225 (Минская обл., г. Молодечно, ул. Тамары Дудко, д. 2, УНП 600077182)
	ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.orgtorg@orgtorg.by • сайт: https://orgtorg.by • telegram: https://t.me/orgtorg
Организатор аукциона	

Сведения о застройщике

Застройщик: коммунальное унитарное дочернее предприятие «Управление капитального строительства Запад» зарегистрировано Мингорисполкомом в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей 05.01.2015 за № 192400611.

Юридический адрес и местонахождение предприятия: 220025, г. Минск, ул. С. Есенина, 4-107, тел./факс (017) 234-16-99.

Офис продаж: 220025, г. Минск, ул. С. Есенина, 6, офис 213, тел.: (017) 234 16 98, (044) 795 44 44, (044) 559 33 91.

Режим работы офиса продаж: понедельник – четверг с 8.30 до 17.30, пятница с 8.30 до 16.15, обеденный перерыв с 13.00 до 13.45.

Сведения о жилых домах, в строительстве которых, выполняя функции заказчика, принимал участие застройщик в течение трех лет, предшествующих опубликованию настоящей декларации, и фактические сроки их строительства:

- встроены помещения в жилом доме № 6 по ул. С. Есенина в г. Минске – 5 мес.;
- жилой дом № 11 по пер. 2-му Прилуцкому в г. Минске – 12 мес.;
- жилые отдельные дома №№ 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17 по ул. Шатило, №№ 34, 38 по ул. Антоновича в микрорайоне Сокол в г. Минске – 10 мес.; жилые отдельные дома №№ 28, 30, 32 по ул. Докучивича в микрорайоне Сокол в г. Минске – 11 мес.;
- жилые отдельные дома №№ 22, 26, 43, 45, 47, 51, 61 по ул. Докучивича, №№ 30, 32, 36 по ул. Антоновича в микрорайоне Сокол в г. Минске – 12 мес.;
- жилые отдельные дома №№ 24, 49 по ул. Докучивича и № 4-2 по ул. Шатило в микрорайоне Сокол в г. Минске – 13 мес.;
- жилые отдельные дома №№ 15, 19-1, 29-1, 31, 33-1, 41-2 по ул. Докучивича и №№ 4-1, 6, 8-1, 10-2, 12, 20, 22-2, 28 по ул. Антоновича в микрорайоне Сокол в г. Минске – 14 мес.;
- жилые отдельные дома № 24 по ул. Антоновича, № 1, 5, 27-1, 29 по ул. Головачева, № 18, 20-2 по ул. Шатило – 16 мес.;
- жилые отдельные дома № 8-1, 10-2, 16-1, 24-2 по ул. Шатило, № 3-1, 15-2, 25-2 по ул. Головачева – 17 мес.;
- жилой отдельный дом № 27-2 по ул. Головачева, № 19-2 по ул. Докучивича – 22 мес.;
- жилой отдельный дом № 8-2 по ул. Антоновича – 23 мес.;
- жилой отдельный дом № 22-1 по ул. Антоновича, № 16-2 по ул. Шатило – 24 мес.;
- жилой отдельный дом № 10-1 по ул. Антоновича – 25 мес.;
- жилой дом № 21 по ул. Гризодубовой – 13 мес.;
- жилой дом № 32 по ул. Ромашкина – 16,5 мес.

Информация о проекте строительства

Цель строительства – строительство объекта «Многokвартирные жилые дома со встроенными помещениями торгового-административного назначения и подземными гаражами-стоянками в границах пр. Дзержинского, ул. Щорса (№ 3, № 4 по генплану)».

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

по объекту «Многokвартирные жилые дома со встроенными помещениями торгового-административного назначения и подземными гаражами-стоянками в границах пр. Дзержинского, ул. Щорса (№ 3, № 4 по генплану)»

Срок начала строительства объекта – 27 июня 2022 года. Нормативная продолжительность строительства – 22,5 месяца. Предполагаемый срок завершения застройщиком строительства объекта и ввода его в эксплуатацию – 2-й квартал 2024 года.

Строительство осуществляется на основании:

- решения Минского городского исполнительного комитета от 29.09.2022 № 3296 «Об изъятии, предоставлении земельного участка, разрешении строительства»;
- проектно-сметной документации, прошедшей в установленном порядке государственную экспертизу (заключения РУП «Главгосстройэкспертиза» от 29.04.2022 № 166-15/22, от 10.08.2022 № 438-15/22, от 12.08.2022 № 502-15/22, от 14.11.2022 № 707-15/22);
- свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации земельного участка и прав на него № 500/1859-4697 от 15.11.2022;
- договора строительного подряда на строительство объекта от 27.09.2021 № 4/26-2021, заключенного с ОАО «Стройтрест № 4»;
- извещения о получении уведомления и регистрации объекта строительства, выданного Инспекцией Департамента контроля надзор за строительством в г. Минску от 31.10.2022 № 2-203Ж-023-22;
- Сведения об объекте строительства**
Земельный участок для строительства объекта расположен в Московском районе г. Минска в границах ул. Щорса, ул. Землемерной 2-й, ул. Лермонтова и пр. Дзержинского. Земельный участок общей площадью 2,225 га предоставлен застройщику во временное пользование для строительства и обслуживания объекта «Многokвартирные жилые дома со встроенными помещениями торгового-административного назначения и подземными гаражами-стоянками в границах пр. Дзержинского, ул. Щорса (№ 3, № 4 по генплану)».
- Жилой дом № 4 в составе объекта застроен проектом двухэтажным, 23-этажным 210-квартирным с теплым чердаком, плоской кровлей за стеной кровлей и внутренним водостоком. Подвал с изолированными от жилой части наружными входами (выходами) расположен на отметке -3,150 и предназначен для размещения помещений творческих ма-

стерских, пунктов приема, помещений ИТП, водомоторного узла, венткамеры, помещения электроподстанции, прокладки инженерных систем. На 1-м и 2-м этажах со входами со стороны главного фасада размещаются встроенные помещения, помещения товарищества собственников, офисные помещения. Входы в жилую часть организованы с дворовой территории.

Конструктивная схема здания – монолитный железобетонный каркас с монолитными перекрытиями с заполнением наружных стен блоками ячеистого бетона, межквартирные и межкомнатные перегородки – из блоков ячеистого бетона и кирпича. Отделка наружных стен – покраска фасадами красками, система вентилируемого фасада с облицовкой керамогранитом. Высота первого этажа (от пола до пола) – 4,2 метра. Высота остальных надземных этажей (от пола до пола) – 3 м. Всего квартир в доме – 210, в том числе: 1-комнатных – 105, 2-комнатных – 84, 3-комнатных – 21.

В каждой секции жилого дома запроектировано 2 лифта грузоподъемностью 630 кг и 400 кг.

Жилой дом оборудуется всеми необходимыми инженерными системами и оборудованием согласно проектной документации: централизованное водоснабжение и канализация, электрооснащение (380/220В), оптоволоконный кабель связи, двухтрубная горизонтальная система отопления, вентиляция с естественным побуждением воздуха (23-й этаж – установка бытовых электровентиляторов).

Квартиры запроектированы с полной планировкой, организованы жилые комнаты, кухни, санузлы, кладовые, летние помещения. Квартиры передаются со следующей отделкой: стены – штукатурка, полы – стяжка из цементно-песчаного раствора, окна и балконные двери – ПВХ-профиль с двухкамерным стеклопакетом, остекление лоджий, двери входные – деревянные, электро-монтажные работы – черновая разводка с установкой розеток и выключателей, сантехнические работы – сантехническая разводка без установки сантехнического оборудования за исключением унитаза, отопление – скрытая разводка с установкой стальных нагревательных приборов, приборы учета горячего и холодного водоснабжения, электроэнергия, тепло-

снабжения.

Встроенные помещения передаются со следующей отделкой: полы – стяжка из цементно-песчаного раствора, потолок – затирка ж/б конструкций, подшивной потолок из ГКЛ в местах прохода инженерных коммуникаций, покрытие стен и перегородок не выполняется, окна – ПВХ-профиль с двухкамерным стеклопакетом, электроснабжение – установка прибора учета электроэнергии, разводка электрики с установкой выключателей и розеток, система вентиляции для офисных помещений – приточно-вытяжная с механическим побуждением воздуха, для встроенных помещений торгового назначения – вытяжная вентиляция с механическим побуждением, отопление – скрытая разводка с установкой стальных панельных радиаторов и приборов учета теплоснабжения, водоснабжение – стояки горячего и холодного водоснабжения с приборами учета водоснабжения, канализация – стояк, подключение и установка унитаза, система пожарной сигнализации и оповещения о пожаре.

В жилом доме отсутствуют жилые помещения, при заключении договоров по которым должно отдаваться гражданам, состоящим на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий.

2-двухкомнатные квартиры общей площадью 58,52 кв. м, 62,58 кв. м, стоимостью 1 кв. метра 3560 белорусских рублей;

- 2-двухкомнатные квартиры общей площадью 65,45 кв. м, 69,57 кв. м, стоимостью 1 кв. метра 3420 белорусских рублей;

- 1-трехкомнатная квартира общей площадью 81 кв. м, стоимостью 1 кв. метра 3360 белорусских рублей.

Условия оплаты – первоначальный взнос в размере 30 % от стоимости долевой в части в течение 10 (десяти) календарных дней с даты регистрации договора в местном исполнительном и распорядительном органе, остаток – по графику платежей.

Если гражданин либо иной претендент на участие в долевом строительстве в течение 5 (пяти) календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и письменно не сообщил об уважительных причинах своей неявки, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу и застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленный объект долевого строительства с другим претендентом.

Срок действия настоящей проектной декларации – до момента опубликования новой проектной декларации.

Документы для заключения договоров создания объектов долевого строительства будут приниматься и регистрироваться в ходе личного приема и в порядке живой очереди с 8.30 27.03.2023 года по адресу: г. Минск, ул. С. Есенина, д. 6, офис 213 (офис продаж).

Для заключения договоров необходимо:

- паспорт и личное присутствие лица, с которым будет заключаться договор.
- Подробные сведения об объекте долевого строительства, о планировке квартир и ходе строительства можно получить в офисе продаж по адресу: 220025, г. Минск, ул. С. Есенина, д. 6, офис 213, тел.: (017) 234-16-98, (044) 795-44-44, (044) 559 33 91.

Комплексное благоустройство территории

включает в себя устройство проездов и парковок, пешеходных тротуаров и дорожек, устройство детских и спортивных площадок, оборудование территории малыми архитектурными формами, устройство хозяйственной площадки для ТКО, озеленение территории.

Финансирование элементов благоустройства территории производится участниками строительства жилого дома.

Для заключения договоров создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц предлагаются:

- 10 квартир, расположенных на 10-м этаже, в том числе:
 - 5 однокомнатных квартир общей площадью от 41,6 до 46,33 кв. м стоимостью 1 кв. метра 3700 белорусских рублей;
 - 2 двухкомнатные квартиры общей площадью 58,52 кв. м, 62,58 кв. м, стоимостью 1 кв. метра 3560 белорусских рублей;
 - 2 двухкомнатные квартиры общей площадью 65,45 кв. м, 69,57 кв. м, стоимостью 1 кв. метра 3420 белорусских рублей;
 - 1 трехкомнатная квартира общей площадью 81 кв. м, стоимостью 1 кв. метра 3360 белорусских рублей.

НЕДЗІЯЧЫЯ ГУЛЬНЯ З ЗАКОНАМ

Як vyrатаваць падлетка ад спакусы вялікіх грошай і алкагольных забаў

Асноўная прычына злачынстваў непаўналетніх — жаданне зарбіць хуткія і лёгкія грошы. Амаль палова з іх — крадзяжы. Часта малыя крадуць, каб пасля прадаць нарабаванае. Вельмі распаўсюджаны крадзеж металічных прадметаў, якія пасля здаюць на металалом. Займаюцца дзеці і наркатыкамі, і махлярствамі, і нават рабаваннем. За мінулы год колькасць злачынстваў, якія здзейснілі падлеткі, павялічылася на 20%. Для прафілактыкі спакусы вялікіх грошай і салодкіх задавальненняў ад наркатыкаў, алкаголю ды свабоды ад бацькоўскай апекі падлеткам паказваюць тэматычныя фільмы, дэманструюць, як выглядаюць унутраныя органы алкаголікаў, арганізуюць сустрэчы з наркаманами, а для некаторых нават ладзяць экскурсіі ў турму.

**«Ало, мама!»,
«Прадам банкаўскую картку!»,
«Завіс на ўпісцы»**

Набіраюць абароты і махлярскія дзеянні з удзелам дзяцей. Найчасцей гэта выпадкі, калі на тэлефон звоняць з крыкам «Ало, мама, я ў бядзе!» Непаўналетні ў такой схеме выступаюць кур'ерамі, прыходзяць па заданні сваіх куратараў, забраць грошы ў старых, якіх ужо падманулі. Некаторыя нават даюць ахвярам «тлумачэнні», калі праблема не паўстае будзе вырашана, падзяліць прадастаўнік МУС:

— Непаўналетнія кур'еры пры гэтым адказваюць перад законам у той жа ступені, як і тыя, хто падмануў састарэлага чалавека. А бацькі такіх дзяцей потым будуць цалкам пакрываць матэрыяльны ўрон, нанесены пацярпелым.

Прадаж рэжвізгітаў банкаўскіх карткаў, якія аформлены на непаўналетніх, — новы від злачынстваў і негатыўны трэнд, які набывае папулярнасць у моладзі. Непаўналетні можа самастойна аформіць на сябе любую колькасць банкаўскіх плацежных сродкаў, і дазволу яго бацькоў на гэта не трэба. І такой магчымасцю актыўна карыстаюцца зладзей, расказаў Васіль Дземідовіч:

— У інтэрнэце змяшчаюць аб'явы, дзе падлеткам прапануюцца аформіць на сябе банкаўскія карткі, а пасля прадаць іх: за чатыры-пяць карткаў дзіцяці плацяць да 80-90 рублёў. Зламаўшыны выкарыстоўваюць такія карткі ў злачынных мэтах,

найперш для незаконнага абароту наркатыкаў, за што, нагадаю, прадугледжана кримінальная адказнасць. Мы прасілі айчынных банкі забараніць магчымасць зводзіць карткі непаўналетнім, аднак пакуль яны нас не чуюць.

Адзін з сучасных спосабаў бавіць час у падлеткаў — «завісаць» на так званых флэтах і ўпісках. У асноўным гэта здымныя кватэры, дзе сустракаюцца людзі, якія пазнаёміліся і дамовіліся пра сустрэчу ў сацсетках. Што робяць падлеткі, якія напіліся і абкурыліся, можна бацьчыць на роліках у інтэрнэце. Такое яны не зрабілі б у цвярозым стане, але потым вельмі сорамна, а ўжо позна, бо гэта ўбачыла мноства людзей — рэпутацыя пацярпела.

Унутраныя органы алкаголіка і экскурсіі ў калонію

Прафілактычная работа, якую арганізуюць супрацоўнікі органаў унутраных спраў, розная — ад агульных мер прафілактыкі да індывідуальных, расказаў супрацоўнік МУС:

— У прыватнасці, арганізуюем актыўную здымку прафілактычных відэаролікаў і фільмаў па прафілактыцы наркаманіі, педарфіліі, наступстваў здзяйснення супрацьпраўных дзеянняў. Сумесна з урачамі-наркалагамі ладзім круглыя сталы, куды запрашаем наркаманаў ва ўстойлівай рэмісіі, каб яны расказалі дзецям пра наступствы ўжывання наркатыкаў. Асоб, з якімі праводзіцца індывідуальна-прафілактычная работа, запрашаем у месцы

пазбаўлення волі і асаблівую ўвагу засяроджваем на ўмовах адбывання пакарання за злачынствы, звязаныя з ужываннем наркатыкаў.

Запрашаюць непаўналетніх і ў цэнтры прафілактыкі, якія знаходзяцца ў буйных гарадах, напрыклад у Віцебску, Брэсце, дзе можна паглядзець, як выглядаюць унутраныя органы чалавека, які доўгі час злужывае алкаголем і наркатыкамі. У цэнтры бяспекі МНС функцыянуе антынаркатычная пляцоўка, праз якую прайшло мноства сталічных падлеткаў і дзяцей з іншых гарадоў. Тут таксама можна ўбачыць наступствы злужывання наркатыкамі. Арганізуюць zoom-канферэнцыі з асобамі, якія знаходзяцца ў месцах пазбаўлення волі, дзе апошняй дзеляцца сваім жыццёвым вопытам, які трапілі за краты за ўжыванне наркатыкаў.

— Апошняя года паўтара асаблівае значэнне маюць ваенна-патрыятычныя клубы на базе ўнутраных войскаў і тэрытарыяльных органаў унутраных спраў. З дзецьмі і іх бацькамі ладзім спартыўны і культурна-забаўляльныя мерапрыемствы, асаблівую ўвагу аддаючы тым, хто знаходзіцца на ўліку. Варта адзначыць і прафілактычныя акцыі: «Увага, дзеці!», «Антынаркатычны аўтобус», «Дзіця — галоўны пасажыр» і іншыя.

Ладзяцца таксама трэнінгі для настаўнікаў і бацькоў па спосабах выяўлення дзяцей з прыкметамі наркатычнага ап'янення, выступленні на бацькоўскіх сходах і класных гадзінах.

Ірына СІДАРОК.

4-СМС і парагенератары

Не губляюць актуальнасці злачынствы, звязаныя з незаконным абаротам наркатыкаў. Па выніках двух месяцаў бягучага года колькасць такіх злачынстваў зменшылася ўдвая: з 29-ці да 15-ці. Аднак гэта не нагода для самазаспакаення, упэўнены Васіль ДЗЕМІДОВІЧ, намеснік начальніка аддзела арганізацыі работы інспекцыі па справах непаўналетніх галоўнага ўпраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі міліцыі грамадскай бяспекі Міністэрства ўнутраных спраў:

— Штотыднёва мы фіксуем выпадкі затрымання дзяцей за збыт наркатыкаў, а за гэта сур'ёзнае злачынства прадугледжана да 15 гадоў зняволення. Разам з такімі наркатыкамі, як альфа-ПВП і мефедрон, набірае папулярнасць і новы сінтэтычны псіхастымулятар, які называецца 4-СМС. Наркатык актыўна рэкламуецца ў і збіваюць дзецям. Заахвочваюць непаўналетніх, які і раней, абцяканымі

вялікіх грошай, якія малыя не паспяваюць адпрацаваць і нават застаюцца вінаватымі наркамаркетам. Вяроўваюць дзяцей шляхам веернай рассылкі праз сацыяльныя сеткі і месенджары.

Фіксуюць праваахоўнікі і рост колькасці рабаванняў, здзейшаных непаўналетнімі, прычым прадмет рабунку даволі банальны — парагенератары. Механізм прасты. Непаўналетні размяшчае ў сетцы аб'яву аб продажы парагенератара. Гэты ж непаўналетні сазвонываецца з прадаўцом, кажа, што хоча набыць вэйп, і прапануе сустрэцца ў людным месцы. Прыходзіць пакупнік з сябрам, і пакуль адзін з іх адцягвае ўвагу прадаўца, распытваючы пра парагенератар, іншы разглядае вэйп з усіх бакоў. І раптам, нібыта па камандзе, яны разбягаюцца ўрассыпную. Разлік менавіта на непаўналетняга прадаўца, бо ён, на думку рабаўнікаў, не заявіць у міліцыю, бо будзе бацька, што бацькі даведаюцца, што ён парыць. Аднак найчасцей абрабаваны звяртаецца ў міліцыю і зладзеяў знаходзяць.

Працяг тэмы

«МАЛАДЫ ІЛЬЮША» ПАЙШОЎ У ШКОЛУ

У нумары «Звязда» за 25 лютага выйшаў артыкул пад назвай «Калі дзеці не ходзяць у школу...». Сцісла нагадаю, аб чым там ішла гаворка. У ліпені мінулага года Ілья споўнілася 8 гадоў. Неўзабаве пасля свайго дня нараджэння хлопчык нарэшце загаварыў. У жніўні мама з сынам пачалі праходзіць медагляд, каб пайсці ў 1 клас. Па даведку аб стане здароўя дзіцяці жанчына звярнулася ў прыватны медцэнтр. Кажы, думала, праблем з медаглядам не ўзнікне. Але даведку аб тым, што хлопчык «здольны да навучання ў агульнаадукацыйнай установе» (з прып'іскай — «рэкамендавана кансультацыя на базе МГЦКРАІР для вызначэння адукацыйнай праграмы») выдалі толькі 2 кастрычніка, пасля таго як маці звярнулася да адваката. Такую познюю выдачу даведкі медцэнтра мацявіаў тым, што ў дзіцяці жалезадэфіцытная анемія цяжкай ступені (вельмі нізкі гемаглабін).

На ўроку малевання Ілья не захацеў малываць з усімі сонейка.

Трэцяга кастрычніка мама прыйшла да дырэктара гімназіі з усімі неабходнымі дакументамі. Але ён, паводле слоў жанчыны, іх не прыняў. Маўляў, спазніліся, вучэбны працэс ужо ідзе напоўніцу. У 10.00 маці Ільі адмовілі ў залічэнні дзіцяці ў гімназію. І ў гэты ж дзень у 14.00 адбылося пасяджэнне каардынацыйнага савета па кантролі за рэалізацыяй Дэкрэта № 18. У выніку ў сувязі з тым, што Ілья з 1 верасня не прыступіў да заняткаў, «поўны пакет дакументаў не быў своечасова прадастаўлены ў гімназію», каардынацыйны савет прызнаў, што хлопчык знаходзіцца ў сацыяльна небяспечным становішчы, бо «бацькі перашкаджаюць атрымманню дзіцею абавязковай базавай адукацыі».

Мама хлопчыка, параіўшыся з адвакатам, прадала адну з кватэр у Мінску і пера-

ехала на сваю малую радзіму ў Заслаўе, бо, паводле яе слоў, не бачыла іншага выйсця. Кажы, адчувала, што ў яе забяруць сына. Менавіта на новым месцы жыхарства ўсё пачало наладжвацца. Заслаўская школа, пасля таго як правяралі, у якіх умовах жыве дзіця, хадзілічна аб зняці з сям'і статусу сацыяльна небяспечнай. Мама хлопчыка настроілася на тое, што пасля праходжання псіхалага-медыка-педагагічнай камісіі па вызначэнні адукацыйнага маршруту Ільюша з 1 верасня пойдзе ў 1 клас, але... Напачатку сакавіка я атрымала ад жанчыны радаснае паведамленне: «У нас усё добра, мы ўжо ходзім у школу». Аказваецца, з сям'і знялі статус сацыяльна небяспечнай, і хлопчык пайшоў у інтэграваны клас. «Падчас пасяджэння каардынацыйнага савета па зняці

нашай сям'і з уліку тых, хто знаходзіцца ў сацыяльна небяспечным становішчы, сказалі, што груба парушаюцца правы дзіцяці на адукацыю. Маўляў, як гэта так: хлопчык у 8 гадоў, а ён сядзіць дома. Спыталіся, ці згодна я, каб майго сына неадкладна залічылі ў школу. Вядома, я была не супраць. Там жа, на каардынацыйным саўеце, я напісала заяву: «Прашу прыняць майго сына ў шэрагі навучэнцаў сярэдняй школы г. Заслаўя». Псіхалага-медыка-педагагічная камісія, якую Ілья прайшоў на базе Цэнтра карэкцыйна-развіццёвага навучання і рэабілітацыі Мінскага раёна, рэкамендавала хлопчыку на працягу трэціх чвэрці гэтага навучальнага года пахадзіць у школу з мэтай адаптацыі. Таму цяпер Ілья наведвае клас інтэграванага навучання разам з іншымі першакласнікамі, вучыцца

па спецыяльным плане для навучэнцаў з цяжкімі парушэннямі маўлення. Настаўнік Ілья наведвае ўрокі разам з мамай. «Вядома, у сына ёсць праблемы з паводзінамі, але ў школу ён ходзіць з задавальненнем. На занятках пакрываць выконвае заданні, піша літары. Настаўнікі пакуль што не могуць паўнартасна стасавацца з маім сынам, бо хлопчык надта непаслухмяны, гіперактыўны. Ён можа залезці пад парту, пастаянна ходзіць па класе, усё даследуе, выходзіць з класа, калі яму захочацца. На ўроку малевання настаўніца дала заданне ўсім намалываць сонейка, але Ілья адмовіўся і намалываў гадзіннік. На другім уроку замест коціка ён намалываў двух робатаў. Гэта, як сказалі нашы псіхалагі (на занятках прысутнічалі два педагогі-псіхалагі і сацыяльны педагог), творчы падыход».

1 верасня Ілья зноў павінен пайсці ў 1 клас. Але пакуль незразумела, будзе гэта навучанне інтэграванае ці дамашняе. «Мы правучыліся два тыдні, і нам раяць, каб мы ўсё ж такі перайшлі на дамашняе навучанне. Псіхалагі лічаць, што майму дзіцяці будзе лепш, калі настаўніца стане прыходзіць дадому, бо Ілья пакуль надта перашкаджае вучыцца іншым дзецям. Я ж думаю, што з часам ён прызвычаіцца да дзіцячага калектыву і будзе сябе паводзіць лепш. Акрамя таго, псіхалагі, даючы рэкамендацыю аб дамашнім навучанні, спасылаюцца на тое, што Ілья мала размаўляе. Але ён у нас гаворыць з кожным днём усё лепш і лепш, праўда, не з усімі і не заўсёды ідзе на кантакт. Гэта, думаю, звязана яшчэ і з тым, што хлопчык ніколі не наведваў дзіцячага калектыву, бо вельмі доўга не хадзіў. У школе мне параілі, каб мы дадаткова наведвалі нейкі дзіцячы цэнтр па развіцці мовы». Мама Ільі таксама распавяла, што днём яна зведзіла сына на прыём да неўролага. Доктар параіла прайсці псіхіятра, а таксама парэкамендавала модную цяпер ава-тэрапію, падчас якой можна падкарэкціраваць паводзіны дзіцяці, сказала, што яму не перашкоджаць заняткі з псіхатэрапеўтам. «Мы ўжо праходзілі псіхіятра на платнай аснове ў прыватным медцэнтры.

Там нам казалі, што Ілья мае некаторыя парушэнні паводзін. У прыватнасці, ён робіць толькі тое, што хоча, але гэта не наносіць шкоду яго здароўю і бяспекцы навакольных. Гэта, як мне казалі, такая псіхалагічная дамінанта, калі жаданне такое моцнае, што дзіця не можа з ім спраўляцца. І з гэтым трэба будзе справляцца. І з гэтым трэба будзе справляцца да дысцыпліны. На канец сакавіка ў нас запланаваны самыя важныя доследы ў Мінскім абласным клінічным цэнтры «Псіхіятрыя-Наркалогія». Псіхіятр павінен будзе вырашыць, ёсць у дзіцяці нейкія рысы аўтычнасці ў характарысці гэта выключна псіхалагічная праблема з-за таго, што хлопчык проста позна загаварыў. З рэкамендацыямі псіхіятра хлопчыку зноў трэба прайсці псіхалага-медыка-педагагічную камісію, якая вырашыць, будзе ён навучанца ў інтэграцыйным класе або з настаўніцай дома. Мне, безумоўна, хацелася б, каб мой сын вучыўся ў школе з іншымі дзеткамі. У гэцеце прачытала, што з гэтага года можна сумяшчаць дамашняе навучанне з наведваннем школьных урокаў. Тым самым сацыялізавацца, знайсці сяброў. Магчыма, яму і вызначыцца нешта сумеснае. Я, вядома, прымю любое рашэнне, бо дзіця ў нас сапраўды складанае».

Надзея ДРЫНДОЖЫК.
Фота дадзена мамой Ільі.

Адкрыць кнігу з новага ракурсу

З 22 да 26 сакавіка XXX Мінская міжнародная кніжная выстаўка-кірмаш традыцыйна будзе чакаць сваіх гасцей на праспекце Пераможаў, 14. Сёлета ганаровым госцем мерапрыемства стане Расійская Федэрацыя. Прыцягальныя арт-аб'екты (Зубр, Пегас і механічная гадзіннікаявая энцыклапедыя знакавых падзей кнігавываецтва), знаёмства з выданнямі беларускіх і замежных аўтараў, дыскусія па актуальных тэмах і шмат іншых сюрпрызаў чакаюць наведвальнікаў. На сустрэчы з журналістамі прадстаўнікі Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь і аічных выдавецтваў распавялі, чым будзе здзіўляць, завабляць і радаваць выстаўка сёлета, якія праекты прэзентуюць на яе пляцоўках і дзе пачнем адгалоскі кніжнага свята.

Намеснік міністра інфармацыі Ігар БУЗЮСКІ падкрэсліў, што асноўныя акцэнтны кніжнага форуму будзе прымеркаваны да Году міру і стваральнай працы. Акрамя таго, у шматлікіх мерапрыемствах знойдуць адлюстраванне юбілеі беларускіх пісьменнікаў, сваё месца — прэзентацыі новых кніжных праектаў і новых фармаэтаў, у якіх рэалізоўваецца сёння кніга.

— Адною з ключавых тэм стане даніна памяці трагічнай даце 22 сакавіка — гадавіне Хатынскай трагедыі. Дата, якую мы павінны не проста помніць, але і ўсведамляць, наколькі тыя падзеі паўплывалі на розныя працэсы, што сёння мы назіраем не толькі ў нашай краіне, але і ва ўсім свеце. Менавіта з гэтай прычыны ў першы дзень будзе прэзентавана кніга «Генацыд беларускага народа», якая перавываецца ўжо трэці раз. Усё падзеі, звязаныя з дадзенай тэматыкай, абазначаны і ў праграме. Я спадзяюся, што ўсё гэта будзе спрыяць падтрымцы агульнай канвы, якую мы задаём у інтэлектуальных, творчых колах, — адзначыў Ігар Іванавіч.

Працяг атрымаюць і некаторыя праекты, старт якім быў дадзены летась. Так, напрыклад, многім запомніўся і палюбіўся сумесны інтэрактыўны праект Міністэрства інфармацыі і ААТ «Белкніга» «Чытанка», які дазваляе аматарам кніг атрымаць доступ да любімай літаратуры ў анлайн-рэжыме і ў аўдыёфармаце. Апошняе спрыяе не толькі папулярнасці літаратуры, але і проста дае стымул для чытання. У дзень адкрыцця дадатак папоўніцца дзясяткамі новых твораў, што стане добрым падарункам для ўсіх, хто любіць кнігу.

Старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі, дырэктар — галоўны рэдактар Выдавецкага дома «Звязда» Алякс Карлюкевіч акрэсліў праграму, з якой арганізацыя будзе чакаць наведвальнікаў на выстаўцы-кірмашы: — Сёлета да нас прыязджае вялікая делегацыя з Расіі ў якасці ганаровага гасця. Удзельнікамі і сімпозіума пісьменнікаў, і прэзентацыі на выстаўцы стане цэлы шэраг вядомых расійскіх літаратараў. Сярод іх Сяргей Шаргуноў, Міхаіл Папоў, Алякс Кажадуб і іншыя, — распавёў Алякс Карлюкевіч. — Напярэдадні выстаўкі мы выпусцілі пры падтрымцы Міністэрства інфармацыі альманах «Созвучие», дзе на рускай мове прадстаўлена ў першую чаргу беларуская літаратура, а другую частку кнігі склалі творы расійскіх пісьменнікаў.

Можна сказаць, навацыяй з'яўляецца такі праект, як Дні літаратуры Узбекістана, работа якога распачнецца ўжо 20 сакавіка і будзе доўжыцца ўвесь тыдзень. Вялікая ўвага аддадзена і рабоце з творчай моладдзю. Літаральна перад выстаўкай да нас прыйшла кніга з Кітая «Сучасныя творы беларускіх пісьменнікаў», дзе пад адной вокладкай сабраны творы нашых празаікаў і паэтаў у перакладзе на кітайскую мову.

Па словах **выканаўчага дырэктара Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўкі-кірмашу Дзмітрыя МАКАРАВА**, сёлета чакаецца, што павялічыцца як колькасць краін-удзельнікаў, так і колькасць экспанентаў. Таму галоўнае — скарыстацца магчымасцю трапіць на выстаўчаную прастору, дзе можна пазнаёміцца з кнігамі і аўтарамі, набыць навінкі па выдавецкіх цэнах. Трапіць у выстаўчаным комплекс можна будзе не толькі сваім ходам, але і на «паэтычным» аўтобусе, які будзе курсіраваць ад метра Няміга. Адзінае, звярніце ўвагу, што ў нядзелю выстаўка працуе толькі да 17.00.

Трэба адзначыць, што і «Белкніга» сёлета таксама працягне радаваць кнігалюбаў. Акрамя сваёй прэзентацыі неспасадна на выстаўцы, падпрямства рэалізуе цэлы шэраг мерапрыемстваў: выстаўкі-кірмашы продажу дзіцячай літаратуры ў гарадах Беларусі, арганізуе паліцы інтэлектуальных кніг (дзе прадставяць больш за 40 выданняў беларускіх і замежных аўтараў), а таксама прэзентацыі разнастайнай літаратуры і прывабныя акцыі для пакупнікоў.

Алена ДРАПКО.

Уладзіслаў АРЦЁМАЎ:

«У БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ БОЛЕЙ СТАРАЖЫТНАГА ДУХУ...»

На пытанні «Звязды» адказвае галоўны рэдактар расійскага літаратурнага часопіса «Москва»

— *«Так хто же мы — дзевяць? Облака? // Нет тверже нас, и нету нас покорней... // Славянский дух течет через века — // Дыхание! — а держит крепче корня». Так заканчваецца ваш верш «Славянскі дух», дзе пішаце і пра свайго палескага дзеда, і пра свайго прадзеда з Курска... Уладзіслаў Уладзіміравіч, і ў вашым уласным жыцці шмат усяго такога замешана — і Беларусь, і Расія... Як гэта адбілася на творчасці?»*

— Я рос у беларускай вёсцы Жукавец, што стаіць на рацэ Бярэзіне, у Мінскай вобласці. Таму натуральным чынам першыя словы вымавіў на беларускай мове. У тры гады мяне завезлі ва Узбекістан, там я перавучыўся на рускую мову. У шэсць гадоў бабуля прыехала па мяне і завезла назад у вёску. Памятаю, як равеснікі рагаталі над маім рускім маўленнем — «ре», «че» замест цвёрдых беларускіх «рэ», «чэ»... Ізноў хутка загаварыў на беларускай. У юнацтве паехаў у Расію і зноў перайшоў на рускую.

— *«На мой погляд, самае важнае і заўсёды самае сучаснае ў літаратуры — гэта лірыка. Яна болей устойліва, чым эпас. Эпас пераменлівы, яго забірае час. Лірычнае ў літаратуры — вечнае і сапраўднае, не падуладнае часавым пераменам, не залежнае ад палітычных раскладаў.»*

— *«На мой погляд, самае важнае і заўсёды самае сучаснае ў літаратуры — гэта лірыка. Яна болей устойліва, чым эпас. Эпас пераменлівы, яго забірае час. Лірычнае ў літаратуры — вечнае і сапраўднае, не падуладнае часавым пераменам, не залежнае ад палітычных раскладаў.»*

У беларускай мове болей старажытнага духу, яна бліжэйшая да вытокаў мовы, якая некалі была агульнай. Я заўважаў у час вучобы ў Літаратурным інстытуце імя М. Горкага, што «Слова пра паход Ігравы» мне зразумела больш, чым рускім аднакурнікам. Адчуваць гэтыя старажытныя карнікі мовы вельмі важна для пішучых. Гэта, безумоўна, уплывае на стыль і пабудову вершаў і прозы, нават калі і не працягваецца яна.

— *«Сёння ў чытача, на краіні выпадак — гэта вядомы ў Беларусі, калі гаворыць пра чытача масавага, старога, прывучанага да літаратуры савецкага часу, — адно пытанне: «Пра што пішуць зараз пісьменнікі? Каго чытаць?» Пры ўсім шматбаччы напісанага, выдадзенага каго б вы асабіста паралілі б прачытаць? Не проста добры раман, добрую апошнюю, а кнігу, дзе ёсць што-небудзь важнае, пісьменнікам заўважанае ў часінах сённяшніх...»*

— Годная, вартая і параўнальна аб'ектыўная кніга пра «часіны сённяш-

ня» можа з'явіцца гадоў праз пяць-дзясць. Пакуль жа мы ўсе топчамся ў бурлівым патоку жыцця, заўважаючы стракатыя падрабязнасці, але не ўяўляючы агульнай паўна-вартаснай карціны. І сучасныя кнігі даволі дакладна фіксуюць гэтыя падрабязнасці. Ёсць адна старажытная кніга, у якой найбольш яскрава адлюстраваны дух сённяшняга часу, — «Апакаліпсіс» Іаана Багаслова.

Калі вы жадаеце даведацца пра палітычны расклад і настроі ў вышэйшых эшалонах расійскай улады, то магу параіць мастацка-публіцыстычныя раманы Анатолія Салуцкага. Гэта чалавек мудры, з багатым жыццёвым вопытам, шмат што ведае. Мы друкавалі гэтыя раманы ў часопісе «Москва». У іх ёсць тонкі аналіз узаемаадносін народа і дзяржавы, аналіз змен, якія адбыліся ў краіне за апошнія трыццаць гадоў.

Мне па службовым абавязку даводзіцца чытаць шмат рукапісаў сучаснай прозы. Як правіла, усё гэтыя творы пададаюць пад вызначэнне «блугучая літаратура».

Калі разважаць болей абстрактна, то на мой погляд, самае важнае і заўсёды самае сучаснае ў літаратуры — гэта лірыка. Яна болей устойліва, чым эпас. Эпас пераменлівы, яго забірае час. Лірычнае ў літаратуры — вечнае і сапраўднае, не падуладнае часавым пераменам, не залежнае ад палітычных раскладаў. Катул і Ясенін пісалі пра каханне. Стагоддзі мінулі, а каханне ўсё тое самае...

— *«Здраўца, літаратурныя крытыкі гавораць пра тое, што «адчувальнасць гармоніі... прыходзіць толькі да тых, хто здолее адолець страх і падняцца над мітуслівай драбязю»... Літаратура здольная адклячыць у чытача страх, можа пасунуць нас да прыгажосці і гармоніі? Ці гэта зусім не літаратурныя задачы?»*

— Калі герой Дастаеўскага гаворыць: «Прыгажосць выратуе свет», я гэта разумею зусім канкрэтна. Пацучы прыгажосці і гармоніі закладзена ў кожным чалавеку з самых яго вытокаў. Гэта ў сучасным свеце — апошняе апырышча чалавека. Ёсць яшчэ адно апырышча — мараль. Але з маральнасці запавятамі разабрацца лягчэй, і гэта даўно зроблена. «Не забі!» — «Ну, чаму ж?» — аспрэчвае слакуснік. — «Напрыклад, забіць ворага народа ці контру — дазволена і нават ухваляна». — «Не ўкрадзі!» — «Глупства, — ізноў нашэптывае д'ябал. — «Рабуў нарабаванае» і гэтак далей...

А вось з прыгажосцю разабрацца не так і лёгка. Не так проста пераканаць чалавека, што якая-небудзь брыдка мазня, выстаўленая ў музеі сучаснага жыцця, з'яўляецца вяршыняй, шэд'вурам. Нават калі пад ёю цэннік у дзвеце мільянаў нейкіх істотных адзінак... Чалавек, каб не выглядаць белаю варонай, пэўна, апусціць голаў

і пагодзіцца, але ў глыбіні душы застаецца пры сваёй думцы.

Тое самае і ў літаратуры. Цалкам відавочна, што агіднае і нізкае ў літаратуры ёсць праява страху і нянавісці. Прыгажосць і гармонія — праява дабрбыні і любові.

— *«Часопіс «Москва» сёння... Не пытаюся, як выжываеце. У кожнага з «тоўстых» часопісаў свае рэцэпты. Ранейшыя часіны і чытацкая увага, і дзяржаўнай падтрымкі ўжо не вярнуць... Як знаходзіце тыя галоўныя праявы і паэтычныя творы, якім даіце жыццё на старонках «Москвы»?»*

— Ёсць правяраныя аўтары, за якімі мы назіраем, з якімі сябруем і пастаянна да іх звяртаемся, друкуем іх новыя творы. Гэтыя аўтары бліжэй нам па духу і кірунку. Мы — часопіс рускай культуры, традыцыйнай, класічнай, здаровай. Даволі шмат матэрыялаў збіраем у пездках па краіне, праводзячы семінары і нарады маладых пісьменнікаў. Часам выдатныя рукапісы прыходзяць на адрас рэдакцыі самі па сабе...

— *«Пра сённяшняю беларускую літаратуру ёсць нейкае ўяўленне ў Маскве, у Расіі?»*

— Самае прывабнае. Літаратурная крытыка ў заняпадзе. Ранейшыя сувязі разарваны, узаўняўляюцца яны цяжка і марудна.

— *«Сочыце за публікацыямі ў іншых «тоўстых» літаратурных часопісах Расіі? Якія з іх, акрамя «Москвы», паралілі б выпісаць чытачам у Беларусі?»*

— Калі ў 90-я гады краіна наша разбуралася, вядомы мільярдэр Сорас, самы злосны вораг праславаў і ўсяго рускага, выдзеліў немалыя грошы для так званай «падтрымкі» «тоўстых» літаратурна-мастацкага часопісаў Расіі. Гэтыя грошы атрымалі ўсе часопісы ліберальнага характару.

— *«У беларускай мове болей старажытнага духу, яна бліжэйшая да вытокаў мовы, якая некалі была агульнай.»*

Але два часопісы, на шчасце, аказаліся па-за межамі гэтых «клопатаў». Часопісы «Москва» і «Наш современник».

— *«І яшчэ адно пытанне напрыканцы... Вы раней шмат перакладлі з беларускай паэзіі. Ці няма жадання ўладзець у сучасную беларускую паэзію і паспрабаваць нешта перакласці на рускую?»*

— У маладосці я шмат перакладаў не толькі з беларускай, але і з іншых моў па падрадкоўніках. Складаней за ўсё перакладаць з беларускай. А ўвогуле пераклады адймаюць шмат сіл і часу. Зараз у мяне складанасці і з тым, і з другім. Няма ні часу, ні той энергіі, што была раней. Паспеець бы напісаць сваё.

Гутарыў Раман СЭРВАЧ.

«Як зрабіўся паэтам, я не ведаю сам...»

Лёсы беларускіх паэтычных зборнікаў

Тое, што ў самую паэтычную пару года, у час вясновага раўнадзенства адзначаецца Сусветны дзень паэзіі, зразумела, невыпадкова... Паэзія — гэта ж і ёсць абуджэнне творчай прыроды чалавечага духу! Чаму хтосьці раптам пачынае бачыць свет не так, як іншыя, мысліць вобразамі, чуць жыццё рытмамі і сугуччамі — загадка... Як напісаў аднойчы Пятрусь Броўка, *Не пытайся пра гэта, Бо адказу не дам. Як зрабіўся паэтам, Я не ведаю сам.* Давайце ж з нагоды Сусветнага дня паэзіі ўспомнім некалькі паэтычных зборнікаў беларускіх паэтаў з незвычайнымі лёсамі.

Пад шылдак балгарскай

«Першая цаглінай у будынак наладжанага беларускага выдавецкага дзела» назваў гэты зборнік пісьменнік і грамадскі дзеяч Зміцер Жылуновіч, ён жа Цішка Гартны. На сціплай вокладцы з шэрай паперы значыцца імя аўтара: «Янка Лучына». Год выдання — 1903-і.

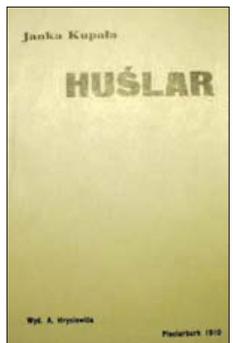
Аўтар, мінчук Іван Неслухоўскі, які ўзяў псеўданім «Янка Лучына» з-за радавога прыdomку «Лучэўка», не паспеў патрымаць гэты зборнік у руках — памёр у 1897 годзе. Але рукапіс быў падрыхтаваны яшчэ ў 1891-м. Хоць Янка Лучына неяк пісаў вядомаму навукоўцу Мітрафану Доўнар-Запольскаму: «Мысль об издании моих белорусских стихоплетных начинаний особыми брошюрами давно уже приходила мне в голову, от многих моих знакомых я тоже слышал её неоднократно. В сущности однако, мне кажется, нет у меня ничего оригинального, что стоило бы особых затрат и хлопот на издание». Паэт скромнічаў... Яго вершы мелі розгалас, іх вучылі на памяць і цытавалі. Менавіта з верша Янкі Лучыны «Родная старонцы» Яўхім Карскі ўзяў эпіграф да сваёй фундаментальнай працы «Беларусь»: «Сонца навуці скрозь хмары цёмныя / прагляне ясна над нашою ніваю. / І будучы жыць дзеткі патомныя / Добраю доляй — доляй шчасліваю».

У Санкт-Пецярбург у 1902 годзе ўзнік культурна-асветніцкі «Круг беларускай народнай прасветы і культуры», у якім былі пераважна студэнты, яны займаліся друкаваннем і распаўсюджваннем беларускіх твораў, дзейнічалі паўлегальна. Вось і ўзяліся за выданне зборніка Янкі Лучыны. Грошы на зборнік збірлі на дабрачыннай вечарыне

ў Мінску, дзе паказвалі камедыю Крапіўніцкага «Пашыліся ў дурні». Але выдаць нешта на беларускай мове ў імперыі было немагчыма. І тады выдаўцы пазначылі мову выдання як балгарскую. Паколькі цэнзары не валодалі ні балгарскай, ні беларускай, зборнік «Вязанка» ў 22 старонкі ўбачыў свет. Цішка Гартны ў аглядае беларускі выдавецкі справы характарызаваў выданне так: «Шэрая хвароба вокладкі адбілае шэрасць у выдавецкай справе, матэрыяльную ўбогасць сяброў арганізацыі — студэнтаў». Але зборнік стаў сапраўды яркай падзеяй у нашай культуры.

Забракаваная вокладка

Любы паэт вам скажа, што лёс другога зборніка ў літаратарскай кар’еры — самы складаны. Паспрабуй і не паўтарыцца, і не расчароваць чытача... Другі зборнік ахвотней «кусаюць» крытыкі, якія раней маглі пашкадаваць дэбютанта.

Не стаў выключэннем Янка Купала. Яго другі зборнік, «Гусяляр», выйшаў у 1910 годзе ў Санкт-Пецярбург. У гэты час Купала жыў у Паўночнай Пальміры, вучыўся на курсах. «Гусяляр» убачыў свет у выдавецтве фалькларыста, кампазітара Антона Грыневіча. Крытыкі ўпikalі, што ледзь не ў кожным вершы зборніка ёсць словы «дух», «душа» — удаўся, маўляў, паэт у філасофію ды містыку.

Рукапіс выдаўцу Янка Купала даслаў яшчэ ў 1908 годзе. Што шлях да друкавання зацягнуўся — нядзіўна... У тым жа 1908-м толькі што адрукаваны першы зборнік паэта «Жалейка» быў забаронены, яго выдаўцы — суполка «Загляне сонца і ў наша ваконца» — мелі праблемы... Вось і Грыневіч цягнуў з выданнем. Некаторыя найбольш рэвалюцыйныя вершы былі

выкінутыя. Але ж выдаў — за ўласны кошт, між іншым. А грошай не тое каб шмат мелася. Таму Антон Грыневіч паспрабаваў выступіць і ў якасці мастака-ілюстратара. «Зрабіў два рысункі і абодва забракаваў: каб не страціць больш часу, пусціў так, без рысунка, і агледзеўся, як бачу, будзець дужа добра», — успамінаў Антон Грыневіч. Сапраўды, вокладка «Гусяляра» надзвычай мінімалістычная: на шэрай паперы назва зборніка, імя аўтара і выдаўца, месца і год... І ўсё.

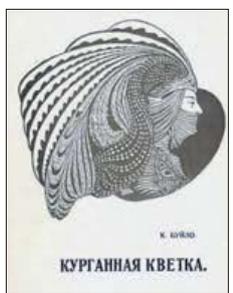
Але цікава, што Грыневіч усё-ткі скарыстаў свой малюнак, зрабіўшы яго вокладкай свайго наступнага выдання — «Беларускія песні з нотамі», які выйшаў у тым жа 1910 годзе. Так што мы можам убачыць, як мог выглядаць другі зборнік Янкі Купалы. Справа букет васількоў, у рамцы ў выглядзе мадэрнісцкай рыбіны — пейзаж з хатамі, кароўкамі, жэйкамі на полі і касцамі на лузе. І на гэтым фоне — постаць гусяляра, які задумлена стаіць на узгорку пад вялікім дрэвам, паклаўшы руку на струны свайго інструмента. І так і чуецца музыка...

Пад рэдакцыяй Купалы

Дэбютны зборнік гэтай паэты афармляў Язеп Драздовіч. І хоць заклікаў ён мастакоў: «Рысуй народ, падай чалавечка працы. Рысуй яго хату і дзяцей, раскажы пра яго мову і долю», — малюнак ягоны атрымаў сапраўды дэкадэнцкі. Кветка і галава сфінкса ў сінтэзе. Рот жанчыны заматаны — сімвал маўчання, загадка альбо зняволення? Зборнік называўся «Курганная кветка», аўтаркай была дваццацігадовая Канстанцыя Буйло. Драздовіч натхняўся радком з яе верша «Я каханне маё пахаваю ў душы, спакой сфінкса на твар палажу».

Праўда, праз колькі гадоў пры перапісе Буйло сябе «падмалодзіць», і доўгі час літаратуразнаўцы захапляліся, што такія добрыя вершы выдала пятнаццацігадовая дзяўчынка.

Рэдактарам зборніка быў Янка Купала. Вось што успамінае Канстанцыя Буйло пра знаёмства з паэтам у рэдакцыі «Нашай нівы»: «Нехта, узяўшы мяне за плечы, павярнуў да сябе. Перада мной стаяў высокі, тонкі мужчына, з сінімі вачыма, задумлівы і сур’ёзны. — Ты, мусіць, Буйлянка, — лагодна ска-

заў ён мне, — ну а я Купала. Дык давай знаёміцца». І ён, нагнуўшыся, пацалаваў мяне так сур’ёзна і ўрачыста, што я нават не здзівілася, а смяшлівая Уладка не за смялася. Да гэтага знаёмства яшчэ Купала прывяціў мяне вельмі прыгожы свой верш».

Цікава, што ў другім варыянце гэтых успамінаў 1962 год Буйло не згадвае ні пра пацалунак, ні пра тое, што з ёй была яе сяброўка Уладка, Уладзіслава Станкевіч, якая пасля стане жонкай Купалы. І ўвогуле сцвярджае, што тады мела гадоў чатырнаццаць. Верш, прывячаны ёй Купалам да гэтага знаёмства, надрукаваны ў № 36 «Нашай Нівы» за 1910 год, а паколькі годам нараджэння паэты лічыцца 1893-і, было ёй не менш сямнаццаці.

Юная Костка паэту спадабалася. Ён прапанаваў госяці заначаваць у рэдакцыі. Тая «мусіла пагадзіцца». У кабінце рэдактара «была шырокая, мяккая канапа», «Купала прынёс бутэльку салодкага віна і яблыкаў». Згодна з успамінамі Канстанцыі, яны да раніцы ўдваіх па чарзе чыталі п’есу «Паўлінка». А потым Купала падрыхтаваў яе кнігу, працуючы «з вялікім замілаваннем, як над сваёй».

Яшчэ цікава акалічэнне, звязанае са зборнікам. Выдадзены ён на грошы мецэнаткі Магдалены Радзівіл. Мецэнатка запрасіла маладу паэтку прыехаць да яе. І аб’явіла, што госяці мусіць... адправіцца ў кляштар. Бо трэба, каб і ў тым асяродку нехта працаваў на беларускую справу. Канстанцыя разгубілася, але рашуча адмовілася.

Наступны зборнік Буйло выйдзе праз сорак гадоў. І менавіта ў папярэднім, першым, верш, які стаў народнай песняй:

*Люблю наш край,
старонку гэту,
дзе я радзілася, расла,
дзе першы раз
пазнала шчасце,
Слязу надолі праліла.*

Вершы ў памяці

Паэт Ваяцкіна Таўлай, фактычна, сваю першую кніжачку займеў у 1928 годзе, у свае чатырнаццаць — яго паэма «Непераможная» была выдадзена на шапірографіе ў Вільні. Заходняя Беларусь тады знаходзілася пад уладай Польшчы, юны аўтар пазмы ў той год за ўдзел у вучнёўскай забастоўцы быў выключаны з гімназіі і пад паліцэйскім канвоем адпраўлены да бацькоў. Вось і працягваў змагацца паэтычным словам. Шапірограф — прэстасаванне для зняцця копія, вынай-дзенае інжынерам Шапірам, з вялікім рулонам паперы, вымачанай у адмысловым раствору. Зразумела, што шмат асобнікаў з дапамогай гэтай прылады не зробіш, але сучаснікі сведчаць, што паэма хадзіла па руках,

яе зачытвалі на мітынггах... А потым аўтар апынуўся ў турме. Гэта быў не апошні арышт і не апошняе зняволенне. У вязніцы Ваяцкіна Таўлай таксама пісаў вершы — крадка, хаваючыся ад наглядчыкаў, трымаючы ў памяці радкі. Калі адбылося вызваленне Заходняй Беларусі, Ваяцкіна знаходзіўся ў гродзенскім астразе. Пасля вызвалення працаваў у раённай лідскай газеце «Уперад» і кожны дзень за рабочым сталом пакутліва аднаўляў у памяці радкі сваіх вершаў, прыдуманыя ў зняволенні, як ён казаў, «вытрасаў з галавы», каб склаці, нарэшце, першы паэтычны зборнік. Дапрацоўваў, перажываў, што не ўсё памятае. Але мары пра ўласную кнігу не паспелі здзейсніцца — вайна... Ваяцкіна далучаецца да змагання супраціў нямецкай акупацыі. Зноў — па язве брытыяў... Рукапіс вершаў схаваны ў тайніку ў печы, за цаглінай. Жонка Лідзія ўспамінала: «Пра таямніцу гэтаму не ведаў ніхто, апрача нас дваіх. Калі верш быў успомнены амаль цалкам, з гэтых маленькіх паперынак перапісвала я яго ў тоўсты клятчатцы сшытак, падзелены на часткі». Баючыся за лёс твораў, паэт зрабіў у некалькіх экзэмплярах рукапісны зборнік вершаў з сімвалічнай назвай «Шляхі і краты» і аддаў на захаванне таварышам.

Пасля вызвалення Беларусі Таўлай зноў пачаў працаваць над рукапісам зборніка. Гэта павінен быў быць ужо не проста дэбютны зборнік, а кніжачка «Выбранае». Яна ўбачыць свет у 1947-м... Але паэт так і не паспеў патрымаць доўгачаканы зборнік у руках: перажытае падарвала здароўе, і 27 красавіка 1947 года паэт памёр. Яму было трыццаць тры гады. Вось што ён пісаў у творы «Аб маіх вершах»:

*Маякоўскі
па-сяброўску радзіў
Не збываць адразу
вершы з рук:
Напісаў — замкні яго
ў шуфлядзе,
Як адлежыцца — судзі,
здавай у друк.
Не забыцца добрае
парады,
Колькі мог, і пан мне
«дапамог»,
Замыкаючы замест
шуфляды
З вершамі і аўтара
ў астрог...*

Падпольшчыкі дасталі паперы ў слувчакі нямецкай друкарні. Партызанскі мастак Саша Залаты і Саша Бяляеў выразалі літары-застаўкі на клянёвых кубіках. Для друкавання вокладкі партызаны раздабылі чырвоны фарбы, замест чорнай фарбы выкарыстоўвалі гуталін ды сажу, а для пераплёту знайшлі нержавеючага меднага дроту.

«Слуцкі пояс» паступаў у атрыды па меры яго друкавання. «З ім народныя мсціўцы, як з баявой зброяй, ішлі на выкананне небяспечных заданняў», — сведчыць Дастанка. А вядомы французскі пісьменнік Луі Арагон у кнізе «Савецкія літаратары» згадвае сярод партызанскіх пэснярюў Беларускай Астрыіка. **Людміла РУБЛЕўСКАЯ.**

партызан Міншчыны, 25 верасня 1943 года я прачытаў верш Анатоля Астрыікі «Беларусь-партызанка». Прачытаў адзін раз, адарваў сваю позірк ад газеты і прадэкламаваў на памяць:

*Мы асфальтам
балота завём
І шасэйнай дарогай
сцяжынку.
Два гады мы і косім,
і жнём,
Каб вялікія справіць
дажынку.*

У дваццаці радках паэты па-майстэрску расказаў пра баявыя будні народных мсціўцаў, для якіх аўтаматы служаць касой, а сярпамі — гранаты...

Я ведаў, што Анатоць Астрыіка прыбыў з Валікай зямлі да нас і заняў сваё месца ў радах адважных змагароў за чысць, свабоду і незалежнасць маці-Радзімы. Мне вельмі хацелася убачыць паэта-партызана, пагутарыць з ім. І вось аднойчы ў нашу падпольную рэдакцыю, што знаходзілася на востраве Горнае ў Загальскай балотах, прыехаў ён сам. Я папрасіў даць верш у нашу газету.

— А я не адзін верш, а цэлую кніжку хачу вам прапанаваць, — адказаў паэт.

У той вечар амаль да самага з’яўлення не патухаў агецьчык у нашай партызанскай зямлячцы. Паэт чытаў вершы, якія былі вельмі блізкімі і драмуемымі нам, краналі душу. Раніцай я запытаў у наборшчыцы Шушчы Куляшовай і Любы Шайчук, ці здолеюць яны набраць кніжку. Яны не задумваючыся ў адзін голас адказалі: — Усё зробім!

Падпольшчыкі дасталі паперы ў слувчакі нямецкай друкарні. Партызанскі мастак Саша Залаты і Саша Бяляеў выразалі літары-застаўкі на клянёвых кубіках.

Для друкавання вокладкі партызаны раздабылі чырвоны фарбы, замест чорнай фарбы выкарыстоўвалі гуталін ды сажу, а для пераплёту знайшлі нержавеючага меднага дроту.

«Слуцкі пояс» паступаў у атрыды па меры яго друкавання. «З ім народныя мсціўцы, як з баявой зброяй, ішлі на выкананне небяспечных заданняў», — сведчыць Дастанка. А вядомы французскі пісьменнік Луі Арагон у кнізе «Савецкія літаратары» згадвае сярод партызанскіх пэснярюў Беларускай Астрыіка. **Людміла РУБЛЕўСКАЯ.**

ОАО «Гомельоблрелкма» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Лоевского райпо (продавец) в лице ликвидатора извещает о проведении 3 апреля 2023 года открытого повторного аукциона со снижением начальной цены на 40 % по продаже имущества в 11,00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, без учета НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, без учета НДС (20 %), бел. руб.
1	Холодильник «Минск 215», ст. Малиновка (инв. № ЛО0000452)	18,00	1,80
2	Морозильник МХМ, ст. Малиновка (инв. № ЛО0000449)	90,00	9,00
3	Холодильник МХМ, ст. Малиновка (инв. № ЛО0000450)	48,00	4,80
4	Электромясорубка (инв. № н/д)	282,00	28,20
5	Шкаф жарочный (инв. № н/д)	318,00	31,80
6	Плита электрическая (инв. № н/д)	264,00	26,40
7	Электропильный (инв. № н/д)	66,00	6,60
8	Витрина холодильная «Версия» (инв. № н/д)	258,00	25,80
11	Пивильон «Лоевчанка» (инв. № ЛО11161)	354,00	35,40
12	Пивная установка «Закуска» (инв. № ЛО0000459)	132,00	13,20
13	Зонт торговый (инв. № ЛО0000463)	216,00	21,60
14	Транспортер (инв. № ЛО0340)	570,00	57,00
15	Транспортер (инв. № ЛО0341)	1 008,00	100,80
16	Аквариум (инв. № ЛО747)	270,00	27,00
17	Аквариум (инв. № ЛО0000463)	48,00	4,80
18	Ларь морозильный (инв. № ЛО10829)	246,00	24,60
19	Выносной конденсатор (инв. № ЛО907-08)	642,00	64,20
20	Холодильная камера (инв. № ЛО10541)	360,00	36,00
21	Бочка квасная (инв. № ЛО0000410)	1 002,00	100,20
22	Кухня-прицеп (инв. № ЛО221)	528,00	52,80
23	Горка для овощей (инв. № ЛО705)	78,00	7,80
24	Гидравлический пресс крепьши (инв. № 126)	882,00	88,20
25	Вагон-бытовка (инв. № н/д)	402,00	40,20
26	Весы бытовые 500 кг (инв. № н/д)	174,00	17,40

Продавец: Лоевское районное потребительское общество, 247095, Гомельская область, г. п. Лоев, ул. Батова, 59.
Порядок ознакомления с имуществом (смотри) осуществляется по контактным тел. 8 (044) 717-81-55 Михаил Федорович; заключение договора купли-продажи по тел. 8 (029) 345-09-66, ликвидатор – Толкачева Ирина Олеговна.

Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблрелкма» филиал «Эксперт-Услуга»):** р/с BY52 BLVB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLVBVY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, нерезиденты р/с задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Национального РБ на дату платежа на в/с: в российских рублях (RUB) – ГАО Сбербанк г. Москва, БИК 044525225, к/с 301018104000000000225 в ГУ Банка России по ЦФО, ИИН 7707083983, к/с 301118108000000000154, БИК BLVBVY2X, ОАО «Белинвестбанк», УНП 807000028, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов **не позднее 21 марта 2023 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Принимать заявления для участия в аукционе заканчивается 30 марта 2023 г. в 16.00 включительно.

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона, оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи.

Проводится аукцион в соответствии с Положением «О порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 13.10.2022 г. № 201 (29823).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документация, необходимая для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 341-15-45, 8 (044) 599-18-16.

ЗАО «БелБанкротАукцион», организатор торгов по продаже имущества **Общественного объединения «ПОЛЬСКА МАТЕЖ ШКОЛЬНА»** (УНП 500446160), объявляет о проведении **31.03.2023 г.** в 09.00 публичных торгов в электронной форме.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrotorg.by.

Высшие должностные лица
Проведение торгов
Ликвидация
Юридические услуги

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ (АУКЦИОНА)

Организатор публичных торгов (аукциона) – ООО «Индустрия Инноваций», г. Минск, Старолинский тракт, д. 10, пом. 4Н Сайт в интернете: www.iin.by, <https://intorgi.by>

Продавец – ООО «Беларусрезинотехника», 213800, Могилевская обл., Бобруйский р-н, г. Бобруйск, ул. Минская, 102
Публичные торги (аукцион) в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 15-11/6/2019 в экономическом суде Могилевской области

Лот, №	Наименование	Начальная цена, бел. руб. с учетом НДС 20 %	Минимальная цена, бел. руб. с учетом НДС 20 %
1	Столовая, корпус № 31, место расположения: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102 (капитальное строение с инвентарным номером 710С-7068, общей площадью 1409,5 кв. м, основные средства, материалы)	661 782,00	463 247,40
2	Станция компрессорная МЗФ 9-ПБ50.7.3, инв. № 8558, место расположения: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102, бывшая в употреблении	2 280,00	1 596,00
3	Электропугачик ЕВ-687-45-11, инв. № 9067, место расположения: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102, бывший в употреблении	2 040,00	1 428,00

Задаток 10 % от начальной цены предмета публичных торгов (аукциона) в белорусских рублях перечисляется на р/с BY48OLMP30123000945640000933 в ОАО «Белгазпромбанк», БИК OLMPIBY2X, УНП 291442411, получатель платежа – ООО «Индустрия Инноваций».

Шаг аукциона – 5 % от начальной цены лота либо цены за лот, складывающейся в ходе торгов. В случае отсутствия ставок участников торгов начальная цена торгов поэтапно снижается равными долями, исчисляемыми от разницы между начальной и минимальной ценой продажи, 5 (пять) раз, образуя цену лота, до минимальной или до момента совершения ставок участниками торгов.

Условия участия и порядок проведения публичных торгов (аукциона) размещены в открытом доступе на официальном сайте электронной площадки ООО «Индустрия Инноваций» <https://intorgi.by> и на официальном сайте ООО «Индустрия Инноваций» www.iin.by.

Срок заключения договора купли-продажи: 10 (десять) календарных дней со дня подписания протокола о результатах торгов.

Условия оплаты предмета торгов (аукциона): 30 (тридцать) календарных дней со дня проведения торгов.

Переход права собственности – после полной оплаты имущества, с момента государственной регистрации перехода права собственности органом, осуществляющим государственную регистрацию недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним.

Торги проводятся в соответствии с регламентом ЭТП ООО «Индустрия Инноваций-Торги», размещенном по адресу: <https://intorgi.by>

Победитель публичных торгов (аукциона) либо единственный участник публичных торгов (аукциона), согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить 1–3 % от **цены продажи лота в зависимости от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней** после проведения публичных торгов (аукциона).

Организатор публичных торгов (аукциона) имеет право снять предмет аукциона с торгов, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты проведения торгов (аукциона).

Дата и время проведения торгов (аукциона): 26.04.2023 начало торгов 10.00, окончание торгов 16.00, электронные торги проводятся на 3 минуты с момента поступления последней ставки, если ставка сделана менее чем за 3 минуты до времени окончания торгов. Торги проводятся на электронной торговой площадке <https://intorgi.by>.

Дата и время окончания приема заявок Заявки на участие в публичных электронных торгах (аукционе) принимаются по 21.04.2023 г. до 17.00.

Контактные данные Тел.: +375 17-300-90-03; +375 (29) 671-83-95; e-mail: e.pinchuk@iin.by.

О Б Ъ Я В Л Е Н И Е

ОАО «Минскоблхлебопродукт»

извещает, что **совместное общее собрание акционеров ОАО «БорисовСоюзАгро» и ОАО «Минскоблхлебопродукт» состоится 30 марта 2023 года** по адресу: г. Минск, ул. Фабрициуса, 2. Начало собрания в 14.00. Регистрация акционеров в 13.30 до 13.55.

При себе иметь документы: акционеру общества – паспорт, представителю общества паспорт и доверенность.

ПОВЕСТКА ДНЯ

- Об увеличении размера уставного фонда ОАО «МИНСКОБЛХЛЕБОПРОДУКТ»;
- Об утверждении решения о дополнительном выпуске акций ОАО «МИНСКОБЛХЛЕБОПРОДУКТ»;
- О внесении изменений и дополнений в устав ОАО «МИНСКОБЛХЛЕБОПРОДУКТ».

Наблюдательный совет ОАО «Минскоблхлебопродукт»
Тел. 282-57-57

УНП 600031378

31 марта 2023 г. в 10.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Лунинец».

Повестка дня
1. О выборах членов совета директоров ОАО «Лунинец».

2. О выборах ревизионной комиссии общества.
Местонахождение ОАО «Лунинец»: Брестская обл., г. Лунинец, ул. Первомайская, 56.

Место проведения собрания: г. Брест, ул. Кичкавцова, 60.
Время регистрации в день проведения собрания с 09.30 до 10.00.
При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность).

Дата сбора реестра акционеров – 27.03.2023 г.
С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 24.03.2023 г. (с 10.00 до 11.00) по месту нахождения общества.

Антикризисный управляющий ОАО «Лунинец» – ООО «ФИНАНС КОНСАЛТИНГ».

Утерянные страховые полисы формы 2РН/ПП «Универсальный страховой полис добровольного страхования от несчастных случаев и заболеваний» серий БН № 1386422, БН № 1387356 в представительстве Белгосстраха по Минскому району **недействительными**.

УНП 100122756

Голубовский Д.Н.
извещает о проведении публичных торгов в форме аукциона по продаже имущества ООО «Компания Белклимат»

Сведения об организаторе торгов	ООО «ДенГер-Лек» (220053, г. Минск, ул. Орловская, д. 40А, пом. 4; e-mail: dengerlex@gmail.com , тел. 8 017 392 54 82)
Продавец	ООО «Компания Белклимат» (220037, г. Минск, ул. Перевая, д. 21, каб. 2, УНП 790956543)
Форма, дата, время и место проведения торгов	Первые открытые торги в форме аукциона 26.04.2023 в 15.00 по адресу: 220053, г. Минск, ул. Орловская, д. 40А, пом. 4
Сведения о предмете торгов, порядок ознакомления с ним	Лот № 1: легковой автомобиль (UNIVERSAL) LADA VESTA GFK 110; год выпуска – 2018; регистрационный знак – SMHT 2368; кузов (VIN) № – XTAGFK110JY205060. Лот № 2: легковой универсал (UNIVERSAL) PEUGEOT PARTNER; год выпуска – 2010; регистрационный знак – SMHT 2444; кузов (VIN) № – VF37JNFFCAJ704092. Место нахождения лотов: Лоты № 1, № 2 – г. Минск, ул. Орловская, д. 40А, пом. 4. Все желающие могут предварительно ознакомиться с лотами. Вся информация по вопросу ознакомления может быть предоставлена в рабочие дни по тел. 8 017 392 54 82
Начальная цена предмета торгов	Лот 1 – 15 840,00 бел. руб. Лот 2 – 7 560,00 бел. руб. (с учетом НДС 20 %)
Шаг торгов	5 % от начальной цены торгов. Лот № 1 – 792,00 бел. руб. Лот № 2 – 378,00 бел. руб.
Размер, порядок, сроки внесения суммы задатка	Сумма задатка для участия в торгах (5 % от начальной цены предмета торгов): Лот № 1: 792,00 бел. руб. Лот № 2: 378,00 бел. руб. Для участия в торгах необходимо внести задаток до 18.00 25.04.2023 на р/с BY27 ALFA 3012 2117 8000 6027 0000 в ЗАО «Альфа-Банк», БИК ALFABY2X, УНП 790956543. Получатель – ООО «Компания Белклимат». Назначение платежа: «Задаток для участия в аукционе по лоту № __, ООО «Компания Белклимат», проведение 26.04.2023»
Срок приема заявок и прилагаемых к ним документов	Заявки на участие в торгах и прилагаемые к ним документы принимаются в рабочие дни до 16.00 25.04.2023 по адресу: 220053, г. Минск, ул. Орловская, 40А, пом. 4; (скан-копии могут дополнительно присылаться на e-mail: dengerlex@gmail.com). К заявке прилагаются: платежный докт- с отметкой банка о внесении задатка; копии документов, подтверждающих полномочия участника торгов (для физ. лиц – паспорт), и док-тов, подтверждающих регистрацию юр. лица или ИП в установленном порядке
Порядок проведения торгов, оформления участия и результатов торгов	Шаг аукциона – 5 % от начальной цены торгов. Победитель аукциона признается участником торгов, предложивший наиболее высокую цену. К участию в торгах допускаются лица, подавшие в установленный срок заявку с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Результаты торгов оформляются протоколом. В случае если торги признаны неосуществившимися в силу того, что заявка на участие в них подана только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии приобрести лот по начальной цене, увеличенной на 5 %. Торги проводятся в соответствии с постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидированного юридического лица» (вместе с Положением «О порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов»)
Порядок заключения договора и уплаты цены предмета торгов победителем торгов	Организатор торгов вправе отказаться от их проведения в любое время, но не позднее чем за 3 рабочих дней до наступления даты их проведения
Возмещение затрат на организацию и проведение торгов	Договор к/п предмета торгов подписывается в течение 5 рабочих дней с момента предъявления организатору торгов док-тов, подтверждающих возмещение затрат, связанных с организацией и проведением торгов. Победитель торгов (либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) уплачивает полную стоимость предмета торгов за вычетом внесенного задатка в течение 15 рабочих дней со дня проведения торгов. Передача предмета торгов происходит в течение 5 рабочих дней с момента получения полной стоимости предмета торгов Продавцом
Дополнительная информация	Победитель торгов (либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) обязан в течение 5 рабочих дней с даты проведения аукциона возместить стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона и затрат по размещению публикации в СМИ, а также уплатить вознаграждение аукциониста – 10 % (один лот) от цены продажи предмета торгов. Все расходы, связанные с регистрацией договора купли-продажи, оформлением перехода права собственности, несет покупатель. В случае отказа или уклонения от возмещения затрат на организацию и проведение торгов, результаты торгов подлежат аннулированию, а внесенный задаток возврату не подлежит и включается в состав имущества Продавца

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона)

по поручению ГП «Жилищник Минщины» (арендодатель) проводит открытый аукцион по продаже права заключения договоров аренды

Наименование объекта	Лот № 1 Изолированное помещение № 41 с инв. № 600/D-130780	Лот № 2 Спортивный зал с инв. № 600/D-130779
Адрес объекта	г. Заславль, м-н Микрорайон 1, 8-41	г. Заславль, пер. Ленина, 1-41
Общая пл., кв. м	36,3	132,6
Срок заключения договора аренды	3 года	3 года
Начальная цена права заключения договора аренды	153,37 бел. руб.	560,24 бел. руб.
Сумма задатка	153,37 бел. руб.	560,24 бел. руб.
Размер ежемесячной арендной платы	27,23 БАВ (без учета коэффициента для отдельных видов деятельности)	99,45 БАВ (без учета коэффициента для отдельных видов деятельности)

Аукцион состоится 13.04.2023 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чакалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 12.04.2023 до 16.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, 136-31-11. Телефон для осмотра 017 510 08 53, сайт в сети интернет: www.rt.by

Информация о проведении аукциона опубликована на сайтах au.nca.by, minsk-region.gov.by, rt.by

Клімат

ЗІМОВЫЯ НАВАЛЬНІЦЫ І ТРАПІЧНЫЯ НОЧЫ

Метэаролагі расказалі пра незвычайныя ападкі і тэмпературы ў Беларусі

За мінулы год адзначана 46 небяспечных метэаз'яў. З іх 23 — выпадкі вельмі моцнага ветру, восем — вельмі моцнага дажджу, 14 — вельмі моцнага снегу, адзін — буйнога граду д'яметрам 22 мм, сведчаць метэаролагі. Леташняя зіма стала адзінаццатым па ліку найбольш цёплым сезонам за ўсю гісторыю метэаназіранняў і адзначылася студзеньскай навальніцай. Вясна на поўдні Беларусі пачалася на месяц раней, а ў астатняй частцы краіны спазнілася на два тыдні. Леташні жнівень паказаў гістарычны мінімум ападкаў і паўтарыў рэкорд жніўня-2010, які лічыўся самым цёплым за ўсю гісторыю метэаназіранняў. А восень вызначылася вераснем, які стаў самым халодным за апошнія 20 гадоў. Якімі яшчэ пагоднымі выкрутасамі здзіўляла летась надвор'е, расказалі ў Белгідрамеце.

ЧЫРВОНЫ ЎЗРОВЕНЬ НЕБЯСПЕКИ

Сярэдняя тэмпература мінулай зімой склала -1,8 °C, што на 1,6 °C вышэй за кліматычную норму. Пры гэтым у краіне за зіму выпала ў сярэднім 150 мм ападкаў (122 % кліматычнай нормы), а тэмпературы і вільготны рэжым зімовага сезона быў неаднародны, расказала Таццяна ЧЭТЫРКА, начальнік службы метэаралагічных прагнозаў Белгідрамета:

— У снежні 2021-га тэмпература была на градус ніжэйшая за норму, а студзень і люты — цяплячэйшыя за норму крыху больш як на два градусы. Пры гэтым студзень-2022 увайшоў у дваццатку найбольш цёплых студзеняў за гісторыю метэаназіранняў, заняўшы 17-е месца. А люты-2022 — восьмым найбольш цёплым лютым за пасляваенны перыяд. У снежні адзначыліся нязначны недабор ападкаў (95 % ад нормы). У студзені было празмернае ўвільгатненне (169 % ад нормы), а ў лютым — 104 %.

Са студзеня да лютага ў Беларусі ў асобныя суткі назіраліся туманы, мацеліцы, галалёдзіца, наліпанні мокрага снегу — звычайныя з'явы для зімы. А воснь незвычайнымі сталі першыя навальніцы, якія прагрымелі 17 студзеня на метэастанцыях «Высокае» і «Брэст». А 14 студзеня летась зафіксавалі дзесаць выпадкаў моцнага ветру, парывы якога дасягалі 25—29 метраў за секунду. Пры гэтым на метэастанцыі «Слаўгарад» зафіксаваны парыў ветру 30 метраў за секунду, а на метэастанцыі «Палеская» — 32 метры. У краіне ў той дзень быў абвешчаны найвы-

шэйшы чырвоны ўзровень небяспекі. Парывы ветру 25—27 метраў за секунду адзначаліся 17 і 18 студзеня, а таксама 19 лютага.

ВЯСНА ПАЧАЛАСЯ Ў ЛЮТЫМ

Завяршэнне зімы на мове кліматологаў азначае «ўстойлівы пераход сярэднясутачнай тэмпературы паветра праз нуль градусяў у бок павышэння». Такі перыяд летась наступіў на поўдні краіны з 4 да 15 лютага (на два-чатыры тыдні раней звычайных тэрмінаў). 13—20 сакавіка вясна прыйшла ў астатнія рэгіёны Беларусі, спазніўшыся на адзін-два тыдні. Веснавы сезон заняў 78-е месца ў рэйтынгу ад самага халоднага да самага цёплага. Яго сярэдняя тэмпература аказалася на 1,1 °C ніжэй за норму.

— Па ападках вясна была блізка да нормы — 110 %. Праўда, у сакавіку адчуваліся іх істотны недабор (выпала толькі 17 % ад нормы), гэты месяц стаў найбольш засушлівым за пасляваенны перыяд. На 19 метэастанцыях на Гродзеншчыне, Віцебшчыне, Міншчыне і Брэстчыне ўстаноўлены гістарычны мінімумы сумы ападкаў за месяц. Празмернае ўвільгатненне (дзве месячныя нормы) назіралася ў красавіку, які стаў самым вільготным за пасляваенны перыяд, — засведчыла спецыяліст. — У красавіку на дзевяці станцыях Мінскай, Магілёўскай, Гомельскай абласцей абнавіліся гістарычныя максімумы ападкаў за месяц. У маі ападкі былі набліжаны да кліматычнай нормы (98 %).

Пры гэтым тэмпературы і вільготны рэжым вясной быў неадна-

родны. Сакавік быў блізка да тэмпературнай кліматычнай нормы, а красавік і май сталі халоднымі з адмоўнай анамаліяй 2,1 °C і 1,8 °C адпаведна. Снег поўнасьцю сышоў у канцы сакавіка — пачатку красавіка, а вясна стала досыць ветранай (парывы да 15 метраў за секунду і больш). 12 мая зафіксаваны выпадкі ўзмацнення ветру да 25—28 метраў за секунду. На метэастанцыі «Клічаў» у Магілёўскай вобласці — 31 метраў за секунду.

ХВАЛІ ІНТЭНСІўНАЙ ЦЕПЛІНЫ І ГІСТАРЫЧНЫ МІНІМУМ АПАДКАЎ

З 31 мая да 6 чэрвеня ўключна ў Беларусь летась прыйшло лета, якое стала трэцім найбольш цёплым за гісторыю метэаназіранняў пасля лета-2010 і лета-2021, заўважыла Таццяна Чэтырка:

— Сярэдняя тэмпература летняга сезона склала +19,4 °C, што на 1,4 °C вышэй за норму. Летась адзначана ад 31 да 61 вельмі гарачых дзён (норма — 29—59 дзён) з сярэдняй тэмпературай 25 °C і вышэй, а таксама ад 2 да 26 вельмі спякотных дзён (норма — 1—13 дзён) з тэмпературай +30 °C і вышэй. За летні сезон-2022 выпала 86 % ападкаў ад кліматычнай нормы. Пры гэтым у чэрвені выпаў 91 % ад нормы ападкаў, у ліпені — 117 % нормы, а ў жніўні — 37 % ад нормы.

Пры гэтым чэрвень і жнівень былі вельмі цёплыя, а ліпень — крыху халаднейшы, чым звычайна. Сярэдняя тэмпература чэрвеня склала 19 °C (на два градусы вышэй за норму). Чэрвень-2022 заняў сёмае месца ў дзясцятцы найбольш цёплых летніх месяцаў. Сярэдняя тэмпература

Мінімальная тэмпература паветра летась зафіксавана 13 студзеня на станцыі «Касцюковічы» — -23,8 °C, а максімальная зарэгістравана 28 чэрвеня на поўдні Гомельшчыны (метэастанцыя «Лельчыцы») — +34,3 °C. У большасці раёнаў краіны гадавая сума ападкаў перавысіла кліматычную норму, а максімум ападкаў адзначаны на метэастанцыі «Касцюковічы» (927,8 мм, або 144 % кліматычнай нормы). Менш за ўсё ападкаў выпала на метэастанцыі «Палеская» ў Брэсцкай вобласці (83 % ад нормы).

ліпеня была на 0,5 °C ніжэйшая за кліматычную норму, а жніўня — на 2,8 °C вышэйшая. Жнівень-2022, дарэчы, паўтарыў рэкорд 2010 года, які стаў найбольш цёплым за ўсю гісторыю метэаназіранняў.

— З 24 чэрвеня да 5 ліпеня ўключна пачалася хваля інтэнсіўнай цёпліны. У ліпені было ад аднаго да дзевяці дзён з максімальнай тэмпературай +30 °C пры норме адзін-тры дні. А на поўдні краіны ў трэцяй дэкадзе чэрвеня зарэгістравалі такую ж зьяву, як трапічныя ночы, калі тэмпература ноччу не апускалася ніжэй за +20 °C, — адзначыла спецыяліст.

Жнівень стаў чацвёртым найбольш засушлівым апошнім месяцам лета за пасляваенны перыяд. У Валожыне адзначаны гістарычны мінімум ападкаў за апошнія больш як 70 гадоў — за месяц летась тут выпала ў сярэднім 5,1 мм ападкаў вышэй за норму). Папярэдні такі мінімум назіралі ў 1973 годзе. З 12 да 30 жніўня ўключна ў Беларусі была чарговая хваля інтэнсіўнай цёплі-

ні — цягам трох — пятнаццаці дзён максімальная тэмпература паветра днём была 30 °C і вышэй. Аднак пры гэтым на асобных станцыях 8 жніўня назіралася мінімальна тэмпература ў 6,2 °C.

У сувязі з сухім надвор'ем у апошняй дэкадзе жніўня на большай частцы тэрыторыі Беларусі адзначалася высокая пажарнабяспека (чацвёрты клас гарымасці). Напрыканцы месяца на поўдні Міншчыны адзначыліся і пяты клас небяспекі — надзвычайная пажарнабяспека. Такая сітуацыя захоўвалася і ў першай дэкадзе верасня.

ХАЛОДНЫ ВЕРАСЕНЬ І ЗАСУШЛІВЫ ЛІСТАПАД

Летаўшняя восень была блізкай да кліматычнай нормы і ўвайшла (на 16-м месцы) ў дваццатку найбольш вільготных сезонаў з 1945 года. Верасень быў на 2,3 °C халаднейшы за норму, а кастрычнік — на 2,1 °C цяплейшы (ён стаў чацвёртым найбольш цёплым кастрычнікам з 1945 года), агучыла восеньскія паказчыкі прадстаўніца Белгідрамета:

— У верасні выпала 125 % кліматычнай нормы, у кастрычніку — 138 %, у лістападзе — 105 %. Аднак з-за нераўнамернага выпадзення ападкаў у Гродзенскай і Брэсцкай абласцях лістапад увайшоў у дзясцятку найбольш засушлівых месяцаў за пасляваенны перыяд. 14—16 лістапада па ўсёй краіне адзначана заканчэнне вегетацыйнага перыяду, а 15—18 лістапада тэмпература перайшла праз нуль у бок паніжэння, што сведчыла пра пачатак кліматычнай зімы.

Тэмпературы рэжым апошняга месяца 2022-га аказаўся ніжэйшы за кліматычную норму з адмоўнай анамаліяй ад 0,1 да 1,5 °C. А на поўдні і ўсходнім поўдні краіны назіралася станючая анамалія паветра: ад 0,1 да 1 °C.

У снежні на тэрыторыі краіны выходзілі тры паўднёвыя цыклонны, з-за чаго колькасць ападкаў (моцнага і мокрага снегу — а гэта вельмі небяспечная метэаз'ява) у Беларусі склала да двух месячных нормаў. А воснь на поўдні Брэстчыны, амаль па ўсёй Гомельшчыне і па ўсходзе Магілёўшчыны колькасць ападкаў перавысіла дзве месячныя нормы. На метэастанцыі «Мсціслаў» выпала амаль тры месячныя нормы.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

Сёлетні студзень пачаўся з анамальна цёплага надвор'я. У першы ж дзень 2023-га адхіленне тэмпературы паветра склала 9—16 °C. На многіх метэастанцыях былі перавышаны абсалютныя максімумы тэмпературы паветра для студзеня. Да гэтага абсалютны студзеньскі максімум +11,9 °C фіксавалі 22 студзеня 1993 года на метэастанцыі «Высокае», а 1 студзеня 2023-га на гэтай станцыі тэмпература паказала +16,4 °C.

ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ ФАКТЫ

Ёсць шышкі — будзе і насенне

Лясгасы галіны нарыхтавалі больш за 1100 тон шышак сасны і елкі. Гэта ў 1,5 раза больш за планавыя паказчыкі, паведамляе прэс-служба Мінлясгаса.

Найбольш важкі ўраджай 2022 года аказаўся ў хвой звычайнай — сабрана 1061 тона. Акрамя гэтага, работнікі лясной гаспадаркі сабралі 87 тон шышак елкі еўрапейскай і пяць тон шышак лістоўніцы еўрапейскай. Увесь ураджай адпраўлены на перапрацоўку. Больш за палову нарыхтаваных шышак ужо прайшоў гэты працэс — насенне новага ўраджаю знаходзіцца ў халадзільных камерах для доўгачасовага захоўвання. Частка з іх ужо сёлета будзе выкарыстана для высеву ў цяплячкі і гадавальніках.

Усяго ў халадзільных камерах на працяглым захоўванні знаходзіцца 34 тоны рознага насення, з іх хвой — 26 тона, елкі — 7,7 тоны,

а таксама насенне іншых драўняных парод.

Перапрацоўка лясанасеннай сыравіны ўключае сартаванне шышак, выманне насення з шышак (тэрмічны або механічны метады), абяскрыльванне насення, ачыстку іх ад прымешак, сартаванне, каліброўку і прасушку да патрабаванай вільготнасці.

Сезон палявання: на глушца і цецэрука

Глушэц і цецэрук — гэта прадстаўнікі сямейства фазанавых і ў краіне яны адносыцца да паляўнічых жывёл нармаваных відаў. Папуляцыя цецэрука ў Беларусі налічвае 42,9 тысячы асобін, глушца — 7,4 тысячы.

Міністэрства лясной гаспадаркі інфармуе, што веснавы сезон палявання на глушца і цецэрука адкрыўся з 20 сакавіка і прадоўжыцца да 10 мая. У гэты тэрмін

дазволена паляванне на самоў глушца і самоў цецэрука ў перыяд з 3 да 9 гадзін ружойным спосабам на такавічы з засады і з падыходу. Выкарыстоўваць дазваляецца наразную паляўнічую зброю, гладкаствольную паляўнічую зброю з патронамі са шротам, паляўнічыя лукі і арбалеты.

Паляванне на глушца і (або) цецэрука дазваляецца ва ўсе дні тыдня і вядзецца

на падставе дазволу і паляўнічай пуцёўкі да дазволу.

Крымінальная «рыбалка»

Пры правядзенні паляовага мерапрыемства работнікі ўпраўлення аператыўнага рэагавання Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету затрымалі за незаконную здабычу рыбы на возеры Чорнае Бярозаўскага раёна двух мясцовых жыхароў.

Мужчыны выкарыстоўвалі металічную лодку з падвесным моторам і забароненыя прылады рыбалоўства — сеткі агульнай даўжынёй каля 980 метраў. Яны незаконна здабылі больш за 130 асобін розных відаў рыбы агульнай вагой больш як 84 кілаграмы. Памер шокды, прычыненай навакольнаму асяроддзю, склаў 219 базавых велічынь. У дачыненні да затрыманых заведзена крымінальная справа.

Сяргей РАСОЛЫКА.

Невядомае пра вядомае

Гісторыя алюмініевага гаршчкі,

або Як краязнавец збірае цікавыя факты з жыцця роднага краю

СЯРГЕЙ СТАРЫКЕВІЧ — даволі вядома асоба ў Маладзечанскім раёне. Былы супрацоўнік Мінскага абласнога краязнаўчага музея, краязнавец, чалавек адданы сваёй малой радзіме, па крупінках збірае малавядомыя факты з гісторыі роднага краю, прадметы быту, якімі карысталіся продкі, і аддае іх абласному музею і музею Красненскай сярэдняй школы.

Сяргей Віктаравіч — чалавек сціплы, пра сябе расказвае каратка.

— Нарадзіўся ў пасёлку Краснае ў 1961 годзе, тут жа закончыў дзесяцігодку. У 1978-м паступіў у Мінскі інстытут культуры. У праграме навучальнай установы быў курс музеязнаўства, які мяне вельмі зацікавіў. Але тады нават не думаў, што буду займацца музейнай справай. Пасля заканчэння інстытута мяне размеркавалі ў івянецкі Дом культуры. Папрацаваў там крыху больш як месяц, атрымаў павестку з ваенкамата і звольніўся з месца працы. Але ў армію не ўзялі па стане здароўя. І тады ўладкаваўся ў Мінскі абласны краязнаўчы музей. Работа была найцікавейшая: сустрачы з людзьмі, экспедыцыі, камандзіроўкі, збор экспанатаў, работа ў архівах, — згадвае мой суразмоўнік.

КРАСНАЕ — ЦЭНТР ЛІЦЕЙНАЙ ВІТВОРЧАСЦІ...

— Сяргей Віктаравіч, шмат увагі вы ўдзяляеце сваёй малой радзіме — Краснаму, яе гісторыі, культуры, лёсу сваіх землякоў, знаходзіце цікавыя прадметы быту, якія належалі

продкам. Чула, што нейкая цікавая гісторыя звязана з алюмініевым гаршчком, які вы аддалі ў музей.

— Сапраўды, у гэтага гаршчкіка цікавая гісторыя. Ім карысталася яшчэ мая бабуля з боку маці Любоў, якая жыла ў Мясцае. І варыла ў ім ежу для ўсёй сям’і. Гэты чыгунк зрабіў сваімі рукамі стрычынны брат бабулі Сяргей Ульчыц з вёскі Ласі яшчэ да Кастрычынскай рэвалюцыі — вельмі ўмелы быў мужчына. Ён трымаў кузню, млын. Гэтая была невялікая ліцейная вытворчасць па вырабе розных прадметаў. Выраб алюмініевых гаршчкікаў для адліўкі чыгункой. Прадукцыя была запатрабаваная ў жыхароў. Прадаваў яе на рынку ў Красным, а калі яго закрылі, перабраўся ў суседні Гарадок. Пасля ўдалага продажу вяртаўся дадому з поўным возам збожжа, — распавядае Сяргей Старыкевіч.

Ліцейная вытворчасць працягвала працаваць і падчас Вялікай Айчыннай вайны, і пасля яе. Пры вызваленні Краснага было падбіта шмат танкаў — брытанскіх

«Валентайнаў» і амерыканскіх «Шэрманаў», якія ішлі Савецкаму Саюзу па лэнд-лізе. Маторы ў іх былі лёгкія, танкі былі нашіпгаваныя алюмініевымі дэталімі. Умельцы разбіралі машыны на запчасткі, здабывалі неабходны матэрыял, які ішоў на выраб посуду. Пра гэта Сяргею Старыкевічу расказвалі дзед, мясцовыя старажылы. Сяргей Віктаравіч мяркуюе, што і гаршчок, які дастаўся яго бабулі, быў выраблены з такіх алюмініевых запчастак. Ён бракаваны. «Нестандарт», які нельга было прадаць, аддавалі работнікам. Бабуля ім карысталася доўгі час. Калі яе не стала, Сяргей Старыкевіч разам з маці пераехалі ў Маладзечна. «Вядома, выкінуць такую ўнікальную рэч не паднялася рука. Думаю, такіх рэдкіх самаробных прадметаў у Беларусі не засталася», — лічыць Сяргей Віктаравіч.

Пасля вайны вырашылі перанесці ліцейную вытворчасць з Ласёў у больш буйны населены пункт — Маладзечна. Уладкавалі яе ў падвале яўрэйскага цаглянага дома. Спачатку тут працавалі дзесць майстроў, у тым ліку і дзед Сяргея Старыкевіча Ігнат Аляксандравіч.

— Мой дзед быў родам з Мясаты. Падчас вайны хату спалілі фашысты. За некалькі месяцаў да вызвалення немцы ганялі мясцовых жыхароў на разбор чыгуначнага палатна, якое ўзарвалі партызаны разам з эшалонам. Ігнату Аляксандравічу бярвенном пакалечыла нагу. Трэба было абдуоўвацца, карміць сям’ю. І калі пасля вайны пачалі арганізоўваць нейкія маленькія вытворчасці, кааператывы, дзед падаўся ў «ліцейку». Ён адліваў формы — спатрэбіліся навікы сталяра.

...І ГАНЧАРНАГА МАЙСТЭРСТВА

Па словах Сяргея Старыкевіча, Краснае славілася і сваёй ганчарнай вытворчасцю. Каб даказаць гэты факт, краязнаўцу давалося карпатліва працаваць у архівах. Існаванне «ганчаркі» пацвердзілі і мясцовыя старажылы. У вёсцы да вайны функцыянавалі два заводы па вырабе плянчой кафлі. Іх уладальнікі — Шалом і Есэль Камянецкія. Тут працаваў вядомы майстра Баляслаў Сабалеўскі, якога ведалі далёка за межамі Маладзечанскага раёна. Ён распрацаваў асаблівы састаў глазуры, якой пакрывалі ганчарныя вырабы.

Уладкавацца на заводзе Камянецкіх лічылася нечым прэстыжным, таму недахопу ў рабачай сіле не было. Тут працавалі 28 чалавек. Але часам людзі выказвалі незадаволенасць, хоць зарплата была доволі прыстойнай у тых часы. У прыватнасці, Сабалеўскі атрымліваў 140 злотых, на гэтыя грошы можна было купіць 70 кілаграмаў добрага сала.

У 1940 годзе вытворчасць адышла пад юрысдыкцыю дзяржавы. Баляслаў Сабалеўскі працаваў простым рабочым, затым яго прызначылі дырэктарам. Як сведчаць архіўныя дакументы, 4 студзеня 1941-га на адным з падпрыемстваў узнік пажар. У падпале абынавацілі дырэктара. Падчас Вялікай Айчыннай вайны заводы не працавалі. Пасля яе заканчэння вытворчасць не аднавілі, хоць такія намеры былі. Кажуць, тут хацелі нават дзіцячыя цацкі выпускаць. Але ж пачалі з’яўляцца канкурэнты, адкрываліся аналагічныя вытворчасці ў Мінску, Маладзечне.

— У 2010 годзе ў Красным працывалі газправод па тэрыторыі аднаго з былых заводаў. Я абследаваў траншэі. Пашанцавала

знайсці асколкі аўтэнтычнай кафлі. Найбольш часта сустракалася кафля зялёнага, карычневага, аранжавага, пясочнага колераў, — падзяліўся Сяргей Віктаравіч.

— Дарэчы, муж маёй роднай цёткі быў выдатным печніком, выконваў заказы землякоў. Я хадзіў па людзях, фатаграфавалі печы, складзеныя яго рукамі, якія захаваліся. А ў некаторых хатах засталіся толькі асколкі кафлі, мне аддалі некалькі ўзораў, якія перадаў у Мінскі абласны краязнаўчы музей, — дадае краязнавец.

Тут жа захоўваецца і прыбор для стрыжкі, выраблены ў 1960 годзе на заводзе ў Горкім. «Маці купіла яго ў гандлёвай лаўцы ў Красным. У дзяцінстве яна стрыгла гэтай машынкай нас з братам», — згадвае Сяргей Віктаравіч.

Цяпер Ніне Ігнатаўне 89 гадоў. У яе выдатная памяць і светлы розум. Сын з задавальненнем слухае маці і занатоўвае яе ўспаміны. А жанчыне сапраўды ёсць што расказаць.

За апошнія гады Сяргей Старыкевіч напісаў некалькі кніг. Пра гісторыю роднага краю, лёс землякоў, вайну. Кніга «Просім у вас прабачэння» прысвечана тэме Халакосту, ахвярам канцэнтрацыйных лагераў. Заслугоўвае увагі кніга «Невядомае пра вядомае», якая заняла пачэснае месца ў фондах музея. А тэму для даследчай работы падказаў незвычайны выпадак. Жыхарка вёскі Мароські Вольга Калачык капала на агародзе яму пад склеп і наткнулася на гаршчок з манетамі, які прынесла ў музей. Тут знаходзілася 5768 манет сярэдзіны XVI — пачатку XVII стагоддзя.

Паралельна з напісаннем кнігі Сяргей Старыкевіч займаецца сваймі радаводам. У планах — скласці радавое дрэва.

Таццяна ЛАЗОУСКАЯ, фота аўтара.

Гомель здзіўляе рарытэтамі

«Параненая» ў вайну, сястра «падарожніцы» ў космас і сучасніца Петраркі: кніжнімі рарытэтамі сапраўды можа здзіўці Гомель. Больш за 16 тысяч рарытэтных выданняў і старажытных фаліянтаў сёння захоўваецца ў Музеі рэдкіх кніг Гомельскай абласной бібліятэкі. Нядаўна адзначылі 15 гадоў, як Музей прыняў першых наведвальнікаў і прадставіў найбольш каштоўныя экспанаты.

Традыцыю збору ўнікальных старажытных тамоў у Гомелі захоўвае дзякуючы князям Паскевічам. Іх асабісты збор рэдкіх выданняў палажыў пачатак калекцыі рарытэтных кніг. Сярод рарытэтаў у Паскевічаў былі зборнікі твораў класікаў рускай літаратуры, кнігі па гісторыі, філасофіі, матэматыцы, ваеннай справе. Большасць выданняў калекцыі адносіцца да перыяду XIX — пачатку XX стагоддзя, але ёсць кнігі больш ранняга па часе выдання.

Як адзначыла загадчыца аддзела рэдкіх кніг Гомельскай абласной універсальнай бібліятэкі імя Леніна Таццяна Пешына, іх горадасцю з’яўляецца кніга-палеатип, зборнік канцон Франчэска Петраркі — другое выданне, выдадзенае ў Венецыі ў 1547 годзе. Значная частка княжацкай бібліятэкі — кнігі на замежных мовах.

Акрамя кніг з бібліятэкі Паскевічаў, у музеі дэманструюцца рэдкія старадрукі, факсімільныя і мініяцюры выданняў. Толькі мініяцюрных кніг у музеі каля трох з паловай тысяч.

— Унікальнай кнігай нашай калекцыі з’яўляецца самая маленькая кніга, якая была выдадзена ў часы СССР. Гэта кніга «Цуд з цуду» б на 9 міліметраў. Па сутнасці, яе памер не перавышае памеру аднакапеечнай манеты. Гэта адзіны экзэмпляр, які знахо-

дзіцца ў Беларусі з эксклюзіўнага тыражу ў 220 кніг. Дарэчы, «сястра» гэтай малюткі нават падыла на Міжнароднай касмічнай станцыі, — распавяла Таццяна Пешына.

Загадчыца аддзела рэдкіх кніг Гомельскай абласной бібліятэкі расказала і пра яшчэ адзін экспанат калекцыі. Гэта «параненая» кніга, яе называюць выданне ў музеі.

— Гэтая кніга была падарана Васілём Жукіўскім графу Паскевічу-Эрыванскаму. Падчас эвакуацыі бібліятэкі Паскевічаў ужо

ў гады Вялікай Айчыннай вайны яе наскрозь прабіў асколак снарада. Можна сказаць, што кніга захавала камусьці жыццё, — перакананая Таццяна Пешына.

Калекцыя Музея рэдкіх кніг сёння папаўняецца рознымі сямейнымі кніжнімі рэліквіямі, якія людзі перадаюць у дар бібліятэцы. Для таго каб захавць бяспечныя кніжныя скарбы, у памяшканні музея падтрымліваюць неабходны тэмпературны рэжым і ўзровень вільготнасці паветра. З улікам якасці паперы старажытных выданняў, якая ў лепшым бок адрозніваецца ад сучасных кніг, тэрміны захоўвання рарытэтаў спецыялісты ацэньваюць у прыблізна 800 гадоў.

Дарэчы, на тэрыторыі Гомельскай вобласці захаваліся звесткі аб бібліятэках Ваньковічаў у сядзібе Рудакоў Хойніцкага раёна, цудоўнай бібліятэцы з чытальнай залай у Нараўлянскім палацы Горватаў, калекцыі кніг Чарнышовых-Круглікавых, якая размяшчалася ў графскім палацы ў Чачэрску. Большасць прыватных бібліятэк, якія фарміраваліся да 1917 года на тэрыторыі сучаснай Беларусі, не захаваліся. Бібліятэка князёў Паскевічаў, якая лягла ў аснову Гомельскай калекцыі рарытэтных кніг, — шчаслівае выключэнне.

Наталія КАПРЫЛЕНКА, фота аўтара.

Архіўны дэтэктыў

ОПЕРНЫЯ МУЗЫ ГАЗТА ЯНКІ ЛУЧЫНЫ

«Дзе выраслі мары...»

Мінск другой паловы XIX стагоддзя. Утульная вуліца Юр'еўская. Тут, ва ўласным доме пад нумарам 23, жыве сям'я сакратара Мінскай губернскай палаты грамадзянскага суда Люцыяна Юр'евіча Неслухоўскага. Яго жонка Антаніна з Лукашэвічаў была ўраджанкай Мінска і мела ў горадзе вялікую радню. Іх дзеці — сыны Ясь (Іван), Антон, Юльян, Генрык і дачкі Антаніна і Вікторыя. Сям'я дружная, гасцінная. Дом іх быў вядомы гораду высокімі культурнымі традыцыямі, там ладзіліся літаратурныя сустрэчы, абмяркоўваліся тэатральныя навіны, гучала музыка.

Аднаму з сыноў Люцыяна Неслухоўскага наканавана было стаць паэтам. Імя яго ў літаратуры і Янка Лучына, і Іан Nesluchowski, і Іван Неслуховский. Выдатнае спалучэнне трох моў у творчасці аднаго пісьменніка. Беларуская літаратура ў яго творчым імкненні займала асобнае месца, духоўна-ўдзячна звернутае да простага чалавека, да сялянна, з якім так шчыра-лёгка бавіўся час: на вёсцы, на паляванні, у вандароўках.

Нарадзіўся Янка Лучына, як сведчаць дакументы, «*коллежскаго секретаря Люциана и Антонины урождённой Лукашевичовны Неслуховских законных супругов сын, ... тысяча восемь сот пятьдесят первого года июня двадцать четвертаго дня по утру в городе Минске*». Ён быў першынякам у сям'і Люцыяна і Антаніны. Рос вельмі рухавым, дасціпным, як пісала ва ўспамінах яго пламенніца Ванда Дзяржынская, «ад прыроды палкі і эмацыянальны». Пачатковую адукацыю атрымаў дома, а таксама ў прыватным пансіёне настаўніка Ціля. Там жа ва ўзросце ўсяго дзевяці гадоў напісаў свой першы верш. У 1865 годзе паступіў у Мінскую губернскую гімназію, адразу ў трэці клас. У 1870 годзе яму быў выдадзены атэстат з характарыстыкай паводзін «отличные» і адзнакамі: Закон Божы, Казіхізіс, Свяшчэнная і Царкоўная гісторыя — «удовлетворительные», агульная, старажытная, сярэдня, новая і руская гісторыя — «удовлетворительные», геаграфія агульная і руская — «удовлетворительные», арыфметыка — «весьма удовлетворительная», алгебра, геаметрыя «удовлетворительные», трыганаметрыя, фізіка, касмаграфія — «весьма удовлетворительные».

«Па выніках ведаў вяла дарога...»

Зразумела, што, маючы ў атэстаце па дакладных навуках «весьма удовлетворительную» адзнаку, будучы паэт імкнецца ў Санкт-Пецярбургскі ўніверсітэт на матэматычныя факультэт, куды і быў залічаны 31 жніўня 1870-га. Але вельмі хутка малады чалавек сутыкнуўся з непераадольнымі матэрыяльнымі цяжкасцямі. Кватэры ў сталіцы каштавалі дорога, а вучоба была платнай. Дапамога ж ад бацькоў — больш чым сціпная. Карыстаючыся прывілеямі для сыноў зьбяднёных дваран, 17 верасня ён піша прашэнне на імя рэктара ўніверсітэта: «*Будучи по бедности не в состоянии носить установленную плату за слушание лекций, имею честь покорно просить Ваше превосходительство освободить меня от оной*». Пры гэтым студэнт Іван Неслухоўскі прыкладаў пасведчанне аб беднасці, выдадзенае яму Мінскім п'ятым прададзіцелем дваранства. На прашэнні — рэзалюцыя

«Освободить от всей платы». Але і гэта не вырашала ўсіх матэрыяльных праблем. Ён часта мяняў кватэры (за год чатыры), перабіраючыся ў таннейшыя, усё далей ад месца вучобы. А 6 мая 1871 года падае на імя рэктара прашэнне: «*Домашние обстоятельства заставляют меня немедленно уехать в губернский город Минск, и потому прошу Ваше Превосходительство о выдаче мне билета на выезд и проживание в вышеозначенном месте. Переводного экзамена держать не буду*». У Пецярбург юнак вярнуўся ў прызначаны яму тэрмін 15 жніўня і перавёўся ў Тэхналагічны інстытут вольным слухачом.

З далейшага дзясцігоддзя жыцця Янкi Лучыны звестак амаль не захавалася. «Вопіс дакументаў вольных слухачоў Тэхналагічнага інстытута, якія паступілі ў 1871 года» сведчыць, што Іван Неслухоўскі падаў пры залічэнні сярод іншых дакументаў пасведчанне аб службе на Варонежскай чыгуначцы. Апошняя якраз і спараджае шмат пытанняў. Якім чынам было адшукана месца працы так далёка ад Мінска і Санкт-Пецярбурга? Як доўга ён там працаваў? Калі працаваў, то якім чынам ладзіў сувязь з Тэхналагічным інстытутам?

«Пышны выгляд гор Каўказа» і трагічная нечаканасць

Вядома, што інстытут паэт скончыў у 1877 годзе і адразу накіраваўся на працу ў Тыфліс. Ванда Дзяржынская, пляменніца, успамінала: «*Пасля сканчэння Тэхналагічнага інстытута і адпаведнай бясплатнай падрыхтоўчай практыкі атрымаў пасаду на Каўказе, якая для яго выключнага розуму і дасканалых ведаў прадмета з'яўлялася прыступкай да яшчэ вышэйшага становішча*». На Каўказе паслужыў некалькі гадоў. Колькі — дакладна невядома. Як успамінала далей пляменніца: «*Лёс, аднак, пажадаў інашага. Не папярэджаў, не падрыхтоўваў абранай авярты. Зваліў яе імгненна, як пярун з бяшмарнага неба. Квітнеючага, здаровага маладога чалавека разбіў цяжкай паралюж. Ногі перасталі падпарадкоўвацца. Каб мець магчымасць рухацца, вымушаны быў карыстацца мыліцамі — сумным прывілем старасці*». Гэтая трагічная нечаканасць здарылася ў Мінску, у адзін з яго прыездаў у бацькоўскі дом. На вялікі жаль, аўтарка успамінаў не падае звестак, у які год і пры якіх абставінах тое адбылося. Магчыма, гэта адбылося пасля ранняй трагічнай смерці роднай сястры Антаніны (ёй было 23 гады) і ў хуткім часе (не прайшло і года) смерці бацькі. Ён як старэйшы з мужчын у сям'і мусіў вярнуцца дамоў, каб падтрымаць маці. Усе згаданыя трагедыі, у выніку якіх магло (ці павінна было) змяніцца яго ўласнае жыццё, ужо выбудаванае і спланаванае, былі прычынай такой вераломнай

хваробы. Ванда Дзяржынская ўспамінала: «*Дзядзька Ян, ад прыроды палкі і эмацыянальны, прыняў гэты ўдар з хрысціянскай пакорлівасцю і дзівосным спакоем... Праз 13 гадоў, пастананна працуючы ў адміністрацыі Лібава-Роменскіх дарог, зблізіўся з Ганнай Грынявіцкай, якая таксама там працавала. Гэтая немаладая жанчына была яму добрым сябрам на рэшту жыцця... У жонцы дзядзька знойшоў апякунку, паплечніка, сябра*».

«Граі на ліры да скону!»

Усё далейшае яго жыццё працякала ў Мінску: служыў чарцёжнікам у тэхнічным бюро Лібава-Роменскай чыгуначцы, наездамі бываў у Зацераве (як сам пісаў — «у вёску на святую Літву»), дзе пасля смерці бацькі пастананна жылі маці з сястрой Вікторыяй, ездзіў на лянчэне ў Букс. Галоўнай жа справай яго жыцця стала літаратура. Свой першы беларускі верш напісаў у 1887 годзе, падпісаўшы яго псеўданімам Янка Лучына. Верш быў водгукам-прывітаннем трупе Міхайлы Старыцкага, якая ў той час гастралівала ў Мінску.

Янка Лучына быў актыўным удзельнікам літаратурнага жыцця Мінска, перапісаўся з многімі вядомымі пісьменнікамі, дасылаў свае творы ў часопіс «Зусіе», друкаваўся ў «Мінскім лістку», рабіў пераклады з польскай для «Вестніка Европы», запісаў казкі для Паўла Шэйна. Нягледзячы на цяжкую хваробу, кожны яго дзень быў напоўнены творчым гарэннем.

Памёр Янка Лучына ў поўным росквіце гадоў — 27 ліпеня 1897-га. Скавалі яго на Кальварыі, побач з дарагімі яму людзьмі: бацькам

Люцыянам Юр'евічам, сястрой Антанінай і многімі сваякамі. Усе іх магільны, многія з помнікамі, захаваліся. Ці не самая сціплая сярод іх — Янкi Лучыны.

«Дачка Італіі». Да гісторыі аднаго верша Янкi Лучыны

Гісторыя напісання твораў Янкi Лучыны моцна звязана з асабістымі падзеямі яго жыцця, які ўражаннямі і захапленнямі. Ён пісаў прывязанымі многім, кім зарочаўваўся і з кім сябраваў.

Аднымі з вялікіх яго захапленняў былі тэатр і музыка. Ён быў вядомым у Мінску заўсёдным канцэртаў, тэатральных пастановак як мясцовых труп, так і гастрольных, якіх у той час у нашай сталіцы не бракавала.

Сямейным садзе «Цівалі». Пасля ўрачыстага адкрыцця Мінскага гарадскога тэатра ў 1890 годзе амаль усе тэатральныя паказы адбываліся на яго сцэне. Магчыма, што менавіта тут адбыўся бенефіс опернай артысткі, якой Янка Лучына прысвяціў верш — своеасаблівы камплімент ад імя тэатральнай грамадскай горада. Верш напісаны на рускай мове і быў упершыню надрукаваны ў газеце «Мінский листок» вельмі хутка пасля адзначанай у ім падзеі. Нагадаем яго.

Джубеліны Рядновай В памяць бенефіса 22 феверала в Мінске в 1891 году

Вы — дачка Італіі, где и народа сфера
Художества чертой уже озарена,
В слоне богача и в песнях гондольера
Звездой является она.

В Вас — чуткая душа,
в Вас дышит красотой
На сцене каждый шаг,
Ваш голос так глубок, —
Быть может... не поймёт

бездушною толпою
Художницы души наш тихий уголок?
Быть может, наш привет

раздастся неудачно?
И в говоре тольы

лишь станет то прозрачно,
Что пошлости одной уста заговорят?..
Но искры божи, что бросит Вы успели,
Проникнут в глубину умов, сердец и душ,
А тем на шаг один поближе стала к цели
В понятие красоты,

в искусстве наша глушь.
Так пой, художница! — веди нас к свету!
Откроется для нас

искусства ясный храм!
И не считы во зло безвестному поэту,
Когда он свой поклон

к твоим принёс стопам.

Менавіта дзеля яго Джаванна пакінула сваю радзіму і ў 1880 годзе пераехала ў Расію. Першае іх сумеснае вялікае турнэ на рускіх гарадах адбылося ў 1882 годзе. Яны выступалі ў Кастраме, Волагдзе, Яраслаўлі, Пярмі, Вятцы, Барнауле, Омску, Томску, Краснаярску. Праграма ўключала ўрыўкі з опер, романсы, народныя песні. Выступала артыстка з гастрольнымі праграмамі і ў Адэсе, Маскве, Вільні. Але Мінск у яе гастрольным дзёніку так нідзе і не занаваўся.

І гэты радок у яе творчую біяграфію ўпісаў беларускі паэт Янка Лучына.

Мінскі бенефіс Джаваны Джубеліні, магчыма, быў зладжаны Музычна-літаратурным таварыствам, якое было створана ў Мінску яшчэ ў 1880 годзе. У яго работу быў, зразумела, уцягнуты і Янка Лучына. Само таварыства стала для свайго часу цэнтрам праграмаў літаратурнага, тэатральнага і музычнага жыцця горада.

Яўген Радноў — Янка Лучына і супадзенне дат

Вывучаючы біяграфію Раднова, заўважаеш супадзенне адной даты, якая дае падставы меркаваць, што Янка Лучына і Яўген Радноў маглі быць знаёмыя яшчэ са студэнцкага юнацтва. І ў Мінск ён прыежджаў, магчыма, не адзін раз...

Яўген Карлавіч Радноў (сапр. Шульц) нарадзіўся ў сяле Раднаўка Харкаўскай губерні ў 1853 годзе ў сям'і педагогаў. У 1871 годзе, у адзін год з Янкам Лучынам, падаў дакументы на паступленне ў Пецярбургскі тэхналагічны інстытут. Далускаму думку, што яны менавіта ў той час маглі пазнаёміцца і падтрымліваць сувязь хоць бы праз цікаваць да творчасці адзін аднаго. Яўген Карлавіч, відавочна, так і не скончыў інстытут. Яго больш захапляла сцэна, і ў Пецярбургу ён часцей бываў на спектаклях Марыінскага тэатра, чым на лекцыях. У хуткім часе сам стаў удзельнікам аматарскіх канцэртаў. Ён валодаў лірыка-драматычным тэнарам. А пасля, у бегу трох гадоў, у яго біяграфіі была Пецярбургская кансерваторыя і далей паездка ў Мілан. У Італіі ён пазнаёміўся і атрымаў падтрымку вядомых оперных спевакоў, часта наведваў спектаклі знакамітага «Ла Скала». На сцэне дэбютаваў у 1875 годзе ў партыі Фердынанда ў оперы Даніцэці «Фаварытка» ў оперным тэатры Бергама. На адным са спектакляў «Баль-маскарад» Вердзі, дзе ён выконваў невялікую партыю, пазнаёміўся з маладой італьянскай спявачкай Джаванай Джубеліні, якая выконвала партыю Ульрыкі. У тым жа годзе Джаванна і Яўген ажаніліся.

У 1906 годзе Радноў, па запрашэнні Аляксандра Глазунова, працаваў у Петраградскай кансерваторыі, арганізаваў там оперную студыю. У 1910 годзе вярнуўся ў Тыфліс, у горад, дзе ў свой час пачынаўся яго і Джаваны «рускі» перыяд опернай сцэны. У Тыфлісе ён працягваў сваю педагогічную работу ў Тыфліскім музычным вуцхілішчы, а пасля кансерваторыі стварыў оперную студыю, паставіў некалькі оперных спектакляў. Памёр 19 верасня 1925 года. Варта яшчэ раз згадаць, што з гэтым горадам звязаны і лёс Янкi Лучыны. Пасля сканчэння ў 1877 годзе тэхналагічнага інстытута ён, як сцвярджаюць біяграфы, некалькі гадоў працаваў на чыгуначных складах Тыфліса. Як ні здзіўна, але і тут шліх Янкi Лучыны і Яўгена Раднова маглі сысціся.

Ганна ЗАПАРТЫКА.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Форма универсальная для фундам. элементов для ФЭС 24.4.6, 10 шт.; дополнительные элементы для ФЭС 24.3.6	10080,00	1008,00	504,00
2	Буфер БП1.6, инв. №460; буфер БП1.6 СМБ-0.46, инв. №1062; бабка для бетона БП1.6, инв. №254; буфер БН1.0.Л, инв. №2417	840,00	84,00	42,00
3	Подмости, инв. №1273; подмости шарнирные, инв. №1444; подмости шарнирные, инв. №1447; подмости шарнирные, инв. №1699; подмости шарнирные, инв. №1445; подмости шарнирные, инв. №1448; подмости шарнирные, инв. №970; подмости шарнирные, инв. №971; подмости инвентарные шарнирно-панельные ПШ-000А с настилом, инв. №1247; подмости инвентарные шарнирно-панельные ПШ-000 М2 (с настилом), инв. №2392; подмости инвентарные шарнирно-панельные ПШ-000 М2 (с настилом), инв. №2393; подмости инвентарные шарнирно-панельные ПШ-000 М2 (с настилом), инв. №2394; подмости шарнирные, инв. №987; подмости, инв. №1272	5779,20	577,92	288,96
4	Центробежная насосная установка WEL 6-250 в комплекте с Varisco, 1 компл., инв. №2831; шланг соединительный Varisco, 100 шт.; тройник Varisco, 2 шт.; отвод Varisco, 5 шт.; труба Varisco, 13 шт.; иглофильтр длинный (6 м) Varisco, 40 шт.; иглофильтр средний (4 м) Varisco, 30 шт.; иглофильтр короткий (2,5 м) Varisco, 25 шт.	17293,92	1729,39	864,70
5	Дизель-генератор ДГ-125, инв. №1389	6888,00	688,80	344,40
6	Пластиковый контейнер на 1000 л, 6 л, 3 шт.; емкость пластиковая 1000 л, 1 шт.; емкость пластиковая 1000 л, 2 шт.; емкость пластиковая 1000 л, 2 шт.	739,20	73,92	36,96
7	Ящик для пропановых баллонов, 2 шт.; Ящик для песка «Классика», 5 шт.	114,24	11,42	5,71
8	Трансформатор сварочный TECHNOLOGY 175 HD в кейсе, инв. №1617; сварочный аппарат MMA-200 LUX ELAND б/у, инв. №1615; инвертор сварочный HDC Atlanta 200, инв. №2785	332,64	33,26	16,63
9	Кровля металл., 15 шт.; кровля метал. КМП1-1.0.000.002, 2 шт.	628,32	62,83	31,42
10	Электронасос «Гном» 6-10 Д 220В, инв. №2822; насос «Бурун» Н1Б52/3/380В +Н1Б2.5/2 «Бурун» Обойма 23ТНП12 000.011, инв. №2682	378,00	37,80	18,90
11	Холодильник «Минск-15» ЛПОТ, инв. №19; телевизор «Горизонт»-37/664, инв. №416; холодильник, инв. №429; холодильник МХМ 2835, инв. №703; холодильник-1920, инв. №894; холодильник МХМ2823-80, инв. №665; телевизор «Горизонт»-37/664, инв. №416; телевизор «Горизонт» 21А20, инв. №418; холодильник «Атлант», инв. №2530; холодильник МХМ 2823-80, инв. №904	322,56	32,26	16,13
12	Компьютер в сборе I/PBM ENERGY, монитор Philips, инв. №1885	51,24	5,12	2,56
13	Контейнер для ТБО 02 Б М-17004/01; контейнер для ТБО 02 Б М-17004/01; контейнер для ТБО 01К	176,40	17,64	8,82
14	Сейф металлический, 2 шт.; сейф металлический, сейф	204,12	20,41	10,21
15	Щит 3000*750*100, 3 шт.; щит 3300*1000*100; щит 2700*740*100; щит 2700*750*100; щит 3000*900*100; щит 3000*1000*100; щит 3300*1350*100, 6 шт.; щит 3300*300*100; щит опалубочный ЦК 1350*3300С, 46 шт.; щит опалубочный ЦК 300*3300С, 4 шт.; щит опалубочный ЦК 300*3300У, 8 шт.; щит опалубочный ЦК 600*3300С, 5 шт.; щит опалубочный ЦК 300*3300У, 5 шт.; щит линейный «Гелиос-Армда ST-120» 0,78х3,0, 1 шт.; щит угловой внутренний «Гелиос-Армда ST-120» 0,3х3,0, 4 шт.; щит 3000*200*100; щит линейный «Гелиос-Армда ST-120» 0,3х3,0; подпорное устройство 3000*450*100; щит 3000*600*100, 2 шт.; щит 3000*500*100, 4 шт.; Щит угловой внутренний 0,3х3,0х3,0, 4 шт.; Щит опалубочный ЦК 1350*3300С, 46 шт.	9136,68	913,67	456,83

72	Холодильник «Атлант» МХМ-2835-90, инв. №2776; холодильник-морозильник МХМ-4012-006 РЕ, инв. №1359; холодильник МРМ-46 С/С, инв. №2480; холодильник «Атлант»-морозильник МХМ-4010-022, инв. №2775; печь микроволновая «Горизонт» 200М700-1378В, инв. №12718; холодильник МХМ-2823-80, инв. №609; холодильник МХМ 2805-97, инв. №1878; холодильник МХМ 2270-80, инв. №674	771,96	77,20	38,60
----	---	--------	-------	-------

В отношении вышеуказанного имущества проводятся третьи повторные торги. Стоимость снижена на 30 %. Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 252 (29874) от 23.12.2022, стр. 15, № 23 (29903) от 04.02.2023, стр. 14, № 40 (29920) от 01.03.2023, стр. 14

Местонахождение лотов №1-3, 5-20, 31-67, 69-72: Минская обл., Минский р-н, пос. Боровляны, ул. 40 лет Победы, д.19; **лоты №4, 6, 68:** Минская обл., Минский р-н, Боровлянский с/с, пос. Опытный, ул. Лагерная 20; **лоты №21-30:** Минская обл., Минский р-н, пос. Сокол

Дата и время проведения торгов	3 апреля 2023 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	С 10.00 21 марта 2023 года до 16.00 30 марта 2023 года

Условия для участия в торгах:
 1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с ВУ36ALFA3012215570 04027000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа ОДТНН 40901. Задаток для участия в торгах по Лоту «...», ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ», проводимых 03.04.2023.
 2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (согласие о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31-33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копию фото – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прикладных документов (в случае направления почтой – дата и время получения документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефону: +375293082897, +375293058650.
 3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
 4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, координатор аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
 5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения торгов. **Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.**
 Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 15 (пятнадцати) календарных дней со дня проведения торгов.
 6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorq.by/info>.
 7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов – Андрей, +375293042560.
 8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Положения об оценке имущества ликвидированного юридического лица в целях публичных торгов, утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.
 9. Все мероприятия, связанные со снятием имущества с учета в полномочном государственном органе, осуществляет покупатель собственными силами и за свой счет на основании выданной доверенности

Информация о продавце	ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ» в лице ликвидатора ООО «Парты Консалтинг», тел.: +375173515452, +375293396845, e-mail: pc-bel@lut.by (220090, г. Минск, ул. Янки Широкая, д. 4, УНП 600013209)
Организатор аукциона	ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ 8 (029) 308 28 97; e-mail: info.torg@orgtorq.by / сайт https://orgtorq.by / telegram https://t.me/orgtorq

Лот № 1. Изолированное помещение с инвентарным номером 130/D-49381, 1990 года постройки, общей площадью 19,4 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Пинск, ул. Красноармейская, 53а-б. Износ 55 %. Стены панельные, кирпичные, перекрытия железобетонные, крыша совмещенная, полы бетонные, ворота металлические, электропроводка, вентиляция естественная. Назначение: помещение транспортного назначения; наименование: гараж, составные части и принадлежности отсутствуют. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 14450000022000383 общей площадью 0,768 га (право собственности). Обременения и ограничения на изолированное помещение и земельный участок отсутствуют. Ограничения прав на использование земель, находящихся в охранных зонах линий электропередачи. **Начальная цена продажи – 2 592, 00 бел. рубля, задаток – 259, 20 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
Лот № 2. Земельный участок с кадастровым номером 624084008601000073 площадью 0,2500 га (право собственности), расположенный по адресу: Минская обл., Березинский р-н, Березинский с/с, д. Тростянка, ул. Советская, д. 9. **Начальная цена продажи – 3 550, 00 бел. рубля, задаток – 355, 00 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
Лот № 3. Земельный участок с кадастровым номером 72488400002000056 площадью 0,0997 га, расположенный по адресу: Могилевская обл., Осиповичский р-н, Протасевский с/с, СТ «Верейцы». **Начальная цена продажи – 1 176, 46 бел. рубля, задаток – 117, 65 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
Лот № 4. Капитальное строение (здание) с инвентарным номером 441/С-40, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 42295010000000115, площадью 0,0699 га, по адресу: Гродненская обл., Ивьевский р-н, М-6, 92-й км, д. АЗС. Назначение – здание специализированное для ремонта и (или) технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные, зарядные

Сервисно-торговое республиканское унитарное предприятие «ТОРГОВЫЙ ДОМ «ВОСТОЧНЫЙ» извещает о проведении 06.04.2023 открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, изъятого арестованного или обращенного в доход государства

и газонаполнительные станции); наименование – здание АЗС с подземными резервуарами и инженерными коммуникациями; площадью 20,7 кв. м. **Начальная цена продажи – 27 432,00 бел. рубля, задаток – 2 743, 00 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
Лот № 5. Земельный участок с кадастровым номером 624487600006000110 площадью 0,0397 га (право собственности), расположенный по адресу: Минская обл., Пуховичский р-н, Блужский с/с, СТ «Сладчина-88». **Начальная цена продажи – 468, 46 бел. рубля, задаток – 46, 85 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
Лот № 6. Земельный участок с кадастровым номером 424385700001000060 с учетом имущественных прав на него, расположенный по адресу: Гродненская обл., Новогрудский р-н, Волковыский с/с, СТ «Березка» – д. 11, площадью 0,1134 га. **Начальная цена продажи – 1 270, 08 бел. рубля, задаток – 127, 01 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
Лот № 7. Капитальное строение с инвентарным номером 630/С-39635 общей площадью 123,9 кв. м, год постройки – 1983, расположенное по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, г. Молодечно, ул. Тамары Дудко, 4А/1. Назначение: здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобильные заправочные и газонаполнительные станции); наименование: пристройка АБК цеха малой механизации. Располо-

жено на земельном участке с кадастровым номером 623850100003002652 площадью 0,8646 га. **Начальная цена продажи – 33 264, 00 бел. рубля, задаток – 3 326, 40 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
Лот № 8. Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-13416, назначение: здание специализированное организаций оптовой торговли, материально-технического снабжения и сбыта продукции; наименование: материально-технический склад, общей площадью 1 293,6 кв. м, год постройки 1976, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 623250100001001417. Адрес расположения: Минская обл., г. Логойск, ул. Победы, д. 90. Составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное материально-технический склад с подвалом (А/к), двумя холодными пристройками 1,2, рампой 3. **Начальная цена продажи – 219 456, 00 бел. рубля, задаток – 21 945, 60 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
Лот № 9. Изолированное помещение с инвентарным номером 610/Д-42525 общей площадью 39,9 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Демина, д. 39, рынок строительных материалов, торговый ряд № 16, торговый павильон № 21. Назначение: торговое помещение; наименование: торговый павильон. **Начальная цена продажи – 6 480, 00 бел. рубля, задаток – 648, 00 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

Лот № 10. Капитальное строение общей площадью 279,9 кв. м с инвентарным номером 341/С-7058, наименование – магазин № 4, составные части и принадлежности: пристройка (Б1/6л), сарай (1), сарай (2), площадка (а), назначение: здание специализированное розничной торговли, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 324055100001000133, общая площадь земельного участка 0,1722 га (право постоянного пользования) по адресу: Гомельская обл., Октябрьский р-н, г.п. Октябрьский, ул. Янки Купалы, д. 15. Правообладатель: КТУП «Ваш Продмаркет». **Начальная цена продажи – 209 952,00 бел. рубля, задаток – 20 995, 20 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
Лот № 11. Изолированное помещение с инвентарным номером 500/Д-708056821 общей площадью 82,3 кв. м (залог недвижимого имущества), расположенное по адресу: г. Минск, ул. Максима Богдановича, 138-309. Год постройки – 2012. Назначение: административно-торговое помещение; наименование: административно-торговое помещение. **Начальная цена продажи – 145 152, 00 бел. рубля, задаток – 14 515, 20 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
Лот № 12. Изолированное помещение с инвентарным номером 645/Д-3346. Назначение – квартира; наименование – квартира площадью 80,9 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Стародорожский р-н, г. Старые Дороги, ул. Кирова, 99-1. **Начальная цена продажи – 56 214,00 бел. рубля, задаток – 5 621, 40 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**
Лот № 13. Изолированное помещение с инвентарным номером 440/Д-1688, площадью 30,4 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Ошмянский р-н, г. Ошмяны, ул. Советская, 30-42. Наименование – однокомнатная квартира; назначение – квартира, число комнат – 1. **Начальная цена продажи – 30 294, 00 бел. рубля, задаток – 3 029, 40 бел. рубля. Шаг аукциона – 5 %.**

1. Победитель аукциона либо в случае, если заявление на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов (далее – Претендент на покупку), не позднее 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона на основании счета-фактуры возмещает затраты на организацию и проведение аукциона и оплачивает стоимость приобретенного объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.
 2. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для победителя аукциона. Организация и проведение аукциона осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.
 3. Порядок проведения аукциона, в том числе об оформлении участия в аукционе, указан на сайте konfiskat.by в разделе «Недвижимость».
Аукцион состоится 06.04.2023 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 27, актовый зал.
 Заявления на участие с приложением необходимых документов, в том числе документа, подтверждающего внесение суммы задатка (задаток) с **отметкой банка**, принимаются по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 27 в рабочие дни: пн.–чт. – с 09.00 до 13.00, с 14.00 до 17.00, пт. – с 09.00 до 13.00, с 14.00 до 15.00.
Окончание приема заявлений – 03.04.2023 в 15.00.
 Задаток перечисляется на расчетный банковский счет Организатора аукциона: р/с BY53 АКBB 3012 0134 7111 1500 0000, БИК АКBBBY2X, ОАО «АСБ Беларусбанк» ЦБУ № 514, г. Минск, ул. Сурганова, 47а, по-лучатель – сервисно-торговое республиканское унитарное предприятие «ТОРГОВЫЙ ДОМ «ВОСТОЧНЫЙ», УНП 101127633, ОКПО 34711910. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже капитального строения (изолированного помещения), Лот № _____, проводимом 06 апреля 2023 года.
Лот может быть снят с аукциона Организатором по письменному указанию Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь в любое время до объявления его проданным.
Контакты организатора аукциона: +375 44 763 62 63; +375 17 266 63 02.

**ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА
ПО ПРОДАЖЕ
КАПИТАЛЬНОГО СТРОЕНИЯ**

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – Минское областное управление № 500 ОАО «АСБ Беларусбанк»

Наименование объекта продажи	Капитальное строение с инвентарным номером 642/С-11647, расположенное по адресу: Минская обл., Копыльский р-н, аг. Грозово, ул. Копыльская, 21, общей площадью 58,3 кв. м
Начальная цена продажи	4872,13 бел. руб. (четыре тысячи восемьсот семьдесят два рубля 13 копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	487,21 бел. руб.
Дата проведения аукциона	21.04.2023 в 11.00
Сроки и место подачи документов на участие	До 15.00 17.04.2023 по адресу: г. Минск, пр-д Дзержинского, 69/1-4, каб. 108
Продавец	ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается ОАО «АСБ Беларусбанк» и регистрируется в органе по государственной регистрации по месту нахождения объекта
Контактные данные	По вопросам, связанным с объектом продажи, обращаться по телефону: 8 (017) 2214030, 8 (029) 198-19-17
Дополнительное условие	Реализация проводится с условием приобретения покупателем имущества, относящегося к зданию: забор ж/б, плитка ж/б, общей стоимостью 677,97 бел. руб. с НДС

Для участия в открытом аукционе предоставляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка на счет № ВУ 69 АКВВ 66708597000200000000 БИК АКВВУ2Х в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912, назначение платежа – задаток для участия в аукционе.

К заявлению также прилагаются:

юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования, а также копии учредительных документов юридического лица;

иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданной обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;

гражданином Республики Беларусь – копия паспорта; иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданной обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;

представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем) – доверенность, выданная в установленном порядке.

При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляется документ, удостоверяющий личность, а руководителем юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления или иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Аукцион по продаже недвижимого имущества проводится с повышением цены. Шаг аукциона – 5 % от первоначальной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 30 рабочих дней с момента утверждения организатором аукциона протокола о результатах аукциона.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты его проведения.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Концерна «Беллепром» ОАО «БЕЛФА» г. Жлобин (продавец имущества) извещает о проведении 21 апреля 2023 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Лифт грузовой, г/н 500,0 кг (инв. № 150-5301)	9 000,00	900,00

Условие продажи: Победитель (единственный участник) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества, на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние.

Место нахождения лотов: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, пр-д Красный, 2

Продавец: концерн «Беллепром» ОАО «БЕЛФА» г. Жлобин, 247210, г. Жлобин, проезд Красный, 2. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.:** 8 (044) 797-88-07, заместитель директора по техническим вопросам – Галактионов Виктор Владимирович.

Шаг аукционных торгов – 5 %.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (ОАО «БЕЛФА» г. Жлобин): р/с ВУ76 БЕЛБ 3012 0114 1501 7022 6000 в ОАО «Банк БелБЭЗ» г. Минск, БИК БЕЛБВУ2Х, УНП 400076540, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 21 марта 2023 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прим заявлений для участия в аукционе заканчивается 19 апреля 2023 г. в 16.00 включительно.

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявления на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невыка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Продавцом торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны

участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: возместить Организатору аукциона затраты на организацию и проведение торгов, Продавцу затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно срокам договора купли-продажи до 30 (тридцати) календарных дней с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» «О порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их частей)», с Положением «О порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 г. № 609.

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы», Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by/ в разделе «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА» подраздел «Движимое имущество».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел/факс), 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 341-15-45, 8 (044) 598-18-16.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона/оператор	ООО «ИПМ-Консалт оценок», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. www.ipmtorgi.by
Продавец	Частное предприятие «Аэрикс», г. Слоним, ул. Барановичская, 41/1
Предмет электронных торгов	
Административное здание (инвент. № 450/С-18919, общ. пл. 462 кв. м, составные части и принадлежности: подвал, благоустройство, ограждение, пять покрытий, бордюры дорожные, участки канализации и водопроводной сетей), Адрес: Гродненская обл., Слонимский р-н, г. Слоним, ул. Красноармейская, д. 287.	
Земельный участок: общ. пл. 0,1139 га предоставляет продавцу для обслуживания административного здания на праве аренды до 04.11.2039 г.	
Начальная цена без НДС – 99 000 бел. руб. (снижена на 27 %) Шаг аукциона – 5 % от текущей цены	
Задаток 1 % от начальной цены предмета электронных торгов перечисляется в белорусских рублях на счет ВУ92БЕЛ30120048350080 226000 в ОАО «Банк БелБЭЗ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК БЕЛБВУ2Х; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценок», УНП 191224638	
Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов	
Срок оплаты предмета электронных торгов: 10 (десять) рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи	
Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by	
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласивший повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 4 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов	
Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 09.02.2023	
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия	
Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 13.00 04.04.2023 г.	
Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов	
Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по 03.04.2023 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by	
Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 (44) 704-92-06, info@ipmtorgi.by	

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона и оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценок», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. УНП 191224638 www.ipmtorgi.by
Продавец	ООО «ЛОДЭ», г. Минск, ул. Гикало, 1-10. УНП 100262226
Предмет электронного аукциона	
Здание диагностического центра (здание неустановленного назначения, общ. пл. 1015,9 кв. м, инвент. № 500/С-9125, составные части и принадлежности: гараж). Адрес: г. Минск, ул. Киселева, 26	
Сведения о земельном участке: пл. 0,3955 га предоставляется продавцу на праве аренды (срок действия по 30.04.2048) для обслуживания здания диагностического центра.	
Ограничения (обременения) прав: охранные зоны линий электропередачи, трубопроводов, иных инженерных сооружений (пл. 0,0300 га)	
Начальная цена лота с НДС 20 % – 2 400 000,00 бел. руб.	
Задаток 0,5 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с ВУ92БЕЛ30120048350080226000 в ОАО «Банк БелБЭЗ», г. Минск, БИК БЕЛБВУ2Х; УНП 191224638; получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценок»	
Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона	
Условия оплаты предмета электронных торгов	
Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившим приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи	
Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов, установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги» размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by	
Победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласивший повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в размере 2% от цены продажи предмета электронных торгов в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона	
Дата и время начала и окончания электронных торгов	Начало торгов: 26.04.2023 в 13.00. Окончание торгов: 26.04.2023 в 14.00. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 21.04.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by
Контактные телефоны: + 375 (17) 280 36 37; + 375 (29) 317 95 42, info@ipmtorgi.by	

Информация о проведении 26 апреля 2023 г. 107-го открытого аукциона на право аренды земельных участков в Солигорском районе

№ лота	1	2
Вид аукциона		Открытый (на повышение начальной цены)
Предмет аукциона		Право аренды земельного участка
Адрес земельного участка	Минская обл., Солигорский р-н, г. Солигорск, микрорайон № 21	Минская обл., Солигорский р-н, г. Солигорск, в парке по ул. Набережной
Кадастровый номер	625050100001003287	625050100001003288
Площадь, га	0,1021	3,9644
Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества (целевое назначение)	Размещение объектов розничной торговли (строительство и обслуживание торгового центра по ПДП № 1.13а)	Размещение объектов физкультурно-оздоровительного и (или) спортивного назначения, объектов гостиниц, мотелей, кемпингов (строительство и обслуживание многофункционального спортивного комплекса с гостиницей по ПДП № 2)
Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории*	Имеется развитая инженерная и транспортная инфраструктура, возможность подключения ко всем инженерным сетям	Земельные участки, расположенные на природных территориях, подлежащих специальной охране (в водоохранных зонах рек и водоемов), – 3,9644 га; в охранных зонах электрических сетей напряжением до 1000 вольт – 0,0101 га, свыше 1000 вольт – 0,0016 га; в охранных зонах объектов газораспределительной системы – 0,1111 га; в охранных зонах линий, сооружений электропередачи и радиодифракции – 0,0153 га
Характеристика расположенных на участке инженерных коммуникаций и сооружений	Земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, – 0,0079 га	
Начальная цена продажи, рублей	9 033,81	307 260,82
Сумма задатка, рублей	1 806,00	61 452,00
Срок аренды земельного участка / условия продажи	20 лет / см. пункт 6 извещения о проведении аукциона**	
Затраты на организацию и проведение аукциона, рублей	4 408,68	6 241,59
	+ затраты на объявление в СМИ	

*В разделе указаны коммуникации, к которым возможно подключение в указанном населенном пункте (массиве застройки). Подключение к указанным коммуникациям возможно только в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выдаваемыми эксплуатирующими и согласующими организациями.

**Извещение о проведении аукциона опубликовано на официальных сайтах Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by/ (<https://au.lca.by/>), Минского областного исполнительного комитета – www.minsk-region.gov.by/ (главная/Экономика и финансы/Земельные участки и извещения о проведении аукционов), Солигорского районного исполнительного комитета – www.soligorsk.gov.by/ (главная/Экономика и бизнес/Инвесторы/Аукционы).

Организатор аукциона: Солигорский районный исполнительный комитет, г. Солигорск, ул. Козлова, 35. Контактные телефоны: 8 (0174) 23 73 86, 23 73 24. Аукцион состоится в 15.00 26 апреля 2023 г. по адресу: г. Солигорск, ул. Козлова, 35, зал заседаний райисполкома.

